जल, जमीन र जंगल हाम्रो सरोकार, कृषि क्षेत्रको विकास अर्थतन्त्रको आधार

कृषि जर्नल

Agriculture Journal

मासिक

कृषि जर्नल २०८१ असोज (krishijournal–2024, (September-October)

नेपालमा गाँजा खेतीको वैधानिक, नीतिगत, मश्यौदा माथि सरोकारवालाको छलफल-१४

Summit of the Future: to ensure political determination-34

दर्ता नं. का.जि.प्र.का.द.नं. १३६/२०६२/०६३
जल, जमीन र जंगल हाम्रो सरोकार, कृषि क्षेत्रको अर्थतन्त्रको आधार
कृषि जर्नल
Agriculture Journal मासिक
काठमाडौं जि.प्र.का.द.नं. १३६/०६२/०६३
वर्ष–२०, अङ्क १२३ असोज ०८१

यस अङ्कमा

१. कृषि विकासमा एफएओको सहयोग अतुलनीय : उप-राष्ट्रपति : यादव ३
२. नेपालमा गाँजा खेतीको वैधानिक, नीतिगत मश्यौदा माथि सरोकारवालाको छलफल ५
३. रैथाने कृषिलाई प्राथमिकता दिन्छु ८
४. पशु चिकित्सा सेवा र पशु कल्याण सन्दर्भ विश्व पशु दिवसःडा.केदार कार्की १०
५. कृषि उद्योगको दिगो विकास र स्थिरताका लागि नीति आवश्यक १२
प्राकृतिक विपदमा परेकालाई सहयोग गर्न संयुक्त प्रेस विज्ञाप्ति १४
६. खाद्य विभागको नियमित बजार अनुगमन १६
७. कुम्भेश्वर प्राविधिक शिक्षालयमा जनचेतनामूलक दुधपान कार्यक्रम २१
८. दशौं विश्व विद्यालय दूध दिवस २३
९. मन्त्रीको उपस्थितिमा सुदुरपश्चिम प्रदेश दूधमय २५
10. Reining in the rainy seasonn Helping crops flourish-Laotian farmers 27
11. Future CAP : Focusing on Agroecological Transition 28
12. FAO team up to promote healthy diets at the UN General Assembly 29
13. Growing food out of water in Bhutan 30
14. Caribbean Development Bank and IFAD Collaboration 32
15. IFAD and Japan partner coffee production in Tanzania 33
16. Summit of the Future: to ensure political determination 34
17. FAO commitment to accelerate gender equality efforts in agrifood systems 35

प्रकाशक : कृषि सूचना तथा सञ्चार प्रविधि प्रकाशन प्रा.लि
सल्लाहकार : कृष्ण कोपिला, छविन्द्रराज कँडेल
प्रधान सम्पादक : धनबहादुर मगर

व्यक्तिगत मूल्य रु.१००/-
संस्थागत मूल्य रु.२००/-

मुख्य कार्यालय : बागबजार २८, टौखेल मच्छेगाउँ ९, चन्द्रागिरी नगरपालिका
फोन : ०१४२८८७४३, मोवाईल नं. ९८४१४४५७५३, मुद्रण : प्रिन्ट स्काई, भुरुङ्खेल, काठमाडौं
website : www.krishijournal.com.np, इमेल : krishijournal@yahoo.com

विपद् व्यवस्थापनमा सरकारको चरम कमजोरी

सम्पादकीय

हाम्रो देशको सरकार देख्दा किन युवाहरू विरक्त हुन्छन् भन्ने कुरा त्यति टाढा जानु परेन । घटना असोज ११ देखि १२ गतेसम्म परेको अविरल वर्षाको कारण हो । ३६ घण्टासम्म परेको पानीबाट सरकार कानमा तेल हालेर बसेकै हो । ३६ घण्टा होइन २४ घण्टा पानी निरन्तर परिरहेको अवस्था थियो । २४ घण्टा भित्र बितिसक्दा पनि सरकार केही हुन सक्छ है भनेर पूर्व तयारी नहुनु नै सरकारको लापरवाही हो । राज्यलाई थाहा थियो निरन्तर एकनाशको पानी परिरहेको थियो । जल तथा मौसम विज्ञान विभागले बढी पानी पर्ने सम्भावना हुन्छ भनेर सचेतना दिएको थियो । तर वेवास्ता गर्दाको परिणाम धेरै क्षेति हुन पुगेको छ ।

अविरल वर्षाको कारण भएको क्षेतिले देशमा करिब २६ खर्बको क्षति भएको जनाएको छ । बाढी पहिरोका कारण ३२ जना बालबालिका सहित मारिनेको संख्या २३६ जना पुगेको छ । १९ जना हराइरहेको र १६५ जना घाइते भएको राष्ट्रिय विपद जोखिम न्युनिकरण प्राधिकरणले जनाएको छ । बाढी पहिरोका कारण ४ हजार ६ सय ६७ घर पूर्ण रुपमा क्षेति भएको छ भने ५ हजार ३ सय १० घरमा सामन्य क्षति पुगेको जनाएको छ ।

साथै उक्त वर्षाको कारण आएको बाढीले दर्जनौं पक्की पुल, दर्जनौं विजुलीका पोल, दर्जनौं बाटोघाटो पुरिएका छन् । दर्जनौं बस र गाडीहरुको क्षति पुऱ्याएको छन् भने दर्जनौं सिँचाईका बाँधहरू बगाएर लगेका छन् । जसको कारण भएको ठूलो क्षेतिका कारण त्यही अवस्थामा ल्याईपुऱ्याउने महिनौं लाग्ने अनुमान गरिएको छ ।

जसमा बाढी पहिरोका बिचमा देशभर १७ हजार जनालाई उद्धार गरेको छ । उक्तमा कार्यको लागि ३० हजार सुरक्षाकर्मी परिचालन गरेको नेपाल सरकाले जनाएको छ ।

काठमाडौं उपत्यकामा आज सम्मकै सबैभन्दा बढी वर्षा भएको र वर्षाले ठूलो क्षति पुऱ्याएको छ । काठमाडौंका विष्णुमति, बागमति, रुद्रमति, मनोहरा, सुन्दरीजल लगायत ठाउँबाट आएको बाढीले काठमाडौंको उपत्यकोको सुन्दरीघाट धोवीघाट वरिपरि, चोभार, कुलेश्वर, टेकु दोभान, बल्खु, लगायतका क्षेत्रमा पूर्ण रुपमा डुवानमा परेका थियो उक्त डुवानले बल्खु तरकारी बजारको भुइतला पूर्ण रुपमा डुवान मात्र भएन बुढाथोकी नर्सरी, काठमाडौं उपत्यका खानेपानी, त्रिविको प्रवेशद्धारसम्म र पीच सडक नाघेर पर्खाल समेत भत्काई लेबेरेटोरी पाठशालामा समेत बाढी पसेको थियो । सरकारमा रहेका पदाधिकारीहरुले हल्का र हास्यस्पद टिप्पणीहरु हेर्दा राज्य र नागरिक प्रति अति गैह्रजिम्मेवार र नालायक सावित भएको छ ।

देशको अन्य ठाउँको कुरा धेरै टाढाको जस्तो हुन सक्छ तर शनिबार नख्खु खोलामा आएको बाढीले ललितपुर महानगरपालिका २५ सुगम टोलस्थित रौतहटका ४३ वर्षीय राजु साह र उनकी छोरी ६ वर्षीया मेघना लगायत ५ जनालाई बगाएका थिए । भने राजु शाह र उनकी छोरी मेघनालाई साहसी व्यक्ति काभ्रे तिमाल गाउँका चनिकलाल तामाङले उद्धार गर्न सफल भएका थिए । राजधानीको मुटु नख्खु खोलामा दिनको अवस्थामा नै बाढीबाट मानिस बग्नु, घ्याप्ले खोलामा ३ दर्जन भन्दा बढी नागरिकहरु गाडी सहित पहिरोले पुरिनु सानो घटना होइन । आकस्मिक घटनालाई घण्टौं समय व्याथित हुँदा पनि उद्धारमा सक्रिय हुन नसक्नु दुखःको राज्यको संयन्त्रको लाचार पन हो । यो खेदजनक पनि हो । ५ मिनेट र ५ सेकेण्डको कुरा आउँछ । तर राजधानीमा तीन घण्टा, घ्याप्ले खोला घटना झन सुरक्षा निकायले जानकारी दिदाँ समेत थप सुरक्षाकर्मीर थप उद्धारको लागि प्रभावकारी पहल नभएको देखिन्छ ।

भविष्यमा यस्ता विपत्तीहरू आउन सक्ने हुन्छ । तसर्थ पूराना कुराबाट पाठ सिकेर सरकार लगायत सम्पूर्ण नागरिकहरु विपत्तीको बेलामा जुट्न सिकाएको छ । यही सिकाईलाई पनि हामीले मनन गरेर अगाडि बढ्दा मानवीय क्षेति कम हुन्छ । समग्र क्षेतिको साथै कृषिमा मात्र ८ अर्बको क्षेति भएको अनुमान गरिएको छ । कैयौं नागरिक आफ्नो घर र परिवारका सदस्यहरू गुमाएका छन् । हजारौं किसानहरूले आफ्नो घरगोठ, खेतबारी, चौपाया, पशुपन्छी र खेतीबाली गुमाएका छन् भने अन्य भौतिक पूर्वाधारहरू नष्ट भएका छन् । घर डुवानमा पर्दा नागरिकता, पासपोर्ट, शैक्षिक प्रमाणपत्र लगायतका जनताका महत्वपूर्ण कागजातहरू नष्ट भएका छन्, विद्यार्थीहरूले पाठ्यपुस्तक र अध्ययन सामग्री गुमाएका छन् । धेरैको बिचल्ली भएको छ ।

मिति २०८१ असोज १० गते देखि देशका अधिकांश स्थानमा परेको अविरल वर्षाका कारण बाढी, पहिरो तथा डुबानका घटनाहरुबाट जनधन, सड़क, पुल, सार्वजनिक तथा नीजि सम्पत्ति, सिँचाई संरचना, बालीनाली, पशुपन्छी, खाद्यान्न बीउबिजन, गोठ, खोरलगायतका संरचनामा भएको क्षति भएको छ ।

विपद्का कारण बालीनाली, पशुपन्छी र कृषि उपजहरुमा भएको क्षतिसम्बन्धी विवरण संकलन गर्न प्रदेशस्थित कृषि क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालयहरुलाई पत्राचार गरिएकाले सम्बन्धित जिल्लाका स्थानीय तहहरुले आवश्यक विवरण सकलन गरी प्रदेशस्थित कृषि क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालय मातहतको जिल्लास्थित कार्यालयमा क्षति सम्बन्धी विवरण उपलब्ध गराइदिनुहुन अनुरोध छ । अविरल वर्षाका कारण सडक, पुल, सार्वजनिक सम्पत्ति, व्यक्तिका निजी घर तथा आवासहरु, संघ, संस्थाका भवन तथा विभिन्न कृषि बजार, कृषि फार्म, कृषि उत्पादन लगायतमा अरबौंको क्षति भएको छ ।

विपदमा परेका सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई सरकारको तर्फबाट भएको साथ सहयोगका साथै सहकारी अभियानले पनि साथ सहयोग गर्नुपर्छ भन्ने कुरालाई ध्यानमा राख्दै सम्पूर्ण संस्थाहरुलाई आवश्यक राहत तथा पूनर्स्थापनाको लागि जुट्न जरुरी छ ।

कृषि बालीको बीमा, आवश्यक भौतिक संरचनाको निर्माण, घाइतेहरूको उपचार, उचित बसोवासको व्यवस्था, राहत वितरण लगायत धेरै कामहरू सरकारको जिम्मेवारीमा आएको छ । त्यति भन्दाभन्दै यो कार्य सरकारको मात्र होइन सबै नागरिकहरुबाट सरकारलाई सहयोग पुग्नेगरि आ-आफ्नो ठाउँमा जुटेर कर्तव्य निभाउनु जरुरी छ ।

कृषि विकासमा एफएओको सहयोग अतुलनीय : उप–राष्ट्रपति : यादव

❑धनबहादुर मगर

काठमाडौं भाद्र २५, इस्वी सम्वत् २०२४ सेप्टेम्बर १० संयुक्त राष्ट्र संघ खाद्य तथा कृषि संगठन, नेपाल सरकार कृषि विकास मन्त्रालयको संयुक्त आयोजनामा काठमाडौंमा विश्व खाद्य मञ्च लाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले नेपालमा पनि नेपाल खाद्य मञ्च २०२४ घोषणा गरेको छ ।

२०१९ मा घोषणा भएको विश्व खाद्य मञ्च, नेपालमा पनि पहिलो पटक नेपाल खाद्य मञ्चको घोषण भएको हो । तिनै कार्य अन्तर्गत खाद्य मञ्चले नेपालको कृषि क्षेत्रलाई माथि उठाउन विश्वास लिएको छ ।

उक्त घोषणा कार्यक्रमका प्रमुख अतिथिए उप(राष्टूपति रामसहाय प्रसाद यादवले कृषि क्षेत्रमा कृषि संगठनले नेपालको लागि विगतदेखिनै महत्वपूर्ण सहयोगहरु गर्दै आएको बताउँदै खाद्य मञ्चको घोषणाले नेपालको कृषि क्षेत्रलाई माथि उठाउन सहयोग पुऱ्याउने बताउनु भयो । राम्रो कामको शुरुवात, हातहातमा उत्पादनमूलक कृषिमा गर्न जरुरी छ ।

खाद्य संगठनका नेपाल भुटान प्रतिनिधी सिमचोले केनले नेपालको कृषि खाद्य प्रणालीमा विश्वको खाद्यको बढ्दो मागलाई ध्यानमा राखेर सामाजिक आर्थिक, सामाजिक, रुपान्तरणमा सहयोग पुग्ने बताएका छन् साथै, जलवायू परिवर्तनलाई ध्यानमा राखेर विगत ३० वर्ष यता विश्वलाई चेतावनी दिएको छ । जलवायू परिवर्तनले मानव र पशुपंछी क्षेत्रका लागि चेतावनी दिइरहेको छ । र त्यसबाट प्रवाह भइरहेको छ । हामी कृषिको क्षेत्रमा सुरक्षित सामाजिक, अध्ययन, युवावर्गसँग यो एउटा जटिल र सरोकार भएको विषय अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा जटिल बनिरहेको छ । सिर्जनशील युवा सहभागीताका कृषिमा जरुरी छ ।

हामीले २००६ कृषिमा सम्बन्धमा कषिमा रुपान्तरण प्रक्रियाकोलाई निजी क्षेत्रको लगानी, आवश्यक सहभागीताको आवश्यक छ । अफिसियल रुपमा कृषिक र समुहका बीचमा छलफल गर्न आवश्यक छ । नीति निर्माण तहमा हस्तक्षेपकारी भूमिका खेल्नु पर्ने र कृषि खाद्यान्न प्रणालीमा मूख्य भूमिका खेल्नु पर्ने कुरामा जोड दिएर अगाडी बढ्नु पर्ने र अब जलवायुको सँग लड्नु पर्ने बेला आएको बताए ।

कृषि विकास मन्त्रालयका पूर्व प्रवक्ता तथा सह-सचिव सवनम सिवाकोटीले कृषि उद्योग र कृषि क्षेत्रको तत्कालीन अवस्था विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गरेका थिए ।

कृषि विना कोही पनि अगाडि बढ्न नसक्ने बताउँदै कृषिको यान्त्रीकरण, वाणिज्य क्षेत्रको सुधार, माछा, मासु, दूधमा आत्मनिर्भर भएको सार्वजानिक कृषिमा निजी क्षेत्रको लगानीमा जोडदिनु पर्ने बताए । वजेट प्रावधानको कारण कृषिमा सरकारले पनि लगानी गर्न नसकेको बताउँदै रासायनिक मलको चुनौती, वित्तीय क्षेत्रको ५० प्रतिशत लगानी, अनुमति दिएको छ । देशको आर्थिक आर्थिक विकासमा निजी क्षेत्रको पहुँच बढाउनु पर्छ ।

भौतिक साधन, कृषि व्यापार, बीउबिजन क्षेत्रमा प्रोत्साहन दिन सकेको छैन । कृषि खाद्य उत्पादनमा कमी छ । ७ वटै प्रदेशमा तालिमको आवश्यकता छ । कृषिमा लगानीको चुनौती छ । लगानीकर्ता भित्र्याउन जरुरी छ । तपाइको क्षेत्रमा लगानी दशक कसरी कार्यन्वयन गर्ने गहन प्रश्न अगाडी आएको छ ।

विश्व खाद्य मञ्च सन् २०२१मा गठन भएको छ । युवाहरुको सहभागीता आवश्यकता महसुश भएरै मञ्चको स्थापना भएको हो । विश्वमा कृषि मञ्चको गठन भएको छ । यसमा योजनामा युवाको क्षमताको विकास, खाद्यान्न रुपान्तरण र सिर्जनशिलताको बाटोमा लाग्न गरेको छ । विश्वव्यापी रुपमा ज्योतीषीय परिवार्तन भएको छ । स्थानीय युवाको सक्रियता, स्थानीय समुदायमा परिवर्तनको महशुस, कृषि प्रणाली माथि युवाहरुलाई आकर्षित गर्न नयाँ मोडलको कृषि तथा खाद्य प्रणालीको शुरुवात गर्न जरुरी छ । विश्वव्यापी कार्यक्रमको आयोजना गरि विश्वभर नै जनचेतना फैलाउने र खाद्य उत्पादन प्रणालीमा सशक्तीकरण बढाउदै लाने गर्नु पर्छ । नेपालमा खाद्य कृषिको रुपरेखा तयार गर्ने । आदिमा जोडदिनु पर्ने बताए ।

लगानीको घोषणा

निफ्रा डेभप्लपमेन्ट बैंक १५, करोड अमेरिकी डलर, मण्डला अरेन्ज ०.५ करोड, बजारीकरण, अध्यान्त २.५ करोड, सकुन एग्रो लिङ्क २.५ करोड, २.०५ करोड कपासमा । मेचना अयिबल २९ करोड, हेरिटेज खाद्य साक्षरताको लागि अभियान चलाउने छन् ।

कृषि अनुवांशिक स्रोत केन्द्रका प्रतिनिधीले कृषि जैविक विविधता, जलवायू परिवर्तन, युवाहरुको कम सहभागीता, दिगो कृषि हासिल गर्नका लागि युवाहरुको सहभागीता जुन लगायत विषयहरुमा सहभागीता जनाउनु पर्ने कुरामा जोडदिएका थिए । कृषिलाई पुनर्जिवत गर्नु पर्छ । युवाहरुको योगदान मूल्यावान छ । अनुसन्धानको प्याटर्न परिवर्तन गर्नु पर्छ ।

मूलकमा आदिवासी प्रविधिहरु छन् । तिनीहरुलाई देशको हावापानी सुहाउने गरि

सिर्जनशिल प्रणालीमा ढाल्नु सक्नु पर्ने बताए। युवा पुस्तालाई प्रविधि हस्तान्तरण, कृषिजन्य उद्योगको विस्तार, आदि हार्यमा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ पहल लिनु पर्छ। आर्थिक आधारहरु परिवर्तन गर्न जरुरी छ। कृषिको अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा बजारको भविष्यमा राम्रो छ। युवाहरु देशको विकासको खम्बा हुन्। उनीहरुलाई कृषि क्षेत्रमा ल्याउने प्रयास गर्नुपर्छ।

कृषि सचिव कृष्णबहादुर राउतले खाद्य सुरक्षा घट्नुपर्नेमा बढेर चुनौंती बन्दै गएको बताए। कृषि देशको लागि चुनौंती बन्दै आएको बताए। युवारुको सहभागता विना उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्न सक्दैन। सहयोगी संस्थाहरूबाट नेपालको कृषि क्षेत्रमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ। वैकल्पिक उत्पादन। कृषिजन्य कच्चा पदार्थ उत्पादन बढाउन सके हाम्रो अर्थतन्त्रमा सुधार आउँछ। यस्तो कार्यक्रमहरुबाट उत्पादन बढी देशको युवावर्गलाई उत्प्रेरणाको काम गर्ने विश्वास लिएको छु।

हाम्रो सुरक्षा कवजको रुपमा रहेको खाद्य सुरक्षा जोखिम बन्दै गएको र त्यसको संरक्षण गर्न नेपाल सरकार लागिपर्नु पर्ने बताए। कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि उप(राष्ट्रपति रामसहाय प्रसाद यादवले नेपालमा जनसंख्याको वृद्धि, भूमिको संकुचन, कृषि जमिन घटिरहेको छ। उत्पादन वृद्धि कच्चा पदार्थको उत्पादन र आर्थिक क्षेत्रको वृद्धिमा यो कार्यक्रम निकै महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए।

कृषि तथा पशुपंछी विकास मन्त्रालयका सचिव दीपक खरालले मन्त्रालयले विशेषगरि केही महत्वपूर्ण निर्णयहरु गर्न गएको बताए। जहाँ कृषि सम्बन्धी उत्पादन, पशुपंछी पालन, अनुसन्धान क्षेत्रको विस्तार र परिमार्जित गर्न जरुरी छ। हामीलाई थाहा छ परम्परागत कृषिबाट नै विकसित बनाई आधुनिक कृषिको विकासमा रुपान्तरण गर्नु पर्छ।

३० वर्ष यता जलवायू अनुकुलनमा पविर्तनलाई हामीले लिइरहेको छौं।

यति बेलामा हामी १७ अर्बको खाद्यान्न आयतित गरिरहेको अवस्था छ। यसरी आयत गर्नु राज्यको लागि हानीकारक छ। आगामी दिनको कषि मन्त्रालयले यो विषयमा छलफल गर्ने छौं। समग्रमा यस विषयमा काम गर्ने छ। गोर्खाको काल

गण्डकी गाउँपालिकामा तरकारीजन्य खाद्य बालीमा विषादी प्रयोग गर्दा ६० जना

बाँकी ११ पृष्ठ .....

फलफूल व्यवसायी संघको चिन्ता

काठमाडौं असोज १५ गते फलफूल व्यवसायी संघका अध्यक्ष भरत प्रसाद खतिवडाले एक विज्ञाप्ति प्रकाशित गरी असोज १० गते देखि आएको अविरल वर्षाका कारण भएको धनजनको क्षेतिप्रति दुःख व्यक्त गरेका छन्।

देशका अधिकांश स्थानमा परेको अविरल वर्षाका कारण बाढी पहिरो र डुवानका घटनाले पु¥याएको धनजनको क्षतिले स्तब्ध बनाएको छ। अविरल वर्षाका कारण सडक, पुल, सार्वजनिक सम्पत्ति, व्यक्तिका निजी घर तथा आवासहरु, संघ संस्थाका भवन तथा विभिन्न कृषि बजार, कृषि फार्म, कृषि उत्पादन लगायतमा अरबौको क्षति भएको छ।

यसै अविरल वर्षापछि आएको बाढी पहिरोका घटनामा परी ज्यान गुमाउनु परेको छ भने धेरै वेपत्ता भएको छ। मृतकहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछौं र शोकसन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दै घाइतेहरुको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछौं। साथै बाढी पहिरोमा परी वेपत्ता हुनेहरूको तत्काल खोजी कार्य अगाडि बढाउन सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरुलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

प्रतिकूल मौसमका कारण हताहती भएकाहरुको उद्धार र राहतका कार्यक्रममा संलग्न नेपाल सरकारका सुरक्षा निकाय, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरु, सामाजिक र सहकारी संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरु लगायत उद्धार तथा राहत कार्यमा जुट्ने सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हार्दिक धन्यवाद सहित आभार प्रकट गर्दछ। साथै आगामी दिनमा आइपर्ने प्राकृतिक विपदमा सबैले आ(आफ्नो तर्फबाट सक्दो सहयोग गर्न समेत अपिल गर्दछौं।

बाढी पहिरो र प्राकृतिक विपदका कारणबाट भएको क्षति संकलन भइरहेको सन्दर्भमा साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. र यसको सञ्जालमा रहेका सदस्य संस्था, सदस्य किसान वा व्यवसायमा के कति क्षति पुगेको छ त्यसको विवरण सम्बन्धित संघ(संस्था र संस्थाका अध्यक्ष, प्रबन्धकहरुले यस संस्थामा जानकारी गराउनुहुन समेत हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

विपदमा परेका सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई सरकारको तर्फबाट भएको साथ सहयोगका साथै सहकारी अभियानले पनि साथ सहयोग गर्नुपर्छ भन्ने कुरालाई ध्यानमा राख्दै सम्पूर्ण संस्थाहरुलाई आवश्यक राहत तथा पुनर्स्थापनाको लागि जुट्न हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

मिति २०८१ असोज १० गते देखी १२ गतेसम्म परेको अविरल वर्षाको कारण देशैभरी बाढीपहिरो र डुबानको घटना घटी सयौं मानिसको ज्यान गएको र सयौं वेपत्ता भईरहेको साथै निजी तथा सार्वजनिक सम्पतिको अरबौको क्षती भएको तथा उपत्यकाको कुलेश्वरमा रहेको केन्द्रीय फलफूल थोक बजार बल्खु, टुकुचा, बालाजु, चावहिल, धुम्बाराही, जडीबुटीमा रहेका तरकारीहरु बजार लगायत विभिन्न स्थानमा रहेका फलफूल तथा तरकारी बजारहरु डुवानमा परि व्यवसायीहरुको व्यवसायमा अकल्पनीय क्षती भएकोमा नेपाल फलफूल तथा तरकारी व्यवसायी महासंघ गहिरो दुःख व्यक्त गर्दछ।

प्राकृतिक विपत्तीका कारण अकालमै ज्यान गुमाउनु परेको दुःखद् घडीमा महासंघको तर्फबाट भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोक सन्तप्त परिवारजन प्रति गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछौं। साथै घाईतेजनहरुमा शीघ्रस्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछौं।

यस प्राकृतिक विपद्का कारण भएको अकल्पनीय क्षतीलाई सबै मिली सामाना गरी पिडालाई शक्तीमा बदली बजारहरुको सर(सफाईमा लाग्न र विषम परिस्थीतीमा सबै बजारहरुमा सहज, सरल र यथोचित मुल्यमा फलफूल तथा तरकारी बिक्री गरी पूर्ववत् व्यवसाय सुचारु गर्न सबै यवसायीहरुमा महासंघ हार्दिक अपिल गर्दछ।

नेपालमा गाँजा खेतीको वैधानिक, नीतिगत मश्यौदा माथि सरोकारवालाको छलफल

❑धनबहादुर मगर

काठमाडौं भाद्र २७, नेपालमा गाँजा खेतीको वैधानिक नीतिनियम र व्यवस्थापन विषयक अन्तर्राक्रिया कार्यक्रम साफ फाल्चको आयोजनामा सम्पन्न भएको छ ।

साफ फाल्चका कार्याकारी निर्देशक नरेन्द्रप्रसाद जोशीले कार्यक्रम कार्यक्रम गर्नुको उद्देश्य नेपालमा गाँजा खेतीको गर्न नीतिनियम कानुन बनाएर आर्थिक रुपमा देशलाई वैधानिक ढंगले कसरी गाँजा खेतीलाई किसानको जीविकोपार्जनसँग जोड्ने भन्ने रहेको थियो । साफ फाल्चा बि.सं. १९८५ देखि समसामयिक विषयमा निरन्तर छलफल अन्तरक्रियामा संलग्न रहँदै आएको कुरा व्यक्त गरेक थिए । साथै विभिन्न सरोकारवाला सबैसँग गाँजा खेतीलाई वैधानिकताका लागि विशेष पहल गर्नेगरि कस्तो नीति नियमको आवश्यकता रहेको छ भन्ने कुरामा उठान गरेका थिए ।

गृह मन्त्रालयका पूर्व सचिव भीम उपाध्यायले नेपालमा आफ्ना पुर्खाहरु गाँजा खाएर ल पर्थ्यो । युवा भएपछि जिम्मेवारी बढेकाले खान छोडेको पाइन्छ । गाँजा उच्च मूल्य श्रृँखलाको बाली भएकाले अरु कृषिलाई विस्थापित गर्ने हो की भनेर पहिले कानुन बनाउनु पर्छ । औषधीय प्रयोजन र औद्योगिक प्रयोजनको लागि खेती गर्नु पाउनु पर्छ भनेर २ वटा रिट सर्वोच्चमा परेको छ । गाँजा खेती बन्द गराउने अमेरिकाले हो । बन्द गराउने र खुलाउन पनि नेपालले गर्नु पर्ने हाम्रो वाध्यता के हो । नेपालले कृषि, हाइड्रोपावर, पर्यटन भन्दा पनि आइटीबाट कमाइरहेको छ । बीड तातेर के काम, ताप्के नै तात्नु पर्छ ।

२०२० ड्रग कमिशन, नेपालको मत विमत पाएर यू एनलाई खोल्ने बाटो पाएर खोलेको हो । नेपालले गर्दा क्यान्सर मिर्गौला, रिहाव हुन्थ्यो । जोन एफ केनेडी को राष्ट्रपति भएको पालामा यस्तो भएको हो । यूएनको यसको विषयमा मत विमत हुँदा गाँजाको पक्षमा ७० प्रतिशत, विपक्षमा २६ र ४ प्रतिशत तटस्थ रह्यो । विश्व विपन्नमा अनुसन्धान र गर्न सकिन्छ । खेती गर्न पाउनुपर्ने संवैधानिक हक हो । जनताको हितको कुरा हो । देशको विकास गर्न ऋण माग्ने । इजरायल, क्यानाडा, जापानमा गाँजाको तेल निर्यात गर्न सके आर्थिक रुपमा देशलाई फाइदा हुन्छ । गाँजाको विषयमा राजनीति पार्टीले बोकेको छैन । जापानमा बुढाबुढीलाई चाहिएको छ । कानुनले रोके पनि त्यसबाट कमाई छैन । कैदी बन्दीलाई पाल्नु परेको छ । अचाक्ली अपराध होइन, नियमन गरेर काम गर्ने भन्ने छैन । नीतिभित्र रहेर गर्नुपर्छ । नीति चाहियो दक्षिण अफ्रिका टोपी, जुत्ता औद्यौगिक वस्तु बनाएका छन्, निद्रा नलाग्दा, ज्यू दुख्दा, र मनोरञ्जन क्रियशन गर्न गाँजाको काम आउँछ । गाँजाको ६ प्रकारको चरित्र हुन्छन् । एउटै बोटमा मान्छे जस्तो फरक छ । मानिसको जैविक विविधता छ । प्रत्येक प्रणालीमा गाँजामा पनि हुन्छ । ड्यासिङ्ग दिएर अर्थतन्त्र सुधार गर्ने नेता चाहियो । यो यूएनको एडमिनिट्रेसन क्रिमीनल एडिक्सन केस होइन । घटाउने हो । जेल र फौजदारी अभियोग कस्ता अपराधीलाई छोड्ने गाँजा खेती गर्नेलाई थुन्ने ! अफगानिस्तानले अष्ट्रेलियालाई ठेक्का दिइसक्यो ।

अब कहाँबाट शुरु गर्ने हो, दाना, कपडा, औषधी, पर्यटनको लागि गाँजा खान खुल्ला गर्ने हो भने १ करोड पर्यटक आउँछ । लाखौलाखले रोजगारी सिर्जना हुन्छ । अनि बल्ल वैज्ञानिकहरूले काम पाउँछ । नियमन गर्ने हो । भारतको हिमाञ्चल प्रदेश, थाइल्याण्ड, पाकिस्तानको मोडेल हेरे हुन्छ । अमेरिका लगायत ५१ देशमा खुल्ला छ । काठमाडौं विश्व विद्यालयको प्रा.डा.पन्ना थापाले । आफै औषधी विज्ञानको विद्यार्थी भएकाले । सर्जनहरुलाई सिफारिस गरिन्छ । गाँजा विशेष प्रकारको बहुआयामिक वहुगुण भएकाले क्यान्सर, बच्चाको स्पेसियालियटी न्यूरोको समस्यामा प्रयोग गरिन्छ ।

यसलाई प्रयोग गरिने १५० वटा फर्मुलामा गरिन्छ । आयुर्वेद फर्मुलालाई आधुकिन बनाउनु पर्छ गाजाको प्रयोग रिटायरलाई थोरै मात्रामा दूधमा मिसाएर खुवाउँदा राम्रो हुन्छ ? केयूको हाइपोथेसीस । ३ वटा भ्रुणमा एउटा आइपी आई क्लोन गर्ने गरिन्छ । साइन्टिष्ट र आइपी आई भित्र गयो भने सुविधा कटौती हुन्छ । सन् २००३ देखि आइपी आई आयो भने, तपाईले स्वीकृति नदिएसम्म प्लान्ट गर्दैनौं भनेका छौं । मान्नु नमान्नु सबैभन्दा बढी अनुसन्धान गर्न र नेपालले प्राइमरी तथ्याङ्क यदि दावी गर्‍यौं भने भेराइटीहरु निकाल्न सकिन्छ ।

२०१७ सालपछि औषधीय गुण भएकाले सेडुल २ बाट ३ मा झर्‍यो ।

योले वर्वादै बनाउँछ भन्ने छ । यो त जहाँ पनि पाइन्छ । इन्फरमल बजार, औषधीय प्रयोग र औगौगिक प्रयोजनको लागि नियम बनाएर गर्न सकिन्छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय कानुन भएकाले प्रहरीले शिवरात्रीमा प्रयोग गर्नेहरुमाथि केही गर्दैन । वर्षमा दुई पटक यसलाई प्रयोग गरिन्छ । वर्षमा दुइपटक चाहीँ प्रयोग मैले पनि गर्ने गरेको छु तर मलाई चाँही सुट गर्दैन

गाँजा खेतीको उत्पादनमा भारत अगाडि छ । इस्वी संवत् २०१८ साल देखि उत्तराखण्डमा औषधीको लागि प्रयोग गरेको छ । क्यानाडियन कम्पनीले तयार गरेर राखेको छ । कानुनी रुपमा हेर्ने हो भने १०० प्रतिशत होइन । तपाईहरुको व्यारेकमा गाँजा खेती गर्नु दिनुस् न भन्दा हास्नु भयो । एकीकृत रुपमा औषधी विकास गर्न चाहन्छौं । अल्टरनेट मेडिसिनको लागि कानुनहरु बनाउनु चाहन्छु । अंकुश लगाएर गर्ने गरेको

छ। सरकारी निकायले मात्र गर्ने हो। हाल्नुस आइटी आर क्लेम गर्न सक्छ। गाँजा युनिक प्लान्ट हो भनेर अनुसन्धान गर्न सकिन्छ। नेपालमा गाँजाको कुरा गरेपछि रक्सीको कुरा आउँछ। लोकल रक्सीले ट्रेड मार्क लिन सक्दैन। प्रहरी र बकिल बाठो हुन्छ। किसानले के तयारी गरिरहेका छन्।

यो वर्ष बोर्डर लाइनमा १२ खर्बको गाँजा खेती गरेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय ट्रेड गर्न पाउँदैन हामी भन्दा पछि थाईल्याण्ड सरकार किसानको लागि आतिएको देखिन्छ। थाइल्याण्डले नीति बनाउँदा जनतालाई माथि राखेको छ ?

आयुर्वेद विभागका महानिर्देशक तथा न्यूरोलोजिष्ट प्रदिप केसीले। गाँजा साँस्कृतिक शब्दमा गञ्जा थिए। केही भागमा गञ्जा नार्कोटिक विशेषाज्ञ होइन, वि.स.अगाडि गञ्जाको विषयमा १९३ प्रकारका विषय छन्। १७ वटा प्रभागहरू छन्। आयुर्वैदिक चिकित्सा परिषद, वैद्यखाना एउटा ऐतिहासिक संस्था छ जसले मृत सञ्जिवनी, सुरा, तत्कालीन राजाहरुले औषधीय गुण भएका अलकोहल बनाएर बेच्न निषेध थियो। र आफ्नो लागि बनाएर खान्थ्यो। वैद्यखानाको धरोहर छ र गाँजाले खोकी निको हुन्छ। गाँजाबाट औषधी बनाउने छुट पनि छ। सामन्यतया अमला ल्याउँदा ६ ठाउँमा कर बुझाउँनु पर्छ। आयुर्वेदको औषधीमा सिङ्गले कम्पोनेन्ट हुदैन। मल्टीपल कम्पोनेन्टमा बनाउँछौं। हामीले रिसर्च गर्नु आउने हो। वैद्यखानामा पहिलेदेखि बनाउँदो रहेछ। ६ हजार वर्ष पहिले देखिनै प्रयोग भएको छ। पश्चिमा (वेष्टर्न) मा १८/१९ औं शताब्दीमा प्रयोग गरेको हुनुपर्छ। थाइल्याण्डमा प्रयोग गर्ने अधिकार छ। पहिले नेपाल सरकारलाई गाँजा टिपेर ल्याउँदा कसरी कर बुझाउँदै यहाँसम्म ल्याउँछ। वन विभाग, वातावरण विभाग, गाउँपालिका, त्यसलाई उपभोग गर्न। चेन तोड्न हामी तयार छौं। गृहले अनुसन्धान गर्नु पर्छ। यसको उपयोग गर्‍यौं भने हामी हराउँछौ। औषधीमा फरक(फरक छ। निषेध होइन ब्याक ब्लाइण्डमा नजाऔं। लङ्ग लाष्टिङ्गसम्म असरका गरेको कहीँ पनि भेटदैन। गाँजाबाट निकालेको तेलले यति निद्रा लाग्दो रहेको छ भनेर खाएका छन। बेसारले कोभिडले उठायो। नाम मात्र छ। सँस्कृति भाषामा वेद, आयुर्वेद इन्टीग्रेटेड मेडिसिन, शिरोधरा मिसाएर बनायौं भने झनै राम्रो हुन्छ। सरकारले कमाएर करोडपति बन्छ। ०.००५ प्रतिशत खायो होला, शिवले खाएको चिज हामीले किन खानु पर्‍यो ? भन्ने होइन। छुटाउनु केहीले सक्दैनौं। रातोवरी, सेतोवरि, डाजेष्टिक पार्ट छ।

गहमन्त्रालयका अनुसार पर्यटन क्षेत्रमा यसको महत्व बढ्दै गएको छ। (भ्यालु बढ्दै गरेको छ।) आजै प्रयोग गर्दा, भोलिको पुस्ता, कस्तो हुन्छ होला। झुकाएर, जुनसुकै मेडिसिन दिन सक्दैन। र रिकोभर पनि हुँदैन। गहमन्त्रालयको सह(सचिवको नेतृत्वमा ९ सदस्यीय समिति बनेको छ। विदेशमा बस्ने, आयुर्वेदको दृष्टिले शब्दमा भन्नुपर्दा गाँजा विज्ञ, सरकारसँग छैन। हामीले बनाएको ऐन कानुनले भोलीको लागि के हुने। व्यूरोक्रेसी स्थायी सरकार हो। छलफल गरेको छ। वनको लागि के रिपार्ट परेको छ। छलफलमा गर्ने सहभागीहरु पनि हुनहुन्थ्यो। तत्काललाई मेडिसिन तर खुल्ला होइन। तत्काल बजेट विनियोजन पनि भएको छ। आफू पनि यूरोक्टिभ रुपमा गाँजापूर्ण रुपमा बन्देज गर्नु पर्छ भन्ने छैन। नियन्त्रित गर्नु पर्छ। कतिपय स्वास्थ्य संस्थाहरु इलेगल बनेको छ। यो अवस्थामा भोलीको पुस्ता अगाडि बढ्न सक्दैन। बालबालिकाको भविष्य के होला भनेर सोच्नु छ। गाँजा विश्वमा पाइने प्रजाति हो। सदुपयोग हुनु पर्छ दुरुपायोग होइन। व्यूरोक्रेसीले भन्दैमा कुरा मान्छ भन्ने छैन। राजनैतिक इच्छा चाहिन्छ। (पोलिटीकल बिल) चाहिन्छ। छैन भने ऐन, नियम, कानुन, बन्दैन। डब्लु एचओले औषधीको लागि खोलेर बन्द गरेको देशको विषयमा पनि सोच्नु पर्छ।

तत्कालिन सरकारले कार्यदल बनाइसकेको र हाल सरकार परिवर्तन भएको छ। नयाँ सरकारको राजनैतिक मनसाय के हुन्छ। २० वर्ष मुनिकाले नियमित खायो भने ब्रेन ड्यामेज हुन्छ। ०.३ स्टेमिना सहित १ प्रतिशतसम्म छाड्नु पर्छ।

बागमती प्रदेशको सभासद गोविन्द चेपाङले मकवानपुर राक्सीराङ गा.पा.मा गाँजासँग लड्ने सँधै मै हु। मनहरी मकै लगाउँदा पनि झार पनि गाँजा नै हुन्छ त्यो झारसँग लड्ने पनि मै हुँ। गाँजा बारी र कान्लामा त्यसै फलिरहेका हुन्छन्। गाँजाको कारण भीमफेदी र बिरगंजको जेलमा ७ सय जनालाई थुनीराखेका हुन्छन्। गाँजा चाहीं सुँघेर पनि समाउँदा रहेछन।

भारतबाट गाँजाको बेर्ना लगाउँन मान्छे आउँछन्। गाँजा फाड्नेलाई भात पनि खान दिँदैनन्। राज्यले रोक्ने हो भने जेल भित्र पर्नु पर्ने हो। हामी टाँकी, गीठा, भ्याकुरसँग भोकमरी टार्ने गरेका छौं। क्यालिफोर्नियाका अल्पसंख्यक जनजातिहरुले बाखालाई डगर लाग्यो भने भाँङ खुवाएर निको पार्छ। राज्यले निकास गर्ने हाम्रा नेताहरु हुन्। जेलमा किन कोच्याउनु पर्ने, बेर्ना तयार गर्ने बिहारबाट आउँछ। मकवानपुर जिल्लाको भण्डारा, मनहराको चौकीले धेरै पैसा उठाउँछन्। आफै उम्रेको गाँजा बेच्न नपाउने ?

उता सरकारले किसानलाई मल बीउ दिन सक्दैनन्। नशा लाग्ने गरि गाँजा कसले खान्छन ? त्यो धनाध्यले खान्छन् अचार चाही खान्छु। हाम्रो गाउँमा एउटा सुल्फा खाएको भेटिदैन। धादिङ र चितवनको माथिल्लो भेग सम्भव हुँदै हुँदैन। विधेयक नियमन त गर्नु पर्छ। मेरो बुबा ७४ वर्षको उमेरमा बित्नुभयो। तर गाँजा औषधीको रुपमा खाने सेढाई बा ८६ वर्षमा बित्नु भयो। मेरो अनुभव शिवरात्रीमा प्रत्येकको घरमा गाँजा तानेर बसेको हुन्छु। हामीले त्यहाँ बेच्नु पायो भने हामी करोडपति हुन्थ्यौं। हामी जस्तो अल्पसंख्यकलाई राहत हुन्थ्यो।

नेपाल चेम्बर अफ कमर्शका कार्यालय सचिव पन्ना थापाले ३ वर्ष अगाडि हेम भाले, कागेनी पोथी विषयमा वहस भएका थिए। हामी गाँजा तान्ने विषयमा भन्दा पनि औषधीजन्यको विषयमा कुरा गरेका छौं। ६ अर्ब डलर लागतमा विदेशीले सिविल आयल उत्पादन गर्न गर्न चाहेका थिए। पछि उनीहरु भियतनाम, पोर्चुगलमा गएर खेती गरिरहेको छन्। सरकारले कानुन बनाएर गएको खण्डमा हामी समृद्धि कसरी हुन्छ ? हाइड्रोपावर, कृषिमा लिगलाइज गरेर, मन्त्री क्वाटरमा फल्ने चिज छोडी रहेका छौं। भारतमा त्यो विना औषधी बन्दैन। चेम्वर अफ कमर्शले पनि यस

विषयमा कुरा गरिरहेका छौं ।
गृह मन्त्रालयको औषधी व्यवस्था विभागका महानिर्देशक चन्द्रबहादुर थापाले कषि सहकारी प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन गृह मन्त्रालय औद्यौगिक प्रयोजन । व्यवसायको प्रयोजनका लागि सरकार धेरै अगाडि गईसकेको छ ।
५५ देशमा कृषिको रुपमा खेती गरिन्छ । ९ वटा देशमा बन्दछ । ५३.६ प्रतिशत बजार चिनले विश्व बजारमा ओगेटेको छ । २१.५ लुगाले ओगटेको छ । २.२३ विलियन लुगा क्यान । ३२ प्रतिशत ५ प्रतिशत बनाउदैछ । २५ लाख हेक्टर जमिनमा गाँजा खेतीगर्न सकिन्छ । ४८० मिटर उचाई देखि १४ सय उचाईमा वर्षमा दुइपटक र अन्य स्थानमा १ पटक गर्न सकिन्छ ।
हाम्रो देशमा ३ लाख हेक्टरमा गाँजा खेती गर्न सकिन्छ । १ हेक्टरमा २२ लाख बिरुवा उत्पादन गर्न सकिन्छ । १ बोटबाट ७२५ रुपैयाँ मुल्य हुनसक्छ । ६ खर्ब ६० अर्ब बिरुवाबाट ४४७ वटा उद्योगहरु दर्ता गरि सञ्चालन गर्न सकिन्छ । हिमालयन हेम्प, २०६७ सालमा दर्ता गर्न सक्यौं । गाँजाको रेशाबाट कुर्ता, शर्ट, पाइन्ट बनाउन सकिन्छ । लागु औषध नियन्त्रण समितिले गञ्जा नलेखी गाँजा लेख्नु भयो । अब गञ्जा लेख्नु पऱ्यो भनेर कृषि फर्मले गाँजा खेती गऱ्यो ।
लगाउने बेलामा र काट्ने बेलामा ३ पटक मात्र श्रम चाहिन्छ । दानाको राम्रा मूल्य आउँछ । कृषिको लागि भनेर तालिमहरु गर्न परिरहेका छन् । हाम्रो देशमा गाँजा नाश गर्ने गरेको छ । गाँजाखेती विश्वमा नियमपूर्ण गरिरहेको छ । नियम बेगर नेपालमा समेत ५०० मिटरको फरकमा गाँजा बिक्री गरिरहेको हुन्छ । यसलाई ठूलो इस्यु बनाउनु पर्दैन ।
हेम्प एशोसिएसन, नेपालको चरेश भारतमा जान्छ । भारतमा चरेश पनि औषधीको रुपमा प्रयोग भइरहेको छ । औद्योगिक गाँजा स्थनीय मेडिसिन हेम्पबाट सरकारलाई राजश्व आउँछ नै ।
सोल मिडियाले निकालेको उत्पादन एआई प्रविधिको माध्यमबाट, गाँजाको विषयमा विविध जानकारीकासाथ कार्यक्रम जानकारी गराईरहेका छौं ।
राष्ट्रिय कृषक समूह महासंघको अध्यक्ष पञ्चकाजी श्रेष्ठले आफ्नो संस्थाले ६६ जिल्लामा काम गरिरहेका छौं । भौगोलिक अवस्था अनुसार जमिनमा खेती गर्न सकिन्छ । औषधीय गुणका रुपमा राज्यले कर पनि कमाउनु सक्ने छ । चोरी चाकरीको रुपमा भइरहेकोमा वैधानिक ढंगले किन नगर्ने ?
सम्भावना र चुनौतीको विषयमा छलफल गर्नुपर्छ । कुखुरा, गोलभेडा, उत्पादन भएको जमिनमा यसको प्रयोग नगरियोस जलवायु परिवर्तनका कारण त्यो विषयमा हेरिएको छैन । खाद्यान्न संकट आउने बेला रिसाउने खुसाउने हुनसक्छ ।
ओखलढुंगा निवासी राधा निरौलाले सबैले गाउँ छोडेर गएका कारण लगाएका अन्नबाली पनि जंगली जनवारको प्रवेशले असर पुऱ्याईरहेका छन् ।

आफू पनि बाख्रापालन गरिरहेको र गाउँमा मान्छे मऱ्यो भने लास पनि उठ्दैनन् । खेतीपातीमा बुढाबुढीले बालबालिकाहरु मात्र छन् । जंगली जनवार बाघ त घर नजिकै आएर बाख्रा खोरबाट तानेर लान्छन् । किसानलाई कसरी उर्जा दिने । स्थानीय सरकारले जिम्मा लिनु पर्छ । अब जंगली जनवारको आतंकबाट अन्नबाली कसरी बचाउने ।
व्यवासयी रविन सायमीले गाँजा वैधानिक गर्न कुरो गरे पनि वैधानिक गर्नै हो । २०३३ सालभन्दा अगाडी देखिनै नियमन थियो । राजा विरेन्द्रलाई अमेरिकी राष्ट्रपति निक्सनले टेलिग्राम मार्फत गाँजा खेती नगर्न धम्की दियो । राजाले यदि हामीले गाँजा बन्द गरियो भने किसानहरू लागि के गर्ने ? भन्यो । नेपालको पहिलो विमानस्थल दाङमा थियो गाँजा सिधै जहाजमा ल्याउँथ्यो र गाँजा खेती नरोके अमेरिकाको सहयोगमा सञ्चालित ग्रामीण विकास परियोजना जान्थ्यो । नेपालमा पनि बन्द गर्न लगाउने त्यही २०३३ सालमै अमेरिकाको पेन्सल्भिया राज्यमा गाँजा वैधानिक गर्ने गऱ्यो । गाँजा बन्द भएको कारण नेपाली जनता गरिब भएर जनयुद्ध भएको हो । गाँजा बन्द गर्दा राप्ती विकास भएको कारण जुनयुद्ध आयो । यो बारेमा कुरा उठाउने की नउठाउने ? गाँजा बन्द गराउने देशलाई क्षतिपूर्ति गराउने कि नगराउने ?
बन्द गराउनेले फेरि त्यही जेल बसेकाहरुले रिहाई पाउने की नपाउने ?
परम्परागत नाम गञ्जा थियो पछि त्यही नामबाट गाँजा भएको थियो । ५ वटा व्यवसायीक रैथाने आयो र पछि औषधीको लागि पतञ्जलीलाई बेचेको हो । नेवार, राजवंशी, नेपालको ९ वटा परम्परागत जातिको के पहिचान हुन्छ । चामलको गुणस्तर नीति बनाउनु अगाडि परम्परागत भाङ स्नायु गाँजाजन्य प्रणालीमा सम्बन्ध छ । त्यो तलदेखि शुरु हुन्छ । टिएचसीको सेललाई अमेरिकाले हेम्प सिड प्यानल डिस्क, टिएच सी साबुन, आयलले कोल्ड स्टोर घट्छ । नरिवल सर्टिफिकेशन चाहिदैन । नरिवालको सिडलाई सर्टिफिकेशन चाहिन्छ । बागमती प्रदेशका सांसद माननीय सन्तबहादुर चेपाङ्गले गाँजाको विषयमा अझ छलफल गर्नु पर्ने हो की ? बढी उपयोग र उपभोगमा मात्र केन्द्रीत गर्ने कि ? हिजो अवैधानिक थियो वैधानिक गर्न विधेयक ल्याउन सरकारबाट कसरी अड्चन भयो भनेर कुरा भइरहेको छ । संयुक्त राष्ट्र संघ र नेपाल सरकार बीच २०३३ सालको कानुन सम्बन्धमा अझै छलफल गर्नुपर्छ । गाँजजन्य उत्पादनका लागि २०२८ साल ६ महिना ३० गते प्रमाण पत्र पाएको पाउँछौं । स्थानीय तह सहित ३ वटा निकाय छ । त्यहाँ छलफल गर्नु पर्छ । भारतबाट आउने आलु तरकारी र यसको विषयमा सीमानाका चोरी पैठारी बढीनै हुन्छ । गाँजा सबै ठाउँमा हुन्छ । मकवान्पुर जिल्लाको राक्सीराङ, मनहरी, कैलाश धाम, इच्छामनकामना धादिङ, चितवनमा ९० प्रतिशत चेपाङ र तमाङ जाति बसोवास गर्दछन् ।
वार्षिक रुपमा ४३ चितवन, ३३ जना मकवानपुर, २३ जना धादिङ्ग र २२ जना महिला थुनिन्छ । वार्षिक रुपमा १२१ जना जेलमा धुनेको छ ।
कृषि विकास मन्त्रालयका सह(सचिव प्रद्युमनराज पाण्डेले वन्यजन्तुमा आतंक छ । घरमा बस्ने कोही छैनन् । आउने दिनमा पनि नखोल्ने अवस्था छ । प्रेसर दिने कसले ?
पूर्व गृह मन्त्री भीम उपाध्यायले दैनिक
बाँकी २६ पृष्ठ ....

रैथाने कृषिलाई प्राथमिकता दिन्छु : बहादुर सिंह तामाङ : मुख्य मन्त्री :बागमति प्रदेश

काठमाडौं भाद्र ८, रैथाने हाट बजारको ५८ औं हप्ता पार गरेको छ । उक्त अवरसमा मुख्य अतिथिको रुपमा सहभागी हुनु भएका बागमति प्रदेशका मुख्यमन्त्री बहादुर सिंह तामाङले आफूपनि किसानको छोरो भएको

बताउँदै भने 'म पनि किसानको छोरो हुँ ।' बच्चै देखि किसान गर्दै आएको छु । तपाइहरु धेरै किसानबाट आउनु भएको छ र तपाईहरुमाथि धेरै उत्तरदायित्व छ । तीन(चार वर्षको उमेरमा गाईभैंसी चराउनु पर्ने काम नगरीकन स्कुल जान पाउँदैथे । छुट्टीको दिनमा पनि काम गर्नु पर्दथ्यो । पानीमा रुझीविझी काम गर्दा कपडा भिज्ने मेरो आफ्नै ४० मुरी धान फल्ने खेत थियो ।

धान रोप्दा र भित्र्याउँदा सम्म धानको मूल्य ३१ हजार खर्च उठ्थ्यो । गोडमेलमा पनि लगाउने गर्दा ६० हजार खर्च हुन्थ्यो । नोक्सान भयो, लाले गोरु थियो । बालीबाट त्यति फाइदा नभए पनि रैथाने जातको बीउ विजनहरु बचाउने अभियानमा लाग्न सकेन भने खाद्य संकटमा पर्न सक्ने सम्भावना छ ।

सामुदायिक बीउ बैंक स्थापना गर्त बजेटको व्यवस्था गर्नु पर्छ । रैथाने भनेपछि सबैकुरा आउँछ । सरकारले धेरै प्रयास गरेको हो । तर सकेन । रैथाने हाट बजारले गरेको काम अगाडि बढेकोछ ।

प्रदेशमा सामुदायिक कृषि फार्महरु छन् र सामुदायिक फार्महरुमा कृषि हाट बजारको व्यवस्थापन त्यही स्थानमा स्थापना गरिनु पर्छ । आधा भन्दा बढी सामुदायिक कृषि बागमति प्रदेशमै छन् ।

एक हल गोरुले जोतेको ज्याला २५०० देखि ३५ सय पर्छ । जोतेर हिसाब गर्‍यो भने १ हजार घटी काम नै गर्दैन । १ पाथीको ठाउँमा १५ पाठी दिनुपर्छ । यसको अनुसन्धान कसरी गर्ने ? तपाई किसानको मर्का कसले बुझ्ने ? नोक्सान भयो भनेर कसले काम गर्ने ? अहिले जतिपनि काम गरेको छन् । जबरजस्ती गरी खाइरहेको छ । उहिले हाम्रो पालामा किन्दा यसको सिद्धिएछ । बेसाएर खानु हुँदैन भन्थ्यो । सबभन्दा बढी परालको कुन्यु कसको छ भनेर हेरेर छोरी दिन्थ्यो । गाईवस्तु कति छ हेरेर छोरी दिन्थ्यो । ठूला(ठूला मकैको घोगा बीउको लागि छुट्याइन्थ्यो । किसानी गर्दा घाटा परेर अर्कै व्यवसाय गरे गरिन्छ । बिउ त नहुँदो रहेछ, बिउ त अन्तैबाट ल्याउनु पर्दो रहेछ ।

तोरी युक्रेनबाट बेसाएर पेल्दा सस्तो पर्छ । काठ मलेसियाबाट सस्तो पर्छ यहाँको काठ महँगो पर्दो रहेछ । मुर्ती बनाउने काठ भारतबाट ल्याएको रहेछ । हामीले पनि कृषिमा यति धेरै लगानी गरेका छौं प्रतिफल पाएको छैन । अनुदान असोजसम्म गर्नुपर्छ कार्यालयबाट सेटिङ्ग मिलाउँदो रहेछ । सुधार गर्नु पर्छ म लागिरहेको छु । गत आवमा बँगुर पालनका लागि अनुदान दिन लागेको थियो । अनुदान भन्दा दाना खुवाउनु महँगो पर्दोरहेछ । नगरेर पनि भएन ऐन बनाएर कसरी लागु गर्ने । अनुसन्धान विना फाइदा हुँदैन । विदेशीहरु ढाट्दैन भन्ने हुन्छ । सर्टिफाई चाहिन्छ । गलैंचामा जस्तो हुन्छ । स्वास्थ्यको लागि के गर्ने । पहिलो स्वास्थ खाना खानु पर्छ । पहिले स्वास्थ खाना बनाउने योजना बनाउनु पर्छ । किसानलाई डोमिनेशन गर्नु हुँदैन । विषादी नियन्त्रण गर्न लागौं । रैथाने बाली हराइसके पछि खोज्यौं । नेपालीहरु सकेपछि म किसानको छोरा हुँ ।

स्वास्थको लागि र जलवायू परिवर्तनसँग जुध्न कोदो ठिक रहेछ । अप्ठेरो पर्दा के हो र महत्व रहेछ । अरु सकेपछि त्यो चाहिन्छ अरु अन्नबाली भन्दा बढी टिक्दो रहेछ । रोजगारीको सिर्जना राजनीतिले गर्दैन । प्रशासनिक असुरक्षित महशुस भएपछि बाहिर जान्छ । लगानीकर्तालाई सुरक्षित चाहिन्छ । हामीले सुघ्रन वित्तीय अनुसन्धान चाहिन्छ । गाउँमा भएकालाई ठीक गर्नुपर्छ । ठग्ने मान्छेलाई ठीक भन्योभने देशमा कसरी कसरी सुधार हुन्छ ? मैले गर्नु पर्छ भन्ने मानसिकता भए एकदिन देश सुध्रिन्छ । त्यसको लागि बागमती प्रदेश सरकार सहयोग गर्न तयार छ ।

बागमती प्रदेशमा रैथाने कृषि संरक्षण प्रवर्द्धन र बजारीकरणमा अवसर तथा चुनौती सम्बन्धी छलफल कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य राख्दै भने, रैथाने हाट बजारका सञ्चालक तथा ओरिन्ट क्याफेका प्रमुख उद्धव ढकालले रैथाने हाट बजार ५८ हप्तामा प्रवेश गरेको र किसानहरुको उत्पादन उपभोक्ता सम्म पुर्‍याउन पाउँदा खुशी लागेको बताए ।

कृषि मन्त्रालयका सहसचिव डा.रामकृष्ण श्रेष्ठले समग्र कृषि प्रणालीमा अभुतपूर्व संकट आउन सक्ने तर्फ सचेत गर्दै उपभोक्ताले पैसा भयो भनेर ढुक्क नहुन सुझाव दिएको छ । पहाड, तराई सबैबाट मेरो हातमा पेसा आउँछ कि आउँदैन । यथास्थितिमा खाद्य क्षेत्रमा ठूलो संकट पर्ने देखिन्छ । संयुक्त राष्ट्र संघको अनुसार ३ वटा कुरोमा जोखिम रहेकोमा जलवायू विविधतामा यसको असर परिरहेको छ । ध्रवीय वर्षा, जैविक विविधता ह्रास, रैथाने बालीहरु मासिरहेको छ । पहिलो जलवायू परिवर्तन कारण खेती हुने नहुने, जलवायूले असर परीसकेको छ । जग्गाको वर्गीकरणमा समस्या छ । १३० पालिकाले खेतीयोग्य जमिन सकिएको अभिलेखमा खडा गरेको बताइएको, श्रेष्ठले खाद्य उत्पादन हावा र पानीमा खेती गर्न नसक्न बताए ।

पहाडमा १० वर्ष पछि पूरै जङ्गल हुन्छ । तराइमा घरैघरले भरि सकेको छ ।

किसानहरु किन विस्थापित भएका छन् । खेती गरेपछि परिवार चल्नु पर्छ । १८७० किमि भारतसँगको खुल्ला सिमानाबाट आउने वस्तु बजार लिएको, नेपाली बजारको लागि ठूलो भएको छ । १०० मा ७० राज्यको अनुदान छ र नेपाल विश्व व्यापार संगठनको सदस्य भएकाले रोक्न सक्दैन । भारतको १

प्रतिशत आयो भने सुनामी आउँछ। नेपालको १०० प्रतिशत गयो भने पनि त्यसले केही पनि गर्दैन।

संघीय सरकारले प्रतिफलमा आधारित लागत कम गर्न अनुदान सहयोग, कृषिलाई दिनु पर्छ। अब कृषिलाई अड्याई राख्न सकेनौं भने के हुन्छ ? मैले सरकारी अवस्थाको बजाउ गर्न आएको होइन। किसानलाई बचाउने सकेन भनेर मर्नु पर्छ।

रैथाने बालीका विषयमा प्रवर्द्धनको लागि शुरुवातमा गर्न तिनवटा निर्णय गरेर काम गर्नु सकिन्छ। पालिकामा गएको पैसाले स्थानीय रैथाने बालीबाट उत्पादित खाजा खुवाउनु पर्छ। बच्चाहरूको कुपोषणको शिकार बनेका छन्। सरकारी बजेटबाट खाने खाजालाई स्थानीय रुपमै उत्पादित खाजा दिनुपर्छ। रैथानी खाद्य वस्तुमा प्रचुर मात्रामा पोषण भएकाले दिवा खाजाको व्यवस्था गरिनु पर्छ। रैथाने बालीलाई, सामुदायिक होम स्टेको प्रवर्द्धनको विकास गर्नु पर्छ। नेपालले रैथाने जातको बीउ बचाउन सकेन भने खाद्य संकटमा आउन सक्छ।

सामुदायिक बीउको संरक्षणकादापथ सामुदायिक बीउ बैंकको स्थापना गर्न जरुरी छ। त्यसका लागि बजेट छुट्याउनु पर्छ। रैथाने भने पछि सबै कुरा आउँछ। सरकारले विगतमा पनि धेरै प्रयत्न गरेको हो। तर सकेन रैथाने हाट बजारको काम धेरै अगाडि बढेको छ। रैथाने हाट बजार प्रत्येक पालिकामा हुनसक्छ।

नेपालमा सबै प्रदेशहरूमा कृषि फार्महरु छन्। सामुदायिक कृषिबाट हस्तान्तरण भएका आधा भन्दा बढी सरकारी फार्महरु छन्। सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा पर्दछन्। त्यसका अतिरिक्त सरकारी कार्यालय, विद्यालयको जग्गाहरु पर्दछन्। नेपाल डेरी एशोसिएसनका अध्यक्ष प्रल्हाद दाहाल १३ वटै जिल्लामा रैथाने हाट बजारको स्थापना गर्नुपर्ने बताए। किसानहरूका छोराछोरीसँग विवाह गर्ने मान्दैन। सामाजिक सम्मान पाउनुपर्छ, बसेर छलफल गर्न सक्छौं। केही जिल्ला दूधमा आत्मनिर्भर छौं। जनघनत्वको कारण बागमती प्रदेशमा दूधमा कमी हुन्छ। किसानलाई पूरै भुक्तानी गर्न नसक्नुको कारण धुलो दूध बनाएर राख्नु परेको थियो। हामी नेपाली हो दूध उत्पादनका विषयमा नकरात्मक ढंगले प्रचार नगरौं।

बगमती प्रदेश सभासद याङकिला शेर्पाले बागमती प्रदेशले सर्टिफाई गऱ्यो भने तपाइको उत्पादन बढ्छ। ए आईको जमाना छ। रैथानेको कुरामा मात्र सीमित नराखौं। लि शेर्पामा सञ्चालन हुने पसलमा खुट्टा टेक्ने ठाउँ हुँदैन। शुद्ध अर्गानिक भनेर विश्वास दिलाउने आधारको तयारी गर्नु पर्छ।

रैथाने हाट बजारको लागि ठूलो सार्वजनिक ठाउँ चाहिन्छ। पालिकासँग हेटौडामा मुख्य मन्त्रीको कार्यालयमा आउनुस्। जलवायु परिवर्तनका कारण, भरखर थामेमा ग्लेसिएर भएर ठूलो क्षति पुगेको छ। नेपालमा त्यस्ता जोखिमहरु बढ्दै गएको छ।

ढकालले स्वागत मन्तव्य व्यक्त गर्दै हाटबजार ५७ हप्ता पूरा गरी ५८ औं हाप्तमा प्रवेश गरेको, हाट बजारमा ४०० भन्दा बढी किसानहरुसँग हाटबजारमा सहकार्य गर्न पाएको बताए। हाट बजार परिवारको तर्फबाट खुशी व्यक्त गरेको छ। रैथाने हाट बजारका अध्यक्ष तिलक ढकालले रैथाने बालीका परम्परागत प्रविधिहरु हराउँदै गएको अवस्थामा ५ वर्ष अगाडि बनेको सोँचले १० औं हजार किसानसँग जोडिएको बताए। हँसिया, डोकाहरु यही बुन्थे, वहुराष्ट्रिय कम्पनीले बिउ दिएन भने कृषि संकटमा पर्ने समेत बताए। सिस्नु ५०० केजी अडर आएको छ। बजारको लागि ठाउँ साँघुरो भएको छ। किसान र उपभोक्ताको हितका लागि काम किन नगर्ने।

राष्ट्रिय कृषि अनुवांशिक स्रोत केन्द्रका प्रमुख डा.रामकृष्ण र बालकृष्ण जोशीले नभनेको भए सम्भवत थिएन। तपाईहरु प्रयास गर्नुस्। मिडियाबाट पूर्ण सहयोग पाइरहेको छ।

बैकुण्ठ प्याकुरेलले रैथाने हाटबजार व्यवस्थापन नगरेको भए महँगो बजारमा जानुपर्ने बताए। हामी उद्यमीहरूले र स्थान पाउन सम्भव थिएन। किसानले भने अनुसार बजार पाउने गाह्रो छ। बागमती भरि रैथाने हाटबजारको व्यवस्थापन होस् भन्न चाहन्छु। कृषि कवि शिव आचार्यले आफ्नो कवितामा रैथाने बालीसँग सम्बन्धित कविता वाचन गरेका थिए।

मोहीको आकर्षण बढाउन जोड

२०८१, असोज ११, लुम्बिनी विशिष्टकृत सहकारी संस्था लिमिटेड तिलोत्तमा(६, पश्चिम पहुनी, रुपन्देहीद्वारा स्थापना गरिएको डेरी उद्योगले मोही प्रवर्द्धन कार्यक्रम गरिरहेको छ।

"स्थानीय उत्पादनको उपभोग गरौं, नेपाली भएकोमा गर्व गरौं'' भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै आफना ४१ सदस्य संस्थाहरूको साधारणसभा असोज १२ देखि १९ गतेसम्म पालैपालो हुने र सो संस्थाको साधारणसभामा आफ्ना शेयर सदस्यहरूलाई लुस्कुन ब्राण्डको मोही खुवाई मोहीको प्रवर्द्धन गर्न लागिएको कुरा सहकारीकी अध्यक्ष ज्ञानु पौडेलले बताएका थिइन्। नेपाल डेरी एसोसिएसनले शुरु गरेको मोही अभियान यसरी देशव्यापी भएको र आम उपभोक्ताको प्रथम रोजाइमा परेको देख्दा र सुन्दा आफू अत्यन्तै खुसी भएको कुरा नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रीय अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालले बताए।

डेरी उद्योगको परीक्षण सञ्चालन गरेको समयमा उत्पादित दहीको मोही बनाई वितरण गर्दा उपस्थित सबैले प्रशंसा गरेकाले मोहीको उपभोग राम्रो हुने र यो सबैको चासोको विषय भएको कुरा सो सहकारी डेरी स्थापना गर्दाका डेरी कन्सल्टेन्ट, डेरी विज्ञ एवं नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रीय सदस्य मनोज यादवले बताए।

सहकारीका विभिन्न शाखामा हुने असोज १२ देखि १९ गतेसम्मको साधारणसभामा उपस्थित हुने सबै शेयर सदस्यहरूलाई मोही खुवाउने र प्रवर्द्धन गर्न अहिलेसम्म सहकारीमा १२ देखि १५ हजार लिटर मोहीको अर्डर आइसकेको डेरी उद्योगकी कर्मचारी मिना छिदीले जानकारी गराईन। हाल देशभरी दैनिक करिब २ लाख ५० हजार लिटर मोही बिक्री हुने कुरा नेपाल डेरी एसोसिएसनका उपाध्यक्ष दिप प्रसाद धमलाले बतए।

पशु चिकित्सा सेवा र पशु कल्याण सन्दर्भ विश्व पशु दिवसःडा.केदार कार्की

डा.केदार कार्की वरिष्ठ पशु चिकित्सक

विश्व पशु दिवसको अवधारणा १९२५ मा एक प्रमुख लेखक र प्रकाशक हेनरिक जिम्मर म्यानद्वारा शुरु भएको थियो । उद्घाटन समारोह जर्मनीको बर्लिनमा भएको थियो, जसमा ५,००० भन्दा बढी उपस्थित थिए । मितिको छनौंट पशुहरूको संरक्षक संत एसिसीको सेन्ट फ्रान्सिसको पर्वको दिनसँग मेल खान्छ । यस कार्यक्रमले विश्वभरका पशु प्रेमीहरूलाई एकतावद्ध गर्दछ, चेतना जगाउने र जनावरहरूको कल्याणप्रति जिम्मेवारीको भावनालाई बढावा दिन्छ ।

१९३१ मा, फ्लोरेन्स, इटालीमा अन्तर्राष्ट्रिय पशु संरक्षण काँग्रेसको समयमा, अक्टोबर ४लाई आधिकारिक रूपमा विश्व पशु दिवसको रूपमा घोषणा गरियो । यस ऐतिहासिक निर्णयले पशु कल्याण वकालतमा यसको महत्वलाई जोड दिँदै घटनाको विश्वव्यापी मान्यतालाई चिन्ह लगाइयो । मानव जीवन धेरै हदसम्म पशु र पंक्षीहरूमा निर्भर छ । मानिस र जनावरबीचको अन्तरनिर्भरता बारे मानिसहरूलाई सचेत गराउन हरेक वर्ष अक्टोबर ४ मा विश्व पशु दिवस मनाइन्छ । यो दिन संसारभरि जनावरहरूको कल्याणको बारेमा चेतना जगाउन समर्पित छ ।

विश्व पशु दिवस हरेक वर्ष अक्टोबर ४ मा मनाइन्छ । २०२४ मा आउँछ, जसले व्यक्ति, समुदाय र संस्थाहरूलाई पशु कल्याणको वकालत गर्ने कार्यक्रमहरू र अभियानहरूमा भाग लिन वा भाग लिनको लागि मध्य हप्ताको उत्कृष्ट अवसर प्रदान गर्दछ । विश्व पशु दिवस २०२४ को विषयवस्तु संसार उनीहरूको पनि घर हो ।

विश्व पशु दिवस, जसलाई विश्व पशु कल्याण दिवस पनि भनिन्छ, हरेक वर्ष अक्टोबर ४ मा मनाइने विश्वव्यापी पहल हो । यो दिन जनावरहरूको अधिकार र कल्याणको लागि वकालत गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय कार्य दिवसको रूपमा कार्य गर्दछ । यस पर्यावरण संरक्षणमा पशुको आवश्यकता रहन्छ भने वायुमण्डलमा भएको कार्वन र नाइट्रोजनको चक्रलाई सन्तुलत बनाउन पनि जनावरको योगदान महत्वपूर्ण मानिन्छ । पूर्वीय सभ्यतामा जनावरलाई अझ विशेष महत्व दिएको पाइन्छ । हिन्दू धर्मावलम्बीमा पशुलाई देवताको प्रतीकको रुपमा पूजा गर्ने संस्कार छ । विभिन्न जनावरलाई विभिन्न देवीदेवताको वाहनको रुपमा पुज्ने चलन छ । तिहारमा विशेष गरी पशुको महत्व बढी छ । तिहारमा काग, कुकुर, गाई र गोरुलाई देवताको प्रतीक मानेर पुज्ने चलन छ । अझ हिन्दु धर्ममा गाईको पूजा अथवा दानलाई सबैभन्दा पूण्य दिने दानसँग तुलना गरिन्छ । राष्ट्रिय जनावरको रुपमा रहेको गाईलगायतका जनावरप्रतिको मानवीय व्यवहार भने क्रुर हुन थालेको छ । गाईले दूध दिने बेलासम्म पाल्ने र दूध दिन छोडेपछि सडकमा छोड्ने प्रवृत्तिले गाई संरक्षणमा चुनौंती थपिएको पशु संरक्षणकर्मी बताउँछन् । पर्यावरण संरक्षणमा पशुको आवश्यकता रहन्छ भने वायुमण्डलमा भएको कार्वन र नाइट्रोजनको चक्रलाई सन्तुलित बनाउन पनि जनावरको योगदान महत्वपूर्ण मानिन्छ । पूर्वीय सभ्यतामा जनावरलाई अझ विशेष महत्व दिएको पाइन्छ ।

विश्व पशु दिवसको महत्व

१. विश्वव्यापी साझेदारी, विश्व पशु दिवसले संसारका विभिन्न कुनाबाट पशु प्रेमीहरूलाई एकसाथ ल्याउँछ । मानिसहरूले पशु संरक्षण र संरक्षण प्रयासहरूलाई बढावा दिन विभिन्न गतिविधिहरूमा संलग्न हुन्छन् ।

२. जागरूकता र शिक्षा, यो दिनले विश्वव्यापी रूपमा पशु उपचार र कल्याण मापदण्डहरू सुधार गर्ने आवश्यकताको बारेमा व्यक्तिहरूलाई शिक्षित गर्न प्लेटफर्मको रूपमा कार्य गर्दछ । यसले पशु क्रूरता, बेवास्ता र अनुचित व्यवहार विरुद्ध जागरूकता बढाउँछ, सूचित कार्यलाई प्रोत्साहित गर्दछ ।

३. पशु क्रूरता विरुद्ध वकालतस् विश्व पशु दिवसले पशु क्रूरता र अन्याय विरुद्ध वकालत गर्न व्यक्तिहरूलाई सशक्त बनाउँछ । यसले सामूहिक कार्यलाई प्रेरित गर्दछ, हामीलाई हानिबाट जनावरहरूलाई जोगाउन एकताको शक्तिको सम्झना गराउँछ ।

४. सकारात्मक प्रभाव मनाउने, यो व्यक्तिहरूले बनाउन सक्ने सकारात्मक प्रभावको उत्सव हो । सेनामा सामेल भएर, मानिसहरूले भविष्यका पुस्ताहरूका लागि उनीहरूको भलाइ सुनिश्चित गर्दै जनावरहरूको संरक्षण गर्न प्रतिवद्ध हुन सक्छन् ।

५. भविष्यको लागि जनावरहरूको संरक्षण, विश्व पशु दिवसले जनावरहरूको संरक्षण र हेरचाह गर्ने हाम्रो जिम्मेवारीको मार्मिक अनुशरणको रूपमा कार्य गर्दछ । तिनीहरूको बासस्थानको संरक्षण गरेर, तिनीहरूको अधिकारको लागि वकालत गरेर, र नैतिक उपचार सुनिश्चित गरेर, हामी जनावरहरू र मानिसहरूका लागि राम्रो संसारमा योगदान गर्छौं ।

विश्व पशु दिवस मनाउने उद्देश्य

पशुप्रतिको मानवीय क्रुरता बन्द गर्नुपर्छ । जनावरहरूको संरक्षण र उपचार प्रवर्द्धन

गर्न । जनावरहरूलाई सम्मान र अधिकार प्रदान गर्न । जनावरहरूको लागि प्राकृतिक वन संरक्षण गर्न । जनावरहरूको अवस्था अझै सुधार गर्न आवश्यक छ । जनावरहरूको भावनाको सम्मान गर्नुहो ।

आज जनावरहरूको सामना गर्ने चुनौतीहरू पशु कल्याण र संरक्षण प्रयासहरूमा प्रगति भए तापनि, संसारभरका जनावरहरूले धेरै चुनौतीहरूको सामना गर्छन् ।

वासस्थान विनाश, वन फँडानी, सहरीकरण र जलवायु परिवर्तनका कारण धेरै पशु प्रजातिहरूले आफ्नो वासस्थान गुमाउँदैछन् । यसले जैविक विविधतालाई हानि पुर्‍याउँछ र अनगिन्ती प्रजातिहरूको अस्तित्व खतरामा परेको छ ।

शिकार र अवैध वन्यजन्तु व्यापार, वन्यजन्तु र तिनका उत्पादनहरूको शिकार र अवैध व्यापारले धेरै प्रजातिहरू, विशेष गरी उच्च बजार मूल्यका प्रजातिहरू जस्तै हात्ती, गैंडा र प्यांगोलिनहरूका लागि गम्भीर खतरा निम्त्याउँछ ।

कारखाना खेती, फ्याक्ट्री खेतीमा अमानवीय अभ्यासहरूको परिणाम स्वरूप करोडौं जनावरहरूले प्रायः भीडभाड, कमजोर सरसफाइ र एन्टिबायोटिकको नियमित प्रयोगको सामना गर्छन् ।

जलवायु परिवर्तन, जनावरहरू पनि जलवायु परिवर्तनबाट प्रभावित हुन्छन् । जसले पारिस्थितिक प्रणालीलाई बाधा पुर्‍याउँछ, बसाइसराइको ढाँचामा परिवर्तन गर्छ र खाना र पानीमा उनीहरूको पहुँचलाई खतरामा पार्छ ।

पशु परीक्षण, वैज्ञानिक अनुसन्धान र कस्मेटिक परीक्षणको लागि जनावरहरूको प्रयोगले नैतिक चिन्ताहरू बढाउँदैछ, जसले थप मानवीय विकल्पहरूको लागि आव्हान गर्दछ ।

विश्व पशु दिवस कसरी मनाउने

(विश्व पशु दिवसको साथ मनभरी जोडिन चाहनुहुन्छ भने पशुपालन गर्ने वाचा लिनुहोस् तर यसलाई बजारबाट किन्नुको सट्टा, पशु आश्रयबाट ग्रहण गर्नुहोस् र राम्रोसँग हुर्काउनुहोस् ।

(पशु आश्रय, वन्यजन्तु पुनर्वास केन्द्र वा स्थानीय उद्धार संस्थामा जनावरहरूको लागि स्वैच्छिक रूपमा एक दिन बिताउनुहोस् । यसले जनावरहरूको जीवन र पालनपोषणमा आमूल परिवर्तन ल्याउँछ र तपाईंको मनमा जनावरहरूप्रति सहानुभूति जगाउँछ ।

(जनावरहरूको सामान्य र गम्भीर दुबै समस्याहरू बुझ्नको लागि पर्याप्त तालिम प्राप्त गर्नुहोस्, यदि तपाइँ प्रशिक्षित हुनुहुन्छ भने, तपाइँका अन्य साथीहरूलाई तपाइँको मिसनमा समावेश गर्नुहोस र सोसल मिडियामा साझा गर्नुहोस् ।

(क्रूरता(मुक्त अभ्यासहरू पछ्याउने र जनावरहरूमा कुनै अनैतिक परीक्षण सञ्चालन नगर्ने कम्पनीहरूबाट उत्पादनहरू किन्नुहोस् ।

(विश्व पशु दिवसले यी चुनौतिहरूको सामना गर्न विभिन्न पहलहरू र सामूहिक प्रयासहरूको लागि उत्प्रेरकको रूपमा कार्य गर्दछ ।

(संरक्षण कार्यक्रमहरू धेरै संस्था र सरकारहरू लोपोन्मुख प्रजातिहरू र तिनीहरूको बासस्थानको संरक्षण गर्न संरक्षण प्रयासहरूमा सक्रिय रूपमा संलग्न छन् ।

(कार्यक्रमहरूमा प्रायस् बासस्थान पुनर्स्थापना, शिकार विरोधी उपायहरू, र सार्वजनिक शिक्षा समावेश हुन्छन् ।

(पशु कल्याण कानूनहरू, यी कानूनहरूले जनावरहरूलाई क्रुरता रोक्न, मानवीय व्यवहार सुनिश्चित गर्न, र मनोरञ्जनमा जनावरहरू झगडा र क्रुरता जस्ता अभ्यासहरूलाई निषेध गर्ने उद्देश्य राख्छन् ।

(शाकाहारी आन्दोलन, शाकाहारले जनावर र वातावरणमा आहार छनौटको प्रभावको बढ्दो जागरूकतालाई बुझाउँछ । यी आन्दोलनहरूले पशु उत्पादनहरूको क्रूरता(मुक्त विकल्पहरूलाई बढावा दिन्छ ।

(पशु अभयारण्य र उद्धार, धेरै अभयारण्य र उद्धार संस्थाहरूले दुर्व्यवहार, परित्याग र उपेक्षित जनावरहरूलाई आश्रय र हेरचाह प्रदान गर्न अथक प्रयास गर्छन्, उनीहरूलाई राम्रो जीवनको मौका दिँदैं ।

जनचेतना अभियानहरू :(विश्व पशु दिवस भनेको संगठनहरूका लागि सचेतना अभियानहरू सञ्चालन गर्ने, कार्यक्रमहरू आयोजना गर्ने र पशु समस्याहरूको बारेमा जनतालाई जानकारी गराउन शैक्षिक गतिविधिहरूमा संलग्न हुने अवसर हो ।

विश्व पशु कल्याण दिवसको मूल उद्देश्य पशु कल्याण मापदण्डमा सुधार गर्नु, व्यक्ति, समूह र संस्थाहरूको सहयोग प्राप्त गर्नु र जनावरहरूप्रति प्रेम व्यक्त गर्नु हो ताकि तिनीहरूको जीवन सक्षम र राम्रो बन्न सकोस् । यस कारणले यो दिनलाई पशु प्रेमी दिवस् भनिन्छ । संसारभरका मानिसहरूका लागि जनावरहरूप्रतिको प्रेम व्यक्त गर्नको लागि यो महत्वपूर्ण दिन भएता पनि यो दिन मनाउनुका पछाडि धेरै कारणहरू छन् । यी सबै तथ्यहरूमध्ये जनावरहरूप्रति देखाइएको घृणित व्यवहार, आवारा कुकुर र बिरालाहरूप्रतिको व्यवहार, तिनीहरूको अमानवीय व्यापार आदि पनि मुख्य कारण थिए । यसबाहेक कुनै पनि प्राकृतिक प्रकोपको समयमा पनि यी जनावरहरूलाई दोस्रो दर्जाको व्यवहार गर्ने र सुरक्षामा लापरवाही हुने गरेको छ ।

बाँकी ११ पृष्ठ

कृषि उद्योग ....

उपभोगलाई अनिवार्य गराउने अभियान अनुसार स्वदेशी वस्तुको उपभोगका विषयमा कार्यविधि बनाइरहेको छ, कार्यविधिले पहिलो चरणमा सरकारी निकायबाट स्वदेशी वस्तुको उपभोग अभियानको सुरुआत गरेर विस्तारै देशव्यापी बनाइने छ, कार्यविधि लगभग अन्तिम चरणमा छ ।"

अन्तर्राष्ट्रियस्तरको प्रदर्शनी स्थलको आवश्यकता औँल्याउँदै निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा प्रदर्शनीस्थल निर्माण गर्न सरकार तयार रहेको बताए । साथै उनले निजी क्षेत्रसँगकै सहकार्यमा जिर्ण एवं बन्द अवस्थामा रहेका देशका उद्योग तथा कलकारखाना सञ्चालन गर्न सरकारले पहल गरिरहेको बताए ।

कार्यक्रममा सांसद ज्ञानेन्द्र शाही र गणेश पराजुली, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका सदस्य डा.रामशरण थपलिया लगायत वक्ताहरुले स्वदेशी वस्तुको उपभोगमा जोड दिँदै बन्द अवस्थामा रहेका उद्योग सञ्चालन गरिनुपर्ने र युवा जनशक्ति पलायन रोक्नपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

कृषि विकासमा.......

क्यान्सर र १५ जनाको किड्नी फेल भएको छ । यसको भेरिफाई हुन जरुरी छ । हामी त्यस्तो प्रणाली चाँहदैनौं । ५५ प्रतिशत मलको लागि खर्च गर्नु परेको अवस्था छ । रासायनिक औषधी निस्चित गर्नु पर्छ । सुद्धिकरण भन्दा अन्य विकासमा हामीले गौरव गर्नुपर्ने थियो । गौरव गर्नुपर्नेमा उल्टै असर पुर्‍याउँछ । सहुयलियत दरमा अनुदान, बिमा र प्रणाली क्षतिपूर्ति कसरी दिने । महत्वपूर्ण विषयमा ध्यान दिने जरुरी छ । कृषिमा आधारित औगौगिक स्तरको आधुनिक कृषिमा जोडदिनु पर्छ । अब नयाँ ढंगले कृषिलाई उद्योगको मोडलमा विकास गर्न जरुरी छ । कृषि विविधता नै विविधताले भरिएको हुन्छ । सातैवटा प्रदेशका स्थानीय तह, प्रदेश र संघमा यसको यसलाई केन्द्रीत गर्न जरुरी छ ।

कृषि उद्योगको दिगो विकास र स्थिरताका लागि नीति आवश्यक

❑घनश्याम अधिकारी (वैरागी जेठा)

काठमाडौं असोज १८, कृषि उद्योगको दिगो विकास र प्रवर्द्धनका लागि सरोकारवालाहरूले सरकारको स्थिर नीतिको आवश्यकता औंल्याएका छन् । आज 'कृषि उद्योगको दिगो विकास र प्रवर्द्धनका लागि सरोकारवालाहरूसँग अन्तक्रिया गोष्ठी' मा बोल्दै उनीहरूले वर्तमान कृषि उद्योगहरूलाई दिगो रूपमा सञ्चालन गर्न नीति अवलम्बन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताएका छन् ।

गोष्ठीमा कृषि विभागका महानिर्देशक डा.नरहरि प्रसाद घिमिरेले सरकारका नीति, नियम अनुसार बजेट तथा कार्यक्रम नभएको बताए । युवा पुस्तालाई कृषिमा आकर्षित गर्न उपयुक्त नीति बनाएर कृषि उद्योगलाई प्रोत्साहन गर्नु आजको आवश्यकता रहेको औंल्याए ।

नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्का वैज्ञानिक गंगाराम भण्डारीले कृषि उद्योगबाट देशको आर्थिक उपार्जन सहित रोजगारी सिर्जना, सिपको विकास गर्न सकिने बताउँदै स्वदेशी कृषि उद्योगको प्रवर्द्धनमा राज्यले अहँम भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने बताए । भण्डारीले वर्तमान अवस्थामा देशका अधिकांश कृषि उद्योगहरूमा दक्ष्य जनशक्तिको अभाव, कच्चा पदार्थ आयातमा महँगो भन्सार दरले आयातलाई प्रोत्साहन र उद्योगीलाई निरुत्साहित गरेको बताउँदै यसमा सरकारले ध्यान दिन आग्रह गरे ।

हामीले कृषि सम्बन्धी कार्यक्रम लिएर जाँदा कृषिका केहि क्षेत्रमा नेपाललाई आत्मनिर्भर बनाउन सक्छौ भन्ने आत्मविश्वास कृषि उद्यमीमा देखियो त्यसैले यसमा सरकारले विशेष ध्यान दिनुपर्छ र सबैले आ(आफ्नो ठाउँमा राम्रो भूमिका निर्वाह गर्ने हो भने नेपालको कृषि र देशले काँचुली फेर्न सक्ने अनुभूति मलाई भयो ।"

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना, खमुमलटारका वरिष्ठ कृषि इन्जिनियर जीत चन्दले राज्यका सबै तह र निकायबाट कृषिमा आधारित उद्योगमा रोजगारी सिर्जना गर्ने कार्यक्रम लागु गनुपर्ने बताए । चन्दले कृषिको प्रोजेक्टमा आधारित भएर ऋण दिने संयन्त्रको विकास गर्दा असली किसानहरूलाई फाइदा हुने दाबी गरे । अर्थ मन्त्रालयले राजस्व बढाउने कुरामा मात्र ध्यान दिएको बताउँदै आउँदो दिनमा त्यस्ता कुरामा ध्यान नदिएर कृषि उद्योगको विकासमा समेत ध्यान दिन आग्रह गरे ।

एसोसिएसन अफ एग्रीकल्चरल टेक्नोलोजी इन्डष्ट्री नेपाल नामिकाका पूर्व अध्यक्ष खोजराज कटुवाल नेपालको ६२ प्रतिशत जनसंख्या कृषिमा आधारित हुँदा पनि ९० प्रतिशत भन्दा बढीको कृषि सामग्री आयात हुनु राम्रो नभएको बताए । कटुवालले कृषि औजार, उपकरण, सामग्रीहरू उत्पादनको निम्ति सरकारको कुनै ठोस कानुनको व्यवस्था नभएको आगामी दिनमा कृषि उद्योगको विकासका निम्ती यस्ता विषयमा ध्यान दिन सरकारसँग आग्रह गरे । "नयाँ कृषि उद्योग स्थापना, विस्तार, तथा थप निजी लगानीका लागि उचित औद्योगिक वातावरण निर्माण भएको छैन् जसले कृषिमा नविनतम् प्रविधि भित्र्याउन ढिलो भएको छ ।"

कार्यक्रममा सरोकारवालाहरूले कृषि सम्बन्धि उद्योगको प्रवर्द्धन र विस्तारका लागि आवश्यक नीति, नवप्रवर्द्धन स्वदेशी उद्योगको स्थापनामा जोड दिएका थिए । नामियाले नेपालले पनि आगामी दिनमा कृषि उद्योगी, व्यवसायीलाई एकतावद्ध गर्दै यस क्षेत्रलाई थप व्यवस्थित गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेको छ ।

कृषकका उत्पादन सरकारले बजारीकरण गर्छः मन्त्री भण्डारी

काठमाडौ असोज १७, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले कृषकले उत्पादन गरेका वस्तुको खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडमार्फत खरिद गरेर सरकारले बजारीकरण गर्ने बताएकाछन् ।'ह्याण्डीक्राफ्ट, मेड इन नेपाल, मेक इन नेपाल' भन्ने मूल नारा का साथ भृकुटीमण्डपमा सम्पन्न भएको हस्तकलाका सामग्रीको प्रवर्द्धन गर्ने उदेश्यले आयोजित तीन दिने हिमालयन इन्टरनेशनल एक्स्पोको उद्घाटन समारोहमा बताएका हुन् । नेपाली कृषकले उत्पादन गरेका हरेक वस्तुको बजारीकरणका लागि वाणिज्य मन्त्रालयबाट छिट्टै कार्यविधि बनाएर खरिद प्रक्रिया थालिने बताए ।

केही समययता जुम्लालगायतका जिल्लामा स्याउको बिक्री नभएर बोटमै सड्न थालेको भनेर हल्ला फिजाइएपछि सरकारले त्यसको बजारीकरण गर्न चाँसो देखाउँदा त्यहाँका स्याउका बोट नै पहिल्यै व्यापारीले ठेक्कामा किनिसकेको जानकारी प्राप्त भएको मन्त्री भण्डारीले बताए ।

"सरकारले कृषकलाई प्रोत्साहित गर्न उनीहरुले उत्पादन गरेका खाद्य पदार्थ तथा वस्तुको बजारीकरण गर्ने तयारी गरिरहेको छ, अहिले पनि कर्णालीको सिमी र मार्सी चामललगायत वस्तु खरिद गरेर खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडले बजारीकरण गरिरहेको छ, अब कम्पनीले हिमाली तथा पहाडी जिल्लाका किसानलाई प्रोत्साहित गर्न अन्यत्र बिक्री हुन नसकेका वस्तु खरिद गर्नेछ", भन्ने कुरा मन्त्री भण्डारीले बताए ।

नेपाली उत्पादनको निर्यात वृद्धि गरी आर्थिक समृद्धिको दिशातर्फ अगाडि लैजान यो प्रदर्शनीले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने भनाइ राखे । सो एक्स्पोबाट हस्तकलासँग सरोकार राख्ने लघु तथा मझौला उद्यमीका लागि लगानी र व्यापार दुबैको अवसरसमेत सिर्जना भएको छ ।

नेपाली उत्पादनको उपभोग गर्नुपर्नेमा जोड दिँदै मन्त्री भण्डारीले भने, "उद्योग मन्त्रालयले अहिले स्वदेशी वस्तुको

सहयोग गर्न किसान महासंघको आग्रह

PRESS RELEASE

खाद्यान्न, फलफूल, तरकारी र पशुवस्तु समेतमा क्षति व्यहोर्नु परेको अवस्था छ ।

काठमाडौं असोज १३, अखिल नेपाल किसान महासंघका अध्यक्ष प्रेम दंगालले प्रस विज्ञाप्ति प्रकाशित गरि देशमा अविरल वर्षाको कारण भएको जनधनको क्षति पुगेकोमा दुःख व्यक्त गरेको छ ।

विज्ञाप्तिमा भनिएको छ । देशका विभिन्न भागहरूमा यही असोज ११ गतेदेखि परेको अविरल वर्षाद्वारा सिर्जित बाढी, पहिरो, डुबान र कटानले ठूलोमात्रामा जनधनको क्षति पुऱ्याएकोप्रति अखिल नेपाल किसान महासंघ गहिरो दुःख व्यक्त गर्दछ । साथै, यस प्राकृतिक विपत्तिमा परी ज्यान गुमाउनेहरूप्रति महासंघ हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोकसन्तप्त परिवारमा गहीरो समवेदना प्रकट गर्दछ ।

यस बाढि, पहिरो तथा डुबानले सयौं मानिसको ज्यान लियो, हजारौं घाइते बनायो, धेरै घरपरिवारलाई विस्थापित बनायो भने सयौं मानिसहरू वेपत्ता पारेको अवस्था छ । यस प्रकोपको प्रभाव अहिलेसम्म यथावतै छ । यस्तो संकटको घडीमा मृतकका परिवारलाई राहत उपलब्ध गराउन, घाइतेको उपचार गर्न, वेपत्ताको खोजी गर्न, विस्थापित परिवारको पुर्नस्थापनामा जुट्न अखिल नेपाल किसान महासंघ आवद्ध सम्पूर्ण नेता, कार्यकर्ता तथा सदस्यहरूलाई हामी हार्दिक आव्हान गर्दछौं ।

हामी प्राकृतिक विपत्ति आइरहने क्षेत्रका बासिन्दा भएकाले बाढी, पहिरो, डुवानजस्ता प्रकोपबाट प्रताडित हुँदै आएका छौं र पछिल्ला वर्षहरूमा जलवायू परिवर्तनका कारण यस्ता समस्याहरू झन्झन् बढिरहेका छन् । यस किसिमका विपत्तिबाट किसानहरूले अझ बढि दुःख, क्षति र सास्ति झेल्नु परिरहेको छ । यसबाट कृषि उत्पादन एवं उत्पादकत्वमा ह्रास आउने हुँदा राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा प्रणाली नै कमजोर बन्न पुरदछ । यसको सबैभन्दा बढी मार हामी किसानहरूले नै व्यहोर्नु परिरहेको छ ।

यो अविरल वर्षाका कारण किसानले ठूलो पैमानामा आफ्नो उत्पादन खाद्यान्न, फलफूल, तरकारी र पशुवस्तु समेतमा क्षति व्यहोर्नु परेको अवस्था छ । खासगरी पाक्न लागेको धानमा ठूलो क्षति हुन पुगेको अवस्था छ । त्यसैगरी वर्षाको डुवान र कटानले बालीसमेत खेतबारी खण्डहरमा परिणत भएको अवस्था छ । त्यसैले यो वर्षाले कृषि क्षेत्रमा के कति क्षति पुऱ्याएको छ भन्ने कुरा अविलम्ब तत्य तथ्याङ्क संकलन गरी क्षति पुगेका पीडित किसानलाई उचित राहत र क्षतिपूर्तिको प्याकेज ल्याउन नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारहरू र स्थानीय तहसँग हार्दिक आग्रह गर्दछौं । बाढीका कारण खण्डहरमा परिणत भएको जमीनलाई उकास, निकाश र विकास गरी खेतियोग्य बनाउन आवश्यक उपायसमेत अवम्लम्बन गर्दै आगामी बाली लगाउनका लागि किसानलाई बिऊविजन, मलसमेतका कृषिजन्य वस्तुहरू निःशुल्क उपलब्ध गराउन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं । सँगसँगै किसानलाई यस्तो प्रकोपको पीडाबाट बाहिर ल्याएर कृषि कर्मलाई निरन्तर अगाडि बढाउने कुरामा प्रोत्साहित गर्न पीडित कृषकको पुर्नस्थापनासहितको राहत प्याकेज उपलब्ध गराउन नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गराउन चाहन्छौं ।

नवलपुरकी देवीमाया कृषकका रुपमा पुरस्कृत

काठमाडौं असोज २२, नवलपुर (नवलपरासी (वर्दघाट-सुस्तापूर्व)को गैंडाकोटका कृषक देवीमाया रेग्मी राष्ट्रियस्तरमा उत्कृष्ट कृषकका रुपमा पुरस्कृत भएकीछिन् । संघीय कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयअन्तर्गत कृषि विभागले सोमबार आयोजना गरेको ४४औं विश्व खाद्य दिवस कार्यक्रममा गैंडाकोट-१८, की कृषक रेग्मी

पुरस्कृत भएकी हुन् ।

रेग्मीलाई कृषि तथा पशुपन्छी विकासमन्त्री रामनाथ अधिकारीले फलफूल बगैंचा (सुन्तला जात) व्यवसायतर्फ राष्ट्रियस्तरमा उत्कृष्ट कृषकका रुपमा रु १० हजारसहित सम्मानपत्रद्वारा पुरस्कृत गरेका हुन् । संयुक्त राष्ट्र संघको खाद्य तथा कृषि सङ्गठन (एफएओ) को आह्वानमा प्रत्येक वर्ष अक्टोबर १६ तारिखमा विश्व खाद्य दिवस मनाउने गरिएकामा त्यस दिन दशैं परेका कारण सोमबार नै मनाइएको विभागका महानिर्देशक डा.नरहरिप्रसाद घिमिरेले बताए । सन् १९७९ नोभेम्बरको संयुक्त राष्ट्र संघको २०औं साधारणसभाले संगठनको स्थापना भएको दिन पारी खाद्य दिवस मनाउने प्रस्ताव पारित गरेअनुरुप सन् १९८१ देखि विविध कार्यक्रमको आयोजना गरेर यो दिवस मनाउने गरिन्छ ।

उत्कृष्ट कृषकका रुपमा सम्मानित रेग्मीले गैंडाकोट-१८, को बसेनीमा लिफ्टिङ सिँचाइबाट फलफूल तथा तरकारीखेती गर्दै आएकाछन् । उनले सात वर्ष अगाडिदेखि करिब रु दुई करोडभन्दा बढीको लगानीमा 'टीकारत्न टुल्कीदेवी कृषि फर्म' मार्फत सुन्तला जातको फलफूलखेती गर्दै आएकीछिन् ।

खाद्य अनुगमन ....

पदार्थ भण्डारण गर्ने गरेको र ड्रेनेज फोहोर रहेको पाइएको साथै होटलमा प्रयोग गरिएको प्रशोधित पिउने पानीको जार परिक्षण गर्दा कयलब्ष देखिएकोले उक्त ९ जार पानी नष्ट गरी ऐन वमोजिमको कारवाहीको लागी नमूना संकलन गरिएको छ । साथै सो पानी प्रशोधन तथा प्याकिङ्ग गर्ने उत्पादन उद्योगको निरीक्षण अनुगमन तथा नमूना संकलन गरी ऐन बमोजिम कारवाही अगाडी बढाईनेछ । यसै गरि ॐ सहयोगी नेपाल स्विट्स सेन्टर, तिनकुने काठमाडौंमा मसिजन्य कागजमा राखिएको २० थान समोसा नष्ट गरिएको र खाद्य पदार्थको सिधै सम्पर्कमा आउने गरि मसिजन्य कागजको प्रयोग नगर्न निर्देशन दिईएको छ ।

प्राकृतिक विपदमा परेकालाई सहयोग गर्न संयुक्त प्रेस विज्ञाप्ति

काठमाडौं असोज २१ गते अखिल नेपाल किसान महासंघ (क्रान्तिकारी केन्द्र) अध्यक्ष चित्रबहादुर श्रेष्ठ,
अखिल नेपाल ट्रेड युनियन महासंघ (अन्टुफ)का अध्यक्ष जगतबहादुर सिम्खडा, नेपाल दलित मुक्ति का अध्यक्ष दलजित श्रीपाली, अखिल नेपाल सुकुम्बासी संघका अध्यक्ष अमर परियारले ४ संगठनले संयुक्त रुपमा प्रेस विज्ञाप्ति प्रकाशित गरी असोज ९ गते देखि परेको अविरल वर्षाको कारण भएको जनधनको क्षति भएकोमा दुःख व्यक्त गरेका छन् ।

विज्ञाप्तिमा भनिएको छ । यही मिति २०८१ असोज ९ देखि १२ गतेसम्म भएको अविरल वर्षाको कारण देशका विभिन्न ठाउँमा २४२ जनाले जीवन गुमाएका कैयौं नागरिक घाइते र बेपत्ता भएका छन् । भौतिक पूर्वाधारहरूसहित २५ अरब रूपैयाँभन्दा धेरैको आर्थिक क्षति भएको छ । सयौं नागरिकले आफ्ना परिवारका सदस्यहरू, घर, लत्ताकपडा, भाँडाकुँडा, गोठखोर, खेतबारी, चौपाया, पशुपन्छी, खेतीबाली र रोजगारी गुमाएका छन् । घर डुवानमा पर्दा जनसमुदायका नागरिकता, लालपुर्जा, पासपोर्ट, शैक्षिक प्रमाण(पत्र लगायतका सरकारी र अन्य महत्वपूर्ण कागज(पत्रहरूका साथै विद्यार्थीहरूका पाठ्यपुस्तक र अध्ययन सामग्रीहरू नष्ट भएका छन् । बाढी प्रभावित क्षेत्रहरूमा फोहोरमैला छरपष्ट छ, स्वच्छ पिउने पानीको अभाव छ, स्वास्थ्य समस्याहरू उत्पन्न हुँदै गएका छन्, महामारी फैलन सक्ने खतरा छ । प्राकृतिक विपद्को यो घडीमा हामी अखिल नेपाल ट्रेड युनियन महासंघ (अन्टुफ), अखिल नेपाल किसान महासंघ (क्रान्तिकारी केन्द्र), नेपाल दलित मुक्ति मोर्चा र अखिल नेपाल सुकुम्बासी संघको तर्फबाट गहिरो दुःख व्यक्त गर्दै मृतकहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली, घाइतेहरूको शीघ्र स्वास्थ्यलाभ र बेपत्ता नागरिकहरूको शीघ्राति शीघ्र उद्धारको कामना गर्दछौं ।

देशभर अतिवृष्टि र जोखिमको पूर्वसूचनाको बावजुद नेपाल सरकारले कुनै पूर्वतयारी नगर्ने, बाढी आई सकेपछि समेत ठोस योजनासहित उद्धारका लागि कुनै तदारुकता नदेखाउने र मुकदर्शक बन्ने

PRESS RELEASE

गैरजिम्मेवारीपनले यो सरकार नेपाली जनताको सेवामा नरहेको, बरु आफ्ना निहित स्वार्थ पूरा गर्न र आफू निकट दलाल पुँजीपतिहरू तथा विचौलियाहरूको हितरक्षाका लागि मात्र बनेको कुरा स्वतः पुष्टि भएको छ । तसर्थ हामी नेकपा (माओवादी केन्द्र) निकट ४ जनवर्गीय संगठनहरू नेपाल सरकारलाई जिम्मेवार एवम् नागरिकहरूप्रति उत्तरदायी बन्न गम्भीर ध्यानाकर्षण गराउँदै निम्न मागहरू प्रस्तुत गर्दछौं र तिनलाई अविलम्ब पूरा गर्न जोडदार माग गर्दछौ विज्ञाप्तिमा उल्लेख छ ।

१. बाढी प्रभावित क्षेत्रमा पोषिलो खाना, स्वच्छ खानेपानी, लत्ताकपडा, अस्थायी आवास, अस्थायी शौचालय लगायतका आधारभूत आवश्यकता पूर्ति गर्ने राहतका सामग्रीहरू निष्पक्षरूपमा तत्काल उपलब्ध

संकलन केन्द्र आदि पूर्वाधारको क्षति भोगेका किसानहरू र आम जनसमुदायलाई तत्काल उचित क्षतिपूर्तिको व्यवस्था गरियोस् र पूर्वाधारहरू पूनर्निमाण गरियोस् ।

५. मृतकलाई दिने भनिएको क्षतिपूर्ति तत्काल उपलब्ध गराइयोस् । घाइतेहरूको निःशुल्क स्वास्थ्योपचार गराइयोस् ।

६. दशैं, तिहार, म्हपूजा, छठ, नेपाल सम्वत, ईद जस्ता प्रमुख चाडवाडको मुखमा खाद्यान्नलगायतका उपभोग्य सामग्रीहरू, यातायात तथा हवाई टिकटको अस्वभाविक रूपमा मूल्यवृद्धि गरिएको छ । बजार अनुगमन कडा पारियोस् । तत्काल महँगी नियन्त्रण गरियोस् । कालाबजारी गर्ने र अस्वभाविक मूल्यवृद्धि गराउने दलाल तथा नाफाखोर व्यापारीहरूलाई कारबाही गरियोस् ।

।७. झ्याप्ले खोलामा सुरुमा सानो पहिरो गएको र त्यसलाई हटाएको भए त्यहाँ ठुलो दुर्घटना हुनबाट जोगिनसक्ने अवस्था थियो । भीषण वर्षा हुने, बाढी पहिरो, मानिसहरू उद्धारको आशामा घण्टौं छानामाथि बसेको र पहिरो गएको जस्ता सूचना पाउँदा पनि

गराइयोस् ।

२. प्रभावित क्षेत्रहरूमा संक्रामक रोगहरू फैलन नदिन तत्काल स्वास्थ्य शिविरहरू सञ्चालन गरियोस् ।

३. भविष्यका दिनमा यस्ता प्रकोपहरू आउन नदिन आवश्यक पूर्वतयारी गर्न र विकासको मोडलबारे व्यापक छलफल चलाई पर्यावरणमैत्री विकासको कार्यक्रम र कार्ययोजना अघि सारियोस् ।

४. घर, गोठखोर, खेतबारी, पशुपन्छी, बालीनाली, बिउबिजन, कुलो, बाँध, सीतभण्डार, दुध चिस्यान केन्द्र, तरकारी

कुनै पहल नगर्ने गैरजिम्मेवार अधिकारी तथा कर्मचारीहरूमाथि अविलम्ब छानविन गरी कारबाही गरियोस् ।

८. घर डुवानमा पर्दा नष्ट भएका वा हराएका जनसमुदायका नागरिकता, लालपुर्जा, पासपोर्ट, शैक्षिक प्रमाण(पत्र लगायतका सरकारी र अन्य महत्वपूर्ण कागजपत्रहरू वा तिनका प्रतिलिपिहरू सहज र सरल रूपले अविलम्ब उपलब्ध गराइयोस् ।

९. विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क पाठ्यपुस्तक र अध्ययन सामग्री तत्काल उपलब्ध गराइयोस् ।

जनताको ज्यूधनको सुरक्षा गर्न सरकारसँग आग्रह

काठमाडौं असोज १४, अखिल नेपाल किसान महासंघ (क्रान्तिकारी केन्द्र)का अध्यक्ष चित्रबहादुर श्रेष्ठले प्रेस विज्ञाप्ति प्रकाशित गरि देशभर परेको अविरल वर्षाको कारण भएको क्षतिबाट आफ्नो संगठन स्तब्ध भएको जनाएको छ ।

विज्ञाप्तिमा भनिएको छ, यही मिति २०८१ असोज ९ देखि १२ गतेसम्म भएको अविरल वर्षाको कारण देशका विभिन्न ठाउँमा जनधनको ठुलो क्षति भएको छ । हालसम्म १९२ जनाभन्दा धेरैले जीवन गुमाएका छन्, कैयौं घाइते र वेपत्ता छन् । कैयौं जनताले आफ्नो घर र परिवारका सदस्यहरू गुमाएका छन् । हजारौं किसानहरूले आफ्नो घरगोठ, खेतबारी, चौपाया, पशुपन्छी र खेतीबाली गुमाएका छन् भने अन्य भौतिक पूर्वाधारहरू नष्ट भएका छन् । घर डुवानमा पर्दा नागरिकता, पासपोर्ट, शैक्षिक प्रमाण पत्र लगायतका जनताका महत्वपूर्ण कागजातहरू नष्ट भएका छन्, विद्यार्थीहरूले पाठ्यपुस्तक र अध्ययन सामग्री गुमाएका छन् । धेरैको बिचल्ली भएको छ । दुःखको यो घडीमा हामी अखिल नेपाल किसान महासंघ (क्रान्तिकारी केन्द्र)को तर्फबाट गहिरो दुःख व्यक्त गर्दै मृतकहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली, घाइतेहरूको शीघ्र स्वास्थ्यलाभ र वेपत्ताहरूको जीवितै उद्दार होस् भनी कामना गर्दछौं । विज्ञाप्तिमा जनाएको छ । भीषण वर्षा र जोखिमको पूर्वसूचनाको बाबजुद पनि नेपाल सरकारले कुनै पूर्वतयारी गरेन । राष्ट्रको ढुकुटी खर्चेर जम्बो टोलीसहित अमेरिका पुगेका प्रधानमन्त्रीले सिंगो देश बाढी(पहिरोको चपेटामा परेर जनता दुःखमा पर्दासमेत कुनै पहल गर्नुको सट्टा 'हिमालमा गैंडा, हात्ती र मयुर पाइने' भद्दा मजाक सहितको प्रहसनमा समय कटाइरहे । कार्यवाहक प्रधानमन्त्री र रक्षामन्त्री कुनै पत्तो भएन । विपद्को घडीमा सुरक्षा निकाय परिचालन गर्नुपर्ने मुख्य जिम्मेवारी बोकेका गृहमन्त्रीले कहिले जिउँदै मानिसहरूलाई मरिसकेको घोषणा गर्छन् त कहिले जनधनको क्षति कम भएको भन्दै नागरिक र जनधनको क्षतिप्रति निर्दयी टिप्पणी गर्छन् । हामी नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारहरूको प्राकृतिक प्रकोपको पूर्वसूचनाप्रति मुकदर्शक बन्ने र जनताको जिउधनको क्षति रोक्न कुनै पहल नगर्ने उदासीन गैर(जिम्मेवारीपना तथा सरकारमा बसेर उद्धार र राहतमार्फत जनताको घाउमा मलम लगाउनुको सट्टा नूनचुक छर्केर मजाक गर्ने कार्यको घोर निन्दा तथा भत्सर्ना गर्दछौं ।

विज्ञाप्तिमा नेपाल सरकार समक्ष भविष्यमा यस्तो अवस्था आउन नदिन आवश्यक पूर्वतयारी गर्न, विकासको मोडेलबारे पर्याप्त छलफल गरी पर्यावरणमैत्री विकासको कार्यक्रम र कार्ययोजना अघि सार्न र बाढीबाट पीडित जनतालाई तत्काल उद्दार गर्न, प्रभावित जनतालाई शुद्ध खानेपानी, पौष्टिक खाना, अस्थायी आवास र आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन र घर, खेतबारी, पशुपन्छी, बालीनाली तथा पूर्वाधार क्षति भोगेका किसानहरू र आम जनसमुदायलाई तत्काल उचित क्षतिपूर्तिको व्यवस्था गर्न जोडदार माग गर्दछौं । साथै, दुःखमा परेका जनताको उद्दारमा खटिएका आम नागरिक र जनसंगठनका नेता-कार्यकर्तालाई हार्दिक आभार प्रकट गर्दै अखिल नेपाल किसान महासंघ (क्रान्तिकारी केन्द्र) र यसमा आवद्ध २४ वटै विषयगत किसान सङ्घहरूका सबै तहका नेता(कार्यकर्ताहरूलाई उद्दार तथा राहतको कार्यमा जुट्न हार्दिक अपिल गर्दछौं ।

मोही प्रवर्द्धन गर्न जोडदिए

काठमाडौं असोज ११, लुम्बिनी विशिष्टकृत सहकारी संस्था लिमिटेड तिलोत्तमा(६, पश्चिम पहुनी, रुपन्देहीद्वारा स्थापना गरिएको डेरी उद्योगले मोही प्रवर्द्धन कार्यक्रम गरिरहेको छ ।

"स्थानीय उत्पादनको उपभोग गरौं, नेपाली भएकोमा गर्व गरौं'' भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै आफ्ना ४१ सदस्य संस्थाहरूको साधारणसभा असोज १२ देखि १९ गतेसम्म पालैपालो हुने र सो संस्थाको साधारणसभामा आफ्ना शेयर सदस्यहरूलाई लुस्कुन ब्राण्डको मोही खुवाई मोहीको प्रवर्द्धन गर्न लागिएको कुरा सहकारीकी अध्यक्ष ज्ञानु पौडेलले बताएका छन् । नेपाल डेरी एसोसिएसनले शुरु गरेको मोही अभियानलाई देशव्यापी भएको र आम उपभोक्ताको प्रथम रोजाइमा परेको देख्दा र सुन्दा आफू अत्यन्तै खुसी भएको कुरा नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रीय अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालले बताए ।

डेरी उद्योगको परीक्षण सञ्चालन गरेको समयमा उत्पादित दहीको मोही बनाई वितरण गर्दा उपस्थित सबैले प्रशंसा गरेकाले मोहीको उपभोग राम्रो हुने र यो सबैको चासोको विषय भएको कुरा सो सहकारी डेरी स्थापना गर्दाका डेरी कन्सल्टेन्ट, डेरी विज्ञ एवं नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रीय सदस्य मनोज यादवले बताए ।

सहकारीका विभिन्न शाखामा हुने असोज १२ देखि १९ गतेसम्मको साधारणसभामा उपस्थित हुने सबै शेयर सदस्यहरूलाई मोही खुवाउने र प्रवर्द्धन गर्न अहिलेसम्म सहकारीमा १२ देखि १५ हजार लिटर मोहीको अर्डर आइसकेको डेरी उद्योगकी कर्मचारी मिना छिदीले जानकारी गराईन । हाल देशभरी दैनिक करिब २ लाख ५० हजार लिटर मोही बिक्री हुने कुरा नेपाल डेरी एसोसिएसनका उपाध्यक्ष दिप प्रसाद धमलाले जानकारी दिएका छन् ।

खाद्य विभागको नियमित बजार अनुगमन

काठमाडौं असोज २३, खाद्य तथा गुण नियन्त्रण विभागका प्रवक्ता मोहन कृष्ण महर्जनद्धारा प्रेस विज्ञाप्ति प्रकाशित गरि असोज १ देखि २२ सम्म विभाग तथा मातहतका कार्यालयहरुबाट खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम चाडपर्व लक्षित खाद्य पदार्थहरुको नियमित एवं संयुक्त निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि टोलीहरु खटाई जम्मा १०९१ वटा खाद्य उद्योग एवं व्यवसायहरुको निरीक्षण अनुगमन गरी कारबाही गरिएको छ जनाएको छ । जसमध्यै ५२४ वटा खाद्य बजार, २६९ वटा खाद्य उद्योग र २९८ वटा होटल तथा रेस्टुरेन्टहरु निरीक्षण अनुगमन गरिएको हो ।

यसैगरि देशैभरिबाट खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन २०८१ बमोजिम १५७ वटा नमुना संकलन गरिएको छ। खाद्य स्वच्छता सर्भिलेन्सका लागि १५१ वटा नमुना संकलन गरिएको छ। ३५६ वटा नमुना विश्लेषण गरिएकोमा ७ वटा नमुनाको विश्लेषण प्रतिवेदन प्रतिकुल पाइएको छ । निरीक्षणका क्रममा उपभोग्य मिति समाप्त भएका, पूर्ण लेबल विवरण नभएका र खाद्य अनुमतिपत्र नलिएका रु. २,३,९६९६२ मूल्य बराबरको खाद्य पदार्थ जफत तथा नष्ट गरिएको छ। विभागद्वारा जारी विज्ञाप्तिमा जनाएको छ । मिति २०८१/०६/१६ गते देखि विभागले विभाग परिसरमा रहेको मोवाइल खाद्य प्रयोगशाला भ्यान प्रयोग गरी वजार अनुगमन निरिक्षण तथा स्थलगत खाद्य परिक्षण कार्यको शुरु गरेको छ । विभागमा आयोजित घुम्ति खाद्य प्रयोगशाला भ्यान पुनः सञ्चालन तथा सो प्रयोगशाला भ्यान अवलोकन कार्यक्रममा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका माननिय मन्त्री रामनाथ अधिकारीबाट तथा सचिव डा.गोविन्द प्रसाद शर्माबाट मोवाइल खाद्य प्रयोगशाला भ्यानको अवलोकन गरी तत्काल सञ्चालन गर्न निर्देशन दिएसँगै उक्त मोवाइल भ्यान सञ्चालनमा आएका हुन् । मोवाइल खाद्य प्रयोगशाला भ्यानहरु सञ्चालनमा आएदेखि प्रशोधित दूध, तेल, प्रशोधित पिउने पानी, घ्यू, पेय पदार्थ लगायत विभिन्न खाद्य पदार्थ गरी ९० वटा नमूनाहरुको स्थलगत चेकजाँच गरि प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार प्रतिकूल नमूनाहरु उपर खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम कारवाही चलाइएको छ ।

खाद्य उद्योग तथा बजार निरीक्षण अनुगमनका क्रममा खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन २०८१ विपरित कार्य गरेका करिब ७ वटा खाद्य व्यवसायीहरुलाई खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन बमोजिम सम्बन्धित जिल्ला अदालत तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा मुद्दा दायर गरिएको छ ।

निरीक्षणका क्रममा ललितपुर २३, धापाखेल स्थित पचली भैरव पानी प्रशोधन उद्योगमा प्रशोधित पिउने पानी उत्पादन मापदण्ड २०७४ बमोजिमका मापदण्डहरु र अभिलेख नपाइएको हुँदा खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम नमूना संकलन तथा उत्पादन रोक्का गरी प्रशोधित पिउने पानी फिलिङ्ग गर्ने स्थान सिलवन्दी गरिएको छ। यसैगरि धापासी(०६, स्थित सनराइज वेभेरेज नेपाल प्रा. लि.मा निरीक्षणका क्रममा अनुमतिपत्र नवीकरण नभएको र अर्केको नामको कम्पनीको जारमा पानी भरी (फिलिङ्ग) बिक्री गरेको पाइएको हुँदा प्रशोधन कक्ष सिल गरिएको र अनुमतिपत्र नविकरण गर्न निर्देशन दिइएको छ ।

मिति २०८१/०६/०६गते अर्जुन डेरी प्रा.लि., का.म.पा.-११, एकता मार्ग, नयाँ बानेश्वरमा सिलवन्दी गरिएका ढुसी लागेको बटर, घ्यू र चिज स्थानीय जनप्रतिनिधिको रहोवरमा २४० के जी वटर, २५ के जी चीज र ४४ के जी घ्यू नष्ट गरिएको । मिति २०८१/०६/०७ मा प्रशंसा कलेक्शन एण्ड रिफाईन प्रसोधन केन्द्र, गोदावरी न.पा.(११, ललितपुरमा शिलबन्दी गरिएका ९५ के जी नक्कली घ्यू स्थानीय प्रतिनिधिको रहोवरमा नष्ट गरिएको । मिति २०८१/०५/२९ गते प्राप्ति फुड प्रडक्ट्स, सिनामंगल-९, काठमाडौंको घ्यूको नमूना विश्लेषण प्रतिवेदन न्यूनस्तरको आएको हुँदा मिति २०८१/०६/१० गते स्थानीय जिल्ला प्रशासनका प्रतिनिधिको रहोवरमा ८० के.जी. घ्यू र ३० के जी नौनी नष्ट गरिएको थियो । दुग्ध उद्योगबाट उत्पादन भएका प्रशोधित दूधमा सोडाको उपस्थिति समेत मोवाइल फुड ल्याव भ्यानमा परिक्षण गर्दा पाइएकोले खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन बमोजिम कारवाहीको प्रक्रिया बढाइएको छ ।

खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर कायम गर्न विभागले सम्पूर्ण खाद्य व्यवसायीहरुलाई लेवल विवरण नभएका खाद्य पदार्थ बिक्री वतरण नगर्न, सरसफाईमा विशेष ध्यान दिन, खाद्य वस्तु खरिद बिक्री गर्दा लेवल अनिवार्य हेर्न, स्टोर तथा भण्डार व्यवस्थित गरी सफा राख्न, उपभोग्य मिति समाप्त भएका खाद्य पदार्थ छुट्टै भण्डारण गर्न, पकाएको खाद्य पदार्थ छोपेर राख्न, मसिजन्य पत्रिकामा खाद्य पदार्थ नराख्न, किट नियन्त्रण गर्न र अनुमतिपत्र नलिइ खाद्य व्यवसाय सञ्चालन नगर्न निर्देशन दिएको छ ।

खाद्य उद्योग एवं व्यवसायहरुलाई खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम निषेधित कार्यहरु नगर्न नगराउन सम्पूर्ण खाद्य व्यावसायीहरुलाई अनुरोध छ। साथै ऐनले निर्देशित गरे बमोजिमका कर्तव्यहरु सबै खाद्य व्यवसायीले पालना गरी दिनुहुन समेत अनुरोध छ। अन्यथा ऐन नियम बमोजिम कारबाही हुने व्यहोरा जानकारी गराईन्छ ।

आउँदै गरेको दशैं, तिहार, नेपाल सम्वत, छठ लगायत नेपालीहरुको महान चाडपर्व २०८१ को सुखद उपलक्ष्यमा सम्पूर्णमा हार्दिक मंगलमय शुभकामना !

विभागबाट मिति २०८१/०६/१७ काठमाडौं उपत्यका भित्र मोवाइल फुड ल्याव भ्यानको प्रयोग गरी चाडपर्व लक्षित खाद्य पदार्थहरुको निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि टोली खटाई खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम तपसिलका खाद्य उद्योग एवं

व्यवसायहरुको निरीक्षण अनुगमन, खाद्य पदार्थको नमूनाको प्रारम्भिक चेकजाँच तथा कारबाही गरिएको व्यहोरा सर्वसाधारण सबैको जानकारीका लागि यो प्रेस नोट जारी गरिन्छ।

१. असोज १७ काभ्रे डेरी, पेप्सीकोला, काठमाडौं मनकामना दुध प्रशोधन केन्द्र र कन्चन डेरीबाट दूध खरिद गर्ने गरेको।

सरसफाईको अवस्था सामान्य रहेको।

प्रशोधित दुध र घ्यूको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

२. असोज १७ ए बी टिपिकल थकाली, पेप्सीकोला, काठमाडौं बेकरी सर्टेनिङ्गको प्रयोग गर्ने गरेको। सांग्रिला स्प्रिंग ड्रिंक एण्ड बेभेरेज, काठमाडौंको प्रशोधित पिउने पानी प्रयोग गर्ने गरेको। बेकरी सर्टेनिङ्गको प्रारम्भिक चेकजाँच गर्दा कैफियत देखिएको।

प्रशोधित पिउने पानीको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको। बेकरी सर्टेनिङ्गको प्रयोग नगर्न निर्देशन दिएको।

३. असोज १७ गोलोक डेरी, पेप्सीकोला, काठमाडौं, दुर्गा डेरीको कच्चा तथा प्रशोधित दूध र घ्यूको विक्री वितरण गर्ने गरेको। कच्चा तथा प्रशोधित दुध र घ्यूको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

४. असोज १७ अनुप डेरी, पेप्सीकोला, काठमाडौं, अनुप डेरी प्रा. लि, काभ्रेको उत्पादित प्रशोधित दूध तथा खुल्ला कच्चा दूध तथा घ्यूको बिक्री वितरण गर्ने गरेको। कच्चा दूध, प्रशोधित दुध र घ्यूको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

५. असोज १७ सूर्यमुखी डेरी पसल, पेप्सीकोला, काठमाडौं, संयुक्त डेरी एण्ड फुड्स प्रा लि, पाटज औद्योगिक क्षेत्रबाट उत्पादित प्रशोधित दूध बिक्री वितरण गर्ने गरेको।

प्रशोधित दुधको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत पाईएको। प्रशोधित दुधको नमूनाको विस्तृत परिक्षणको लागि नमूना संकलन गरी प्रयोगशालामा पठाईएको जनाएको छ।

यस विभागबाट मिति २०८१ असोज १८ र १९ गते काठमाडौं उपत्यका भित्र मोवाइल फुड ल्याव भ्यानको प्रयोग गरी चाडपर्व लक्षित खाद्य पदार्थहरुको निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि टोलीहरु खटाई गर्दा

१. असोज १८ एरीबिका प्रिजर्भिया, एयरपोर्ट नीर प्योर सोलुशन, सुर्यविनायक, भक्तपुर को अक्वा स्वस्तिक ब्रान्डको पानी, जवालाखेल, खाद्य संगम, नागार्जुन काठमाडौंबाट उत्पादित मह र आधुनिक डेरी प्रडक्ट प्रा. लि., बालाजु औद्योगिक क्षेत्रको दूध खरिद गरी बिक्री गर्ने गरेको।

सरसफाईको अवस्था सामान्य रहेको।

प्रशोधित पानी, प्रशोधित दूध र महको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

२. असोज १८ साईनो तन्दूरी सेकुवा कर्नर, एरपोर्ट, काठमाडौं श्री कृष्ण वेभेरज, गोठाटारको गुड डे ब्रान्डको प्रशोधित पिउने पानी, जय श्री कृष्ण डेरी उद्योग, सुर्यविनायक, भक्तपुरको अर्पण ब्रान्डको प्रशोधित दुध र डाबर नेपाल प्रा. लि.,को पेय पदार्थ प्रयोग गर्ने गरेको। प्रशोधित पानी, पेय पदार्थ र प्रशोधित दूधको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

३. असोज १८ लिटल नेपाल इटरी प्रा. लि., एरपोर्ट, काठमाडौं बजरंग मिनरल वाटर इण्डष्ट्री, टोखा-२ चन्देश्वरीको प्रशोधित पिउने पानी, माता मनकामना डेरी उद्योग प्रा. लि., बनेपा(८, काभ्रेको लोमस ब्रान्डको प्रशोधित दुध, आर एम सी फुड्स प्रा लि, जितपुर, सिमरा, बाराको प्रशोधित सूर्यमुखी तेल र डाबर नेपाल प्रा.लि.,को पेय पदार्थ प्रयोग गर्ने गरेको। प्रशोधित पानी, पेय पदार्थ, प्रशोधित सूर्यमुखी तेल र प्रशोधित दूधको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको। अनुज्ञापत्र नलिएका खाद्य पदार्थ प्रयोग नगर्न र सरसफाईमा ध्यान दिन निर्देशन दिइएको।

निरीक्षणका क्रममा देखिएका कमी कमजोरी सुधार गरि ५ दिन भित्र विभागमा उपस्थित हुन् निर्देशन दिएको।

४. असोज १८ टी थ्री थकाली, एरपोर्ट, काठमाडौं, तेलको गुणस्तर परिक्षण गरिएको। तेलको गुणस्तर चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाइएको।

५. असोज १८ बराल पिकल्स, काठमाडौं(७, सरसफाई सन्तोषजनक नरहेको, पकाएको खाद्य पदार्थ नछोपी राख्ने गरेको, कीरा नियन्त्रणको व्यवस्था नभएको, सिलिंग तथा भुइँ मर्मत नगरेको र भ्याल ढोकामा जाली नराखेको पाइएको। निरीक्षणका क्रममा देखिएका कमी कमजोरी सुधार गर्न निर्देशन दिएको।

६. असोज १८ आशिर्वाद एग्रो, काठमाडौं(१६, ताहाचल, सरसफाई सन्तोषजनक नरहेको, पकाएको खाद्य पदार्थ नछोपी राख्ने गरेको कीरा नियन्त्रणको व्यवस्था नभएको, उद्योगमा अनावश्यक वस्तु भण्डारण गर्ने गरेको, मेसिनहरु फोहोर रहेको र बनाउने ठाउँ अव्यवस्थित रहेको, निरीक्षणका क्रममा देखिएका कमी कमजोरी सुधार गर्न निर्देशन दिएको।

७. असोज १८ नेपाल अचार उद्योग, चन्द्रागिरी-७, सरसफाईको अवस्था सन्तोषजनक नभएको।

निरीक्षणका क्रममा देखिएका कमी कमजोरी सुधार गर्न निर्देशन दिएको।

८. असोज १८ के टी एम इन्नोभेटीभ फुड्स प्रा लि, चन्द्रागिरी(८, उद्योगको अवस्था सामान्य रहेको।

९. असोज १८ सिविल सर्भिस अस्पताल क्यान्टिन, बानेश्वर, काठमाडौं, श्री शिवशक्ति घ्यू उद्योग प्रा. लि., बाट उत्पादित तेल, परिवेश वाटर प्रा.लि., काठमाडौंबाट उत्पादित प्रशोधित पिउने पानी र मोडर्न डेरी इन्दस्ट्रिज प्रा.लि., भक्तपुरको गुड मनिङ्ग) ब्राण्डको प्रशोधित दुध प्रयोग गर्ने गरेको तेल, प्रशोधित पिउने पानी र प्रशोधित दुधको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

१०. असोज १८ विकानेर स्विट्स, शंखमूल. काठमाडौं सरसफाईको अवस्था सामान्य रहेको। खुवाको मिठाई र तार्ने तेलको नमुना मोबाइल प्रयोगशाला भ्यानमा प्रारम्भिक चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

११. असोज १८ घिमिरे नमुना डेरी, शंखमूल. काठमाडौं डी.डी.सी. बालाजुबाट उत्पादित प्रशोधित दूध, Ocean Drinking Water Industries, मुलपानीबाट उत्पादित प्रशोधित पानी, नाला उग्रचण्डी डेरीबाट उत्पादित घ्यू र दूध प्रयोग गर्ने गरेको। प्रशोधित दूध, पानी र घ्यूको नमुना परिक्षण गर्दा कैफियत नभेटिएको।

१२. असोज १९ कफीवेरी म्यादग्रील सेकुवा, सातदोबाटो, ललितपुर, सरसफाईको अवस्था सामान्य रहेको। तेल नमुना चेकजाँच गर्दा कैफियत देखिएको। प्रशोधित पानी, मह र प्रशोधित दूधको नमुना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाइएको। कैफियत देखिएको करिब ५ लि. तेल नष्ट गरिएको।

१३. असोज १९ किंग्स बर्गर, सातदोबाटो, ललितपुर, सरसफाईको अवस्था सामान्य रहेको।प्रशोधित पानी र प्रशोधित दूधको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

१४. असोज १९ बर्गर हाउस, सातदोबाटो, ललितपुर सरसफाईको अवस्था सामान्य रहेको। प्रशोधित पानी, तेल र प्रशोधित दूधको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको।

१५.१९ सेल्सवेरी, सातदोबाटो, ललितपुर, स्टोरको अवस्था सामान्य रहेको । ओट्स ड्रिंक, ब्रस्ट मिठो लिची, ब्रस्ट एपल तथा पेय पदार्थ र डी.डी.सी.को प्रशोधित दूधको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको ।

१६. असोज १९आर डी सी मिल्क, सातदोबाटो, ललितपुर, सरसफाईको अवस्था सामान्य रहेको । प्रशोधित दुधको नमूना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको ।

१७. असोज १९मामाज कटी रोल, सातदोबाटो, ललितपुर, सरसफाईको अवस्था सामान्य रहेको । तेलको नमुना चेकजाँच गर्दा कैफियत नपाईएको ।

मिति २०८१/०५/३० गते नियमित निरीक्षण अनुगमन गर्ने क्रममा टोलीले सूर्यविनायक नगरपालिका, वडा नं-३, बालकोट, भक्तपुर स्थित वि.के. पूर्वेली घ्यू प्याकिङ्ग उद्योगको अनुगमन गर्दा उद्योगले बजारमा बिक्रीका लागि तयार गरिरहेको १ लिटरको १० डब्बा र ५०० मि.लि.को २० डब्बा घ्यू पाइएकोमा ५०० मि.लि. को घ्यू ऐन बमोजिम नमूना संकलन गरी परिक्षणका लागि प्रयोगशालामा पठाईएको छ ।

कागेश्वरी, मनोहरा नगरपालिका, वडा नं ९ स्थित सनसिटी ग्लोबल आई.एम.इ. बैंक अगाडी रहेको दर्ता नभएको उद्योगमा अनुगमन गर्दा ३ केजी मात्र नौनी भेटिएको, उक्त उद्योग सञ्चालकलाई अनुमतिपत्र लिएर मात्र बिक्री वितरण गर्न निर्देशन दिनुका साथै नौनीको नमूना संकलन गरिएको छ ।

टेकु स्थित तास एण्ड सेकुवा महलको अनुगमन गर्दा खाद्य रंग जथाभाभी प्रयोग गरेको, फ्रिज फोहर तथा अव्यवस्थित पाइएको, किचेनमा सरसफाईको कमि रहेको, पकाईसकेको खाद्य पदार्थ नछोपी राखेको, व्याक्तिगत सरसफाईको कमि रहेको र खाने कुरालाई अव्यवस्थित तरीकाले भण्डारण गरी राखेको पाइएको हुँदा कैफियतमा भएका कुराहरु सुधार गर्न निर्देशन दिएको यस्तै तास एण्ड तन्दुरी हाउस, शुक्रराज मार्ग, टेकुमा अनुगमन गर्दा सुधारका लागि आवश्यक निर्देशन सहित १ बोटल गुलाव जल फुड ग्रेड नरहेको नष्ट गरेको छ ।

टेकुस्थित फन्को तन्दुरी क्याफे एण्ड बर्गरको अनुगमन गर्दा उपभोग्य मिति सकिएको नुडल्स नष्ट गरिएको र सरसफाई तथा कैफियत भएका कुराहरु सुधार गर्न निर्देशन दिइएको छ ।

खाद्य स्वच्छता गुणस्तर ऐन, २०८१ को प्रावधान बमोजिम निषेधित कार्यहरु नगर्न नगराउन सम्पूर्ण खाद्य उद्योगी व्यावसायीहरुलाई जानकारी गराइन्छ । अन्यथा ऐन बमोजिम कारबाही हुने व्यहोरा सूचित गरिएको विभागका प्रवक्ता मोहन कृष्ण महर्जनद्धारा जारी विज्ञाप्तिमा जनाएको छ ।

खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभागले विभाग तथा मातहतका कार्यालयहरुबाट निरीक्षण अनुगमनका टोलीहरु बनाई दैनिक रुपमा खटाई देशैभर निरीक्षण अनुगमन जारी राखेको छन् ।

यसै सन्दर्भमा मिति २०७१/०६/०२ देखि २०८९/०६/१० सम्म विभाग तथा मातहतका कार्यालयहरुबाट खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम चाडपर्व लक्षित खाद्य पदार्थहरुको नियमित एवं संयुक्त निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि टोलीहरु खटाई जम्मा १२८ वटा खाद्य उद्योग एवं व्यवसायहरु (विस्तृत विवरण विभागको वेवसाइटमा राखिएको छ)को निरीक्षण अनुगमन तथा कारबाही गरिएको छ । जसमध्ये ६१ वटा विभिन्न किराना पसल तथा मार्ट, ४१ वटा होटल/रेस्टुरेन्ट, २४ वटा खाद्य उद्योग र २ वटा डायटरी सप्लिमेन्ट बिक्रेताको निरीक्षण अनुगमन गरिएको छ ।

निरीक्षणका क्रममा ललितपुर २३, धापाखेल स्थित पचली भैरव पानी प्रशोधन उद्योगमा प्रशोधित पिउने पानी उत्पादन मापदण्ड २०७४ बमोजिमका मापदण्डहरु र अभिलेख नपाइएको हुँदा खाद्य बमोजिम नमूना संकलन तथा हाललाई उत्पादन रोक्का गरी प्रशोधित पिउने पानी फिलिङ्ग गर्ने स्थान सिलबन्दी गरिएको छ

यसैगरि धापासी-०६, स्थित सनराइज वेभेरेज नेपाल प्रा. लि. मा निरीक्षणका क्रममा अनुमतिपत्र नवीकरण नभएको र अर्केको नामको कम्पनीको जारमा पानी फिलिङ्ग गरी बिक्री गरेको पाइएको हुँदा प्रशोधन कक्ष सिल गरिएको र अनुमतिपत्र नवीकरण गर्न निर्देशन दिइएको छ ।

मिति २०८१/०६/०६ गते अर्जुन डेरी प्रा. लि., का.म.पा.(११, एकता मार्ग, नयाँ बानेश्वर सिलबन्दी गरिएका ढुसी लागेको बटर, घ्यू र चिज स्थानीय जनप्रतिनिधिको रहोवरमा २४० के जी बटर, २५ के जी चीज र ४४ के जी घ्यू नष्ट गरिएको छ । यसै गरि मिति २०७१/०६/०७ मा प्रशंसा कलेक्शन एण्ड रिफाईन प्रशोधन केन्द्र, गोदावरी न. पा.(११, ललितपुरको शिलवन्दी गरिएका नक्कली घ्यू स्थानीय प्रतिनिधिको रहोवरमा ९५ के जी घ्यू नष्ट गरिएको छ । मिति २०७१/०५/२९ गते प्राप्ति फुड प्रडक्ट्स, सिनामंगल-९, काठमाडौंको घ्यूको गुणस्तर विश्लेषण प्रतिवेदन न्यूनस्तरको आएको हुँदा मिति २०८१/०६/१० गते स्थानीय जिल्ला प्रशासनका प्रतिनिधिको रहोवरमा ८० के जी घ्यू र ३० के जी नौनी नष्ट गरिएको छ ।

यसै गरी उपभोग्य मिति समाप्त भएका, लेबल विवरण नभएका र उचित तवरले भण्डारण नगरेका चाउमिन ६ थान, खुवा ६० केजी, खाद्य रङ्ग, मापदण्ड भन्दा बढी खाद्य रङ्ग प्रयोग गरिएको पुरी २ केजी, बिस्कुट, ससेज ४ केजी, बिर्यानी मसला ५ केजी, मह ४ किलो, कोदोको पिठो ६ किलो, पेय पदार्थ ५१ बोतल, चिली हट्सस लगायत अन्य खाद्य पदार्थ करिब १०, ८५० बराबरको नष्ट गरिएको छ ।

खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर कायम गर्न सम्पूर्ण खाद्य व्यवसायीहरुलाई लेवल विवरण नभएका खाद्य पदार्थ बिक्री वितरण नगर्न, सरसफाईमा विशेष ध्यान दिन, खाद्य वस्तु खरिद बिक्री गर्दा लेवल अनिवार्य हेर्न, स्टोर तथा भण्डार व्यवस्थित गरी सफा राख्न, उपभोग्य मिति समाप्त भएका खाद्य पदार्थ छुट्टै भण्डारण गर्न, पकाएको खाद्य पदार्थ छोपेर राख्न, मसिजन्य पत्रिकामा खाद्य पदार्थ नराख्न, किट नियन्त्रण गर्न र अनुमतिपत्र नलिइ खाद्य व्यवसाय सञ्चालन नगर्न निर्देशन दिइएको छ । निरीक्षणका क्रममा कमी कमजोरी देखिएका करिब १३ वटा खाद्य व्यवसायीहरुलाई बयानका लागि कार्यालयमा उपस्थित हुन निर्देशन दिइएको छ ।

खाद्य उद्योग एवं व्यवसायहरुलाई खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम निषेधित कार्यहरु नगर्न नगराउन सम्पूर्ण खाद्य व्यावसायीहरुलाई अनुरोध छ । अन्यथा ऐन नियम बमोजिम कारबाही हुने व्यहोरा जानकारी गराईन्छ ।

विभागले असोज ७ गते काठमाडौं उपत्यका भित्र चाडपर्व लक्षित खाद्य पदार्थहरुको नियमित एवं संयुक्त निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि तीन वटा अनुगमन टोली खटाई खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम तपसिलका खाद्य उद्योग एवं व्यवसायहरुको निरीक्षण अनुगमन तथा कारबाही गरिएको व्यहोरा सर्वसाधारण सबैको जानकारीका लागि यो प्रेस नोट जारी गरिन्छ

२०८१/०६/०७ गौतम स्विट्स काठमाडौं(

२५, न्युरोड, सरसफाईको, व्यक्तिगत ध्यान दिन अनुरोध गरेको छ ।
२०८१/०६/०७, स्वस्तिक स्विट्स एण्ड स्नाक्स प्रा. लि., काठमाडौं-२४, इन्द्रचोक २०८१/०६/०७ कर्नर ताजा गुदपाक, भण्डार, काठमाडौं-२२, न्यूरोड, कीरा नियन्त्रणको पर्याप्त व्यवस्था गर्न, सरसफाईमा ध्यान दिन, को र उचित तवरले कृतिम रङ्गको प्रयोग गर्न निर्देशन दिएको ।
विभागबाट मिति २०८१/०६/०८ गते काठमाडौं उपत्यका भित्र चाडपर्व लक्षित खाद्य पदार्थहरुको नियमित एवं संयुक्त निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि तीन वटा अनुगमन टोली खटाई अनुगमन तथा निरीक्षण गरिएको छ ।
२०८१/०६/०८ सिम्रिक डिस्ट्रीब्यूशन उपभोग्य मिति उपभोग्य मिति समाप्त प्रा. लि., चन्द्रागिरि समाप्त भएका र भएका खाद्य पदार्थ छुट्टै न. पा.-१२, बलम्बु, नभएका खाद्य स्थानमा राखी बिक्री पदार्थ अव्यवस्थित वितरण नगर्न र निर्देशन दिइएको छ ।
२०८१/०६/०८ अचानो लाउन्ज एण्ड सरसफाई कमजोर सरसफाईमा विशेष ध्यान फ्रिजमा दिन फ्रिजमा व्यवस्थित गर्न निर्देशन दिइएको ।
गरेको, फोहोरदानी छोपेर राख्न र फोहोरदानी खुल्लै खाद्य पदार्थलाई लेबल रहेको, स्टोरमा लगाई छुट्टै भण्डारण गर्न खाद्य पदार्थ लेबल, निर्देशन दिएको छ ।
विभागबाट मिति २०८१/०६/ज्ञण गते काठमाडौं उपत्यका भित्र चाडपर्व लक्षित खाद्य पदार्थहरुको नियमित एवं संयुक्त निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि दुई वटा अनुगमन टोली खटाई खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम तपसिलका खाद्य उद्योग एवं व्यवसायहरुको निरीक्षण अनुगमन तथा कारबाही गरिएको व्यहोरा सर्वसाधारण सबैको जानकारीका लागि यो प्रेस नोट जारी गरिन्छ ।
२०८१/०६/१० एरपोर्ट बर्गर हाउस एण्ड थकाली किचेन प्रा. लि., एरपोर्ट, काठमाडौं-६।
फोहोरदानी खुल्ला उपोभोग्य मिति समाप्त रहेको, फ्रिजमा पाकेको भएका ५०० ग्रा. र काँचो खाद्य पदार्थ थान कोदोको पिठो र एकै ठाउँमा लेबल बढि देखिएको नलगाई भण्डारण तेल नष्ट गरिएको गरेको, तार्नका लागि निरीक्षणका क्रममा राखेको करिब २५ देखिएका कमजोरी सुधार लि., तेलको तए ख्वगिभ घघ आएको, खाद्य रङ्गको मापदण्ड अनुरुप प्रयोग नगरेको र एभकत ऋयलतचर्या को उचित व्यवस्था नभएको । ७ दिनभित्र विभागमा उपस्थित हुन निर्देशन दिएको छ ।
२०८१/०६/१० टि. श्री. थकाली ग्रुप, सिनामंगल ९, काठमाडौं, फोहोरदानी खुल्ला स्थलगत निरीक्षणका रहेको, ड्रेनज तथा, क्रममा भेटिएका उपभोग्य exhaust Fan फोहोर मिति समाप्त भएका खाद्य रहेको, स्टोरमा फोहर पदार्थ नष्ट गरिएको र देखिएको, उपोभोग्य कमी कमजोरी सम्बन्धि मिति समाप्त भएका कोकोनत पाउडर १ केजीको २ प्याकेट, बोटलमा ४ गहुँको रोटि ३०० वटा, १०० ग्रा.मा को २ डब्बा भेटिएको १ स्टिक नुडल्स मसिजन्य कागजमा प्याक गरिएको र सोमा किरा देखिएको १ केजीको २३ प्याकेट र उत्पादकको नाम ठेगाना नखुलेको लि., को ३ वटा बोटल फेला परेको ।
अर्को नामको कम्पनीको खाद्य स्वच्छता तथा जारमा पानी फिलिंग गुणस्तर ऐन २०८१ गरि बिक्री गरेको र बमोजिम अनुमतिपत्र विभागको अनुमतिपत्र नविकरण गर्न निर्देशन नवीकरण भएको दिईएको र प्रशोधन नदेखिएको । कक्षमा सिल लगाइएको उपभोग्य मिति समाप्त भएको । ६०० ग्रामको १ भएका ६०० ग्रामको थान चाउमिन, २ १ थान चाउमिन, २ थान ५०० ग्रामको थान ५०० ग्रामको मसला, १ थान १, मसला, १ थान १ केजीको चिल्ली हट केजीको चिल्ली हट सस भेटिएको, फ्रिजको सस नष्ट गरिएको र व्यवस्थित प्रयोग फ्रिजमा व्यवस्थित नभएको, फोहोरदानी प्रकारले खाद्य पदार्थ खुल्ला रहेको र अनुमतिपत्र नलिएका खाद्य पदार्थको प्रयोग भएको पाइएको । भण्डारण गर्न र अनुमतिपत्र नलिएका खाद्य पदार्थको प्रयोग नगर्न निर्देशन दिएको ।
मिति २०८१/०६/१६ गते देखि यस विभागले विभाग परिसरमा रहेको मोवाइल खाद्य प्रयोगशाला भ्यान प्रयोग गरी बजार अनुगमन निरिक्षण तथा स्थलगत खाद्य परिक्षण कार्यको शुरु गरेको छ । विभागमा आयोजित घुम्ति खाद्य प्रयोगशाला भ्यान पुनः सन्चालन तथा सो प्रयोगशाला भ्यान अवलोकन कार्यक्रम विच कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका माननिय मन्त्री रामनाथ अधिकारीज्यू तथा श्रीमान् सचिव डा गोविन्द प्रसाद शर्माज्यूबाट मोवाइल खाद्य प्रयोगशाला भ्यानको अवलोकन गरी तत्काल सञ्चालन गर्न निर्देशन दिए संगै उक्त मोवाइल भ्यान संचालनमा आएका हुन । वि. स. २०७५ सालमा विभागवाट खरिद भई विगतमा देशमा विभिन्न भागहरुमा संचालन गरि खाद्य निरीक्षण अनुगमन गर्ने कार्य गरेका उक्त भ्यानहरु प्राविधिक कारणले लामो समयसम्म संचालनमा आउन सकेका थिएनन् । यस प्रयोगशाला भ्यानहरु आगामी दिनमा नियमित रुपमा संचालन हुने समेत जानकारी गराईन्छ ।
विभागमा रहेका दुई मोवाइल खाद्य प्रयोगशाला भ्यानहरुले काठमाण्डौका विभिन्न १३ खाद्य व्यवसायहरुको निरीक्षण अनुगमन गरी खाद्य पदार्थको स्थलगत परिक्षण गरी खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन २०८१ बमोजिम कारवाही गरेको छ । यस दौरान भाटभटेनी सुपरमार्केट एण्ड डिपार्टमेन्ट स्टोर प्रा.लि., का.म.न.पा-३२, कोटेश्वर ; शालिमार हस्पिटालिटी एण्ड फुड्स प्रा. लि., कोटेश्वर शाखा (गुलाब), कुण्ड पानी प्रशोधन उद्योग, पाटन औद्योगिक क्षेत्र, ललितपुर, त्तगबष्तिथ ध्वतभच बलम च्पभखभचबनभ एखत. ीतम., पाटन औद्योगिक क्षेत्र, ललितपुर, श्री नवप्रभात डेरी प्रा. लि., पाटन औद्योगिक क्षेत्र, ललितपुर राजधानी डेरी प्रा. लि., पाटन औद्योगिक क्षेत्र, ललितपुर, संयुक्त डेरी प्रा. लि., पाटन औद्योगिक क्षेत्र, ललितपुर मा निरिक्षण अनुगमन गरी नमूना समेत परिक्षण गरिएको छ । यसै गरी लगनखेल क्षेत्रका विभिन्न किराना पसलबाट दुध, तेल तथा फ्रुटजुसहरुका नमूना समेत परिक्षण गरेको छ ।
यस सिलसिलामा पानी प्रशोधन गर्ने अन्नपूर्ण इन्डस्ट्रिज, पाटन औद्योगिक क्षेत्र, ललितपुर उद्योगको भण्डारकक्षमा रहेको १२ह१ लिटरको १०५० कार्टुन प्रशोधित पिउने पानी मध्ये २५ कार्टुन-१२.१ लिटर) को लेबलमा उत्पादन मिति, ब्याच नं. र विक्री मुल्य उल्लेख नगरेको पानी नष्ट गरिएको ज्ञ प्रशोधित पिउने पानीको थप विश्लेषण परिक्षणका लागि १ थान नमूना संकलन गरिएको छ ज्ञ लेबल विवरण पुरा उल्लेख नगरेको प्रशोधित पिउने पानी बजारबाट फिर्ता गरी सोको जानकारी विभागमा गराउन निर्देशन दिनुका साथै खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम कारवाहीको लागि अगाडि बढाएको छ।
तिनकुने काठमाण्डौ स्थित हेवन टिमुर थकाली रेष्टुरेण्टमा सरसफाई सन्तोषजनक नरहेको, फ्रिजमा अव्यवस्थित रुपमा खाद्य
बाँकी १३ पृष्ठ

कृषि विकास मन्त्रालयको अनुरोध

काठमाडौं कृषि तथा पशुपंछी विकास मन्त्रालयका वरिष्ठ अर्थविज्ञ तथा सूचना अधिकारी महानन्द अधिकारी कृषि अर्थविज्ञ प्रेस विज्ञाप्ति प्रकाशित गरि असोज १० देखि १२ सम्म परेको अविरल वर्षाको कारण भएको जनधनको क्षतिप्रति सबैलाई सहयोग पुऱ्याउन आग्रह गरेको छ ।

कृषि मन्त्रालयबाट जारी गरिएको उक्त व्यक्तव्यमा भनिएको छ । मिति २०८१ असोज १० गते देखि देशका अधिकांश स्थानमा परेको अविरल वर्षाका कारण बाढी, पहिरो तथा डुबानका घटनाहरुबाट जनधन, सड़क, पुल, सार्वजनिक तथा नीजि सम्पत्ति, सिँचाई संरचना, बालीनाली, पशुपन्छी, खाद्यान्न बीउबिजन, गोठ, खोरलगायतका संरचनामा भएको क्षतिप्रति कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय दुःख विपदको यस दुखद घडीमा मृतकहरुप्रति भावपूर्ण श्रदाञ्जली अर्पण गर्दै घाइतेहरुको शिघ्र स्वास्थ्य साभको कामना गर्दछ ।

विज्ञाप्तिमा विपद्का कारण कृषकहरुको बालीनाली पशुपन्छी, खाद्यान्न बीउविजन, गोठ/खोरलगायतका संरचनामा भएको अतिको पकिन गर्ने, आवश्यकता अनुसार कृषकहरुलाई प्राविधिक सल्लाह सुझाव उपलब्ध गराउन, खोप, औषधि लगायतका पशु स्वास्थ्य सामग्रीको व्यवस्थापन गर्न कृषि उपजको दुवानी तथा बजारमा सहज उपलब्धताका लागि सहजीकरण गर्न तथा बजार अनुगमन लगायतका कार्यहरु तीव्रताका साथ अघि बढाउन कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय मातहतका निकायहरुलाई आवश्यक निर्देशन दिइएको छ । साथै प्रदेशस्थित कृषि क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालय एवं मातहतका निकायहरु र सम्बन्धित स्थानीय तहका कृषि विकास / पशुसेवा शाखाहरुबाट भएका प्राविधिक सेवा प्रवाह राहत तथा व्यवस्थापनका कार्यमा आवश्यक पर्ने प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय सहकार्यका लागि यस साताका निकायसँग आवश्यकता अनुसार समन्वयका लागि अनुरोध छ । आगामी दिनमा बालीनाली तथा पशुपंछीहरुमा देखिन सक्ने रोग कीराहरुको प्रकोप नियन्त्रण गर्न तथा खाद्य पदार्थहरुको स्वच्छता सम्बन्धी जोखिमहरुको न्यूनीकरणका लागि मन्त्रालय मातहतका कृषि, पशुसेवा र खाद्य प्रविधि तथा गुणस्तर नियन्त्रण विभाग आवश्यक समन्वय तथा सहकार्यका लागि अनुरोध छ ।

विपद्का कारण बालीनाली, पशुपन्छी र कृषि उपजहरुमा भएको क्षतिसम्बन्धी विवरण संकलन गर्न प्रदेशस्थित कृषि क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालयहरुलाई पत्राचार गरिएकाले सम्बन्धित जिल्लाका स्थानीय तहहरुले आवश्यक विवरण सकलन गरी प्रदेशस्थित कृषि क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालय मातहतको जिल्लास्थित कार्यालयमा क्षति सम्बन्धी विवरण उपलब्ध गराइदिनुहुन अनुरोध छ ।

विश्वमा लोकप्रिय बन्दै कोदो

नेपाल भौगौलिक हिसाबले पहाडी क्षेत्रले ढाकेको देश हो । कोदोको विषयमा कुरा गर्ने हो भने कोदो नेपालको जुनसुकै भूभागमा खेती गर्न सकिने बाली हो ।

विशेष गरी यसको बाली कम पानी पर्ने स्थान र गर्मी स्थानमा समेत लगाएको पाइन्छ । अफ्रिकी लगायत विश्वभरि नै जलवायुको हिसाबले र खाद्य पोषणको हिसाबले कोदोलाई प्रवर्द्धन गर्न लागि परेको छ । एशिया र अफ्रिकाको अर्ध(सुक्खा उष्ण कटिबन्धमा लाखौं मानिसहरूका लागि उुवा र कोदो सबैभन्दा महत्वपूर्ण मुख्य खाद्य पदार्थ हुन् । यी बालीहरूले गरिब ग्रामीण जनताको जीवन निर्वाह गर्दछ । सोरघुम र कोदो कठोर वातावरणमा पनि बढ्छ । जहाँ अन्य बाली राम्रोसँग बढ्न सक्दैन । यी खाद्यान्न बालीको उत्पादन, उपलब्धता, भण्डारण, उपयोग र उपभोगमा भएको सुधारले यी क्षेत्रका बासिन्दाहरूको घरायसी खाद्य सुरक्षा र पोषणमा महत्वपूर्ण योगदान पुगेको हालैका प्रतिवेदनहरुले जनाएको छ ।

मानव पोषणमा सोरघुम र कोदो खाद्य संगठनले खाद्य र पोषण श्रृँखलामा नयाँ थपिएको छ । प्रकाशन क्षेत्र र कभरेजमा फराकिलो छ, सोरघुम र कोदोको इतिहास र प्रकृति र उत्पादन, उपयोग र उपभोगसँग सम्बन्धित छ । यसले यी खाद्य पदार्थहरूको पोषण मूल्य, रासायनिक संरचना, भण्डारण र प्रशोधनमा विस्तृत जानकारी प्रदान गर्दछ । थप रूपमा, यी खानाहरूमा पाइने एन्टि(पोषण तत्वहरू र तिनीहरूको स्वास्थ्य जोखिमहरू कम गर्ने तरिकाहरू छलफल गरिन्छ । लेखकहरूले सोरघुम र कोदोबाट बनाइएका विभिन्न लोकप्रिय खानाहरू र तिनीहरूको पौष्टिक संरचना र गुणस्तरको ढाँचाहरू वर्णन गरेका छन्, र तिनीहरूले ती क्षेत्रहरूबाट खानाहरू तयार गर्नका लागि धेरै व्यञ्जनहरू संकलन गरेका छन् । जहाँ सोरघुम र कोदो महत्वपूर्ण आहारको मुख्य भाग हुन् । एक विस्तृत ग्रन्थ सूची पनि समावेश छ ।

यस पुस्तकका पाठकहरूले संयुक्त विश्व स्वास्थ्य संगठन खाद्य मापदण्ड कार्यक्रम अन्तर्गत कोडेक्स एलिमेन्टारियस आयोगले तयार गरेको कोदो र पर्ल जातको कोदोको दाना र पीठोको मापदण्डहरूमा पनि चासो लिन सक्छन् ।

खाद्य संगठनले तयार पारेको पुस्तकको तयारीमा अन्तर्राष्ट्रिय बाली अनुसन्धान संस्थान फर द सेमी(एरिड टूपिक्स (क्ष्च्ष्क्ब्त्) को सहयोग र सहयोगको प्रशंसा गरेको छ । संस्थाले डा.आर. जम्बुनाथन र डा. वी. सुब्रमण्यन, दुबै क्ष्च्ष्क्ब्त्, अध्याय १, २, ३ र ५ मा साथै डा.वाई.जी.को योगदानलाई स्वीकार गर्दछ । देवस्थले, नेशनल इन्स्टिच्युट अफ इन्डिया, अध्याय १, ४ र ६ र परिशिष्टमा पाउन सकिन्छ ।

मानव पोषणमा उवा र कोदो प्रवर्द्धन गर्नुको उद्देश्य वैज्ञानिकहरू, सरकारी अधिकारीहरू, अभियन्ताहरू कार्यकर्ताहरू, विश्वविद्यालयका प्राध्यापकहरू र यी खानेकुराहरूमा रुचि राख्ने अन्यहरूलाई अपटुडेट वैज्ञानिक र व्यवहारिक जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्य हो । यो पाठले कर्मचारी र विद्यार्थीहरूका लागि प्रशिक्षण कार्यक्रमहरूको विकासमा मद्दत गर्नेछ भन्ने आशा छ ।

कोदोको महत्व नेपालमा पनि क्रमश बढ्दै गएको छ । धार्मिक रुपमा कोदोलाई अन्य विश्लेषण गरेकोले हेर्ने दृष्टिकोण फरक ढंगले हेर्ने गरिएको थियो । तर नेपालमा समेत त्यसबारेमा विभिन्न जनचेतनात्मक कार्यक्रमले ठूलो परिवर्तन ल्याएको छ ।

कुम्भेश्वर प्राविधिक शिक्षालयमा जनचेतनामूलक दुधपान कार्यक्रम

ललितपुर असोज ६, ललितपुर नगरपालिका(११, ललितपुर, कुम्भेश्वरमा अवस्थित कुम्भेश्वर आधारभुत विद्यालयमा नेपाल डेरी एसोसिएसनले आयोजना गरेको

साताव्यापी विश्व स्कुल दुध दिवसको चौथो दिनमा विद्यालयमा रहेका १४० जना विद्यार्थीहरुलाई दुध तथा दुग्ध पदार्थ वितरण कार्याक्रम सम्पन्न भएको छ। एसोसिएसनका महासचिव हेमचन्द्र खनालका अनुसार। कार्यक्रममा नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रीय उपाध्यक्ष दीप प्रसाद धमला, बागमती प्रदेश अध्यक्ष टिका प्रसाद घिमिरे, ललितपुर दुग्ध व्यवसायी संघका उपाध्यक्ष दिपक सञ्जेल, डेरी व्यवसायी गुरु प्रसाद काफ्ले र उद्योगीहरूको सहभागिता रहेको थिए।

कार्यक्रममा नेपाल डेरी एसोसिएसनका उपाध्यक्ष दीपप्रसाद धमलाले दुध सबैले पिउनुपर्ने पौष्टिक तत्वले भरिपूर्ण भएको हुनाले बिहान बेलुका विशेष गरि बालबालिकाहरुले दुध पिउनु पर्ने कुरा बताए। नेपाल डेरी एसोसिएसन बागमती प्रदेशका अध्यक्ष टिकाप्रसाद घिमिरेले दूध पूर्ण पौष्टिक आहार भएको कुरा बताउँदै सबै विद्यार्थीहरूलाई अनिवार्य दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गर्दा निरोगी बन्न सहयोग पुग्ने कुरा बताए। दूधबाट बनेका परिकारहरू, दूधको स्रोत, बजारीकरण, उत्पादन, प्रशोधनदेखि उपभोक्तासम्म पुग्ने क्रममा गोठदेखि ओठसम्मको तरिका सबैले बुझ्नु पर्ने कुरा एसोसिएसनका केन्द्रिय सदस्य रमेश सञ्जेलले बताए। यसरी विद्यालयमा आइ बालबालिकालाई दुध तथा दुग्ध पदार्थ वितरण गर्दै जनचेतनामूलक कार्यक्रम गरेकोमा विद्यालयका प्र.अ. करुणा खड्गीले एसोसिएसनलाई धन्यवाद दिँदै आगामी दिनमा पनि विद्यालयमा कार्यक्रमको आयोजना गर्नु पर्ने बताए।

दुध तथा दुग्ध पदार्थ बढी उपभोग गर्ने देशहरु विकासका हरेक कुरामा अग्र पंक्तिमा रहेका हुन्छन्। विश्वमा कुनै पनि बालबालिकाहरुले दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवनबाट बञ्चित हुन नपरोस् भनेर विश्वभर स्कुल दुध दिवस सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबारका दिन सन् २००० देखि निरन्तर आज २४ वर्षसम्म मनाउने गरेको तथ्याङ्क छ। यस वर्ष विश्वमा २४औं र नेपालमा १०औं विश्व स्कुल दुध दिवस "नियमित दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन, स्वस्थ र निरोगी रहन्छ विद्यार्थी जीवन" भन्ने नारा सहित भव्यताका साथ साता व्यापि रुपमा असोज ३ गतेबाट मनाउने र असोज ९ गते सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबार मुल समारोहको आयोजना गर्ने गरि नेपाल डेरी एसोसिएसनले साता व्यापी रुपमा मनाउने कार्यक्रम रहेको छ। एसोसिएसनले सरोकारवाला सबै र आफ्ना मातहतका पालिका, जिल्ला र प्रदेशलाई १० औं विश्व स्कुल दिवस मनाउन अनुरोध गरेको कुरा एसोसिएसनका केन्द्रिय अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालले जानकारी गराए। हाम्रो देशको तथ्याङ्क अनुसार प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष ९२ लिटर दुध सेवन गर्नुपर्नेमा नेपालमा हाल ८५ लिटर मात्र सेवन हुने गरेकोले आगामी दिनहरुमा कम्तिमा बालबालिकाहरुका लागि मात्र भए पनि ९२ लिटर अनिवार्य पुऱ्याउनु पर्ने देखिएकोले सरोकारवालाहरु यसमा लाग्नु पर्ने बताए। बालबालिकालाई दुधको महत्व बारे बताउँदै अनिवार्य दुध सेवन गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ। दुधको बारे अभिभावकहरुले र विशेष गरि शिक्षक शिक्षिकाहरुले पनि राम्रोसँग बुझेर सबै बालबालिकाहरुलाई दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराउनुपर्ने छ। विद्यार्थीहरु र बालबालिकालाई दैनिक रुपमा दुध र दुग्ध पदार्थ सेवन गर्दा हुने फाईदाको बारेमा पनि शिक्षक शिक्षिका र सरोकारवालाको भुमिका महत्वपूर्ण हुने गर्छ। साथै विद्यालय र सरोकारवाला निकायले पनि दुध सेवनमा प्राथमिकता दिन अभिभावकहरुलाई दुधको जानकारी सहित आग्रह गर्नुपर्छ। एसोसिएसनले समय समयमा स्कुल, आश्रम, अस्पताल लगायत विभिन्न स्थानमा दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराउने विविध कार्यक्रमहरु गर्ने गरेको छ। समय समयमा कविता र बक्तृत्वकला प्रतियोगिता गरि बालबालिकामा दुध तथा दुग्ध पदार्थको जानकारी गराउने गरिएको छ। यसले दुग्ध क्षेत्रको उत्पादनमा ठूलो भुमिका खेलेको बताए।

सेन्ट जर्ज स्कुलमा विश्व स्कुल दुध दिवस बारे जनचेतनामूलक कार्यक्रम

असोज(४, काठमाडौं सेन्ट जर्ज स्कुलमा नेपाल डेरी एसोसिएसनले आयोजना गरेको साताव्यापी विश्व स्कुल दूध दिवस मनाउने क्रममा दोस्रो दिन विद्यार्थीहरूलाई दूधसम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न भयो। कार्यक्रममा नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रीय अध्यक्ष प्रल्लाद दाहाल, उपाध्यक्ष दीप प्रसाद धमला, केन्द्रीय सदस्य रविशरण थापा र बेदलाल गौतम, विद्यालयका शिक्षक शिक्षिकाहरु लगायत उद्योगीहरूको सहभागिता रहेको थियो।

कार्यक्रममा नेपाल डेरी एसोसिएसनका उपाध्यक्ष दीपप्रसाद धमलाले दुध सबैले पिउनुपर्ने पौष्टिक तत्वले भरिपूर्ण भएको हुनाले बिहान बेलुका सबै विद्यार्थी भाइबहिनी एवं अभिभावकहरूले दुध पिउनुपर्ने कुरा बताए। नेपाल डेरी एसोसिएसन बागमती प्रदेशका अध्यक्ष टिकाप्रसाद घिमिरेले दूध पूर्ण पौष्टिक आहार भएको बताउँदै सबै विद्यार्थीहरूलाई अनिवार्य दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गर्न आग्रह गरे। त्यसै गरि केन्द्रीय सदस्य रविशरण थापाले बालकदेखि वृद्धसम्म नभई नहुने दुधको महत्व बताए। केन्द्रीय अध्यक्ष प्रल्लाद दाहालले दूधबाट बनेका परिकारहरू, दूधको स्रोत, बजारीकरण, उत्पादन, प्रशोधनदेखि उपभोक्तासम्म पुग्ने क्रम बताउँदै साताव्यापी विद्यालय दुध दिवस मनाउँदाको महत्व रहेको बताए। दुध तथा दुग्ध पदार्थ उपभोग बढी गर्ने देशहरु विश्वमा हरेक कुरामा अग्र पंक्तिमा रहेका हुन्छन्। विश्वमा कुनै पनि बालबालिकाहरुले दुध तथा दुग्ध पदार्थ

दिव्य ज्ञान स्कुल डल्लुमा स्कुल दुध दिवस कार्यक्रम

काठमाडौं असोज ८, नेपाल डेरी एसोसिएसनले आयोजना गरेको साताव्यापी विश्व स्कुल दूध दिवस मनाउने क्रममा छैठौं दिन 'दिब्य ज्ञान स्कुल डल्लु' काठमाडौंमा राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा.राजेन्द्र यादवको प्रमुख आतिथ्यता एवं नेपाल डेरी अधिकारी, अप्टिमिष्ट क्लब अफ डेरी इन्टरपियरसका सचिव एवं पत्रकार सरोज ओझा, विद्यालयका शिक्षक शिक्षिका, विद्यार्थीहरु, पत्रकारहरु एवं डेरी व्यवसायी उद्योगीहरूको बाक्लो सहभागिता रहेको थियो । अतिथिको स्वागतका लागि एलिजा सापकोटा र कक्षा १०का बिद्यार्थीहरुले नृत्य

प्रस्तुत गरेको थिए । कविता वाचन गरि रेहान मानेले स्वागत गरेका थिए ।

एसोसिएसनका केन्द्रिय अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालको विशेष उपस्थितिमा विद्यालयमा रहेका ५ सयभन्दा बढी विद्यार्थीहरुलाई दूध सम्बन्धी जानकारी गराउँदै दुग्ध पान गराइयो । यसरी विद्यालयम कार्यक्रम गर्दा दुग्ध क्षेत्रको विकासमा अत्यन्तै हित हुने कुरा एसोसिएसनका केन्द्रिय महासचिव हेमचन्द्र खनालले बताए । कार्यक्रममा राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा.राजेन्द्र यादव, नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रिय अध्यक्ष प्रल्हाद दाहाल, उपाध्यक्ष दीप प्रसाद धमला, केन्द्रिय सदस्य शिव घिमिरे, रमेश सञ्जेल, बागमती प्रदेश अध्यक्ष टिका प्रसाद घिमिरे, सचिव श्याम घिमिरे सदस्य, विद्यालयका प्र.अ. एवं एन प्याब्सन केन्द्रिय उपाध्यक्ष डम्बर कार्की, केन्द्रिय कोषाध्यक्ष एवं अप्टिमिष्ट नेपालका गभर्नर प्रताप बहादुर थापा, युरेका स्कुलका प्र.अ.प्रवोध प्रभाकर रिजाल, एन प्याब्सन बागमती प्रदेशका अध्यक्ष नारायण कर्म कार्की, उपाध्यक्ष गणेश बहादुर श्रेष्ठ, काठमाडौ एन. प्याब्सनका उपाध्यक्ष माधव

कार्यक्रममा नेपाल डेरी एसोसिएसनका अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालले दूध सबैले पिउनुपर्ने पौष्टिक तत्वले भरिपूर्ण भएको पौस्टिक आहार हो, नेपालको दुधको अवस्था, वर्तमान अवस्थामा दुग्ध क्षेत्रको अवस्था, विश्व स्कुल दूध दिवसको बारे बताउँदै यसरी कार्यक्रम गर्न स्थान उपलब्ध गराएकोमा विद्यालय परिवारलाई विशेष धन्यवाद दिए ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि एवं राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा.राजेन्द्र यादवले दूध पूर्ण पौष्टिक आहार भएकोले बालबालिकाहरुले नियमित बिहान बेलुका दूध पिउनु पर्ने, नियमित दूध सेवन गर्दा निरोगी बन्न सहयोग पुग्ने, दूधबाट बनेका परिकारहरू, दूधको स्रोत, बजारीकरण, उत्पादन, प्रशोधनदेखि उपभोक्तासम्म पुग्ने क्रममा 'गोठदेखि ओठसम्म'को तरिका सबैले बुझ्नु पर्ने कुरा प्रमुख अतिथि डा.राजेन्द्र

बाँकी पृष्ठ २६

सेवनबाट बञ्चित हुन नपरोस् भनेर स्कुल दूध दिवस सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबारका दिन सन् २००० देखि निरन्तर आज २४ वर्षसम्म भव्यताका साथ मनाउने गरेको तथ्याङ्क छ । यस वर्ष विश्वमा २४औं र नेपालमा १०औं विश्व स्कुल दूध दिवस "नियमित दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन, स्वस्थ र निरोगी रहन्छ विद्यार्थी जीवन" भन्ने नारा सहित भव्यताका साथ साता व्यापी रुपमा असोज ३ गतेबाट मनाउने र असोज ९ गते सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबार मुल समारोहको आयोजना गर्ने गरि नेपाल डेरी एसोसिएसनले साप्ताव्यापी रुपमा मनाउने कार्यक्रम रहेको बताए । एसोसिएसनले सरोकारवाला सबै र आफ्ना मातहतका पालिका, जिल्ला र प्रदेशलाई १० औं विश्व स्कुल दिवस मनाउन अनुरोध गरेका छन् ।

हाम्रो देशको तथ्याङ्क अनुसार प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष ९२ लिटर दूध सेवन गर्नुपर्नेमा नेपालमा हाल ८५ लिटर मात्र सेवन हुने गरेकोले अब आगामी दिनहरुमा कम्तिमा बालबालिकाहरुका लागि मात्र भए पनि ९२ लिटर अनिवार्य पुऱ्याउनु पर्ने देखिएकोले सरोकारवालाहरु यसमा लाग्नु पर्ने देखिन्छ । बालबालिकालाई दूधको महत्व बारे बताउँदै अनिवार्य दूध सेवन गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ । दूधको बारे अभिभावकहरुले र विशेष गरि शिक्षक शिक्षिकाहरुले पनि राम्रोसँग बुझेर सबै बालबालिकाहरुलाई दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराउनुपर्ने छ । विद्यार्थीहरुलाई दैनिक रुपमा दुध र दुग्ध पदार्थ सेवन गर्दा हुने फाईदाको बारेमा पनि शिक्षक शिक्षिकाको भुमिका महत्वपुर्ण हुने बताए । साथै विद्यालयले पनि दुध सेवनमा प्राथमिकता दिन अभिभावकहरुलाई दुधको जानकारी सहित आग्रह गर्नुपर्छ । एसोसिएसनले समय समयमा स्कुल स्कुलमा गएर दुध तथा दुग्ध पान गराउने र विविध कार्यक्रमहरु गर्ने गरेको छ । समय समयमा कविता र बक्तृत्वकला प्रतियोगिता गरि बालबालिकामा दूध तथा दुग्ध पदार्थको जानकारी गराउने गरिएको बताए ।

गल्फुटार, काठमाडौंमा र नाग कन्या मा.वि. मन्थली, रामेछाप, कन्काई सामुदायिक विद्यालय, कन्काई, झापा कोशी प्रदेशमा, त्रिवेणी आधारभुत विद्यालय बा.न.पा. २ सल्यान कर्णाली प्रदेशमा र शिव पार्वती आधारभुत विद्यालय, धनगढी, कैलाली, सुदुर पश्चिम प्रदेशमा कार्यक्रम गरि मनाईएको थियो ।

दशौं विश्व विद्यालय दूध दिवस

काठमाडौं असोज ३, नेपाल डेरी एशोसिएसनका अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालले एक प्रेस विज्ञाप्ति प्रकाशित गरि दूध दिवस भाव्यताका साथा मनाउने जनाएको छ। "नियमित दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन, स्वस्थ र निरोगी रहन्छ विद्यार्थी जीवन" नाराकासाथ दुधलाई पूर्ण आहारका रुपमा लिइन्छ। मानिस जन्मने बेलाको प्रथम आहार नै दूध हो। जन्मेको ६ महिनासम्म मानिसलाई दुध मात्र दिइन्छ र दुध मानिसको जीवनको महत्वपूर्ण खाद्य पदार्थ अन्तरगत पर्छ। जन्मेको दिनदेखि मृत्युपर्यन्तसम्म पनि हाम्रो संस्कारको लागि दूधको सँधै आवश्यकता पर्दछ। विश्व इतिहास हेर्दा पनि जो जति व्यक्ति विश्व प्रख्यात भए ती अधिकांश व्यक्तिहरु शाकाहारी भएको र विशेष गरि दुध सेवनलाई महत्व दिने कुराको पुष्टि भईसकेको छ। गौतम बुद्धदेखि महात्मा गान्धी र वर्तमान भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीसम्म सबैले दूधलाई प्राथमिकताका साथ लिइने गरेको पाइन्छ। यस अर्थमा पनि के पुष्टि हुन्छ भने दुध सेवन गर्दा मानिसको दिमागमा सकारात्मक सोचको विकास हुने र दिमाग तेजिलो हुने कुरा वैज्ञानिकहरुले पुष्टि गरिको बताए। जापान, कोरिया र चीन जस्ता विकसित देशहरुमा बालबालिकाहरुलाई दुध सेवन अनिवार्य गरिएको देखिन्छ। त्यसै कारण त्यहाँका बालबालिकाहरुको दिमाग तेज छ। आज विश्वमा हरेक कुरामा ती देशहरु अग्र पंक्तिमा रहेका छन्। विश्वमा कुनै पनि बालबालिकाहरुले दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवनबाट बञ्चित हुन नपरोस् भनेर स्कुल दुध दिवस सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबारका दिन संसारभर कतै पनि विद्यालयमा बिदा नपर्ने दिनकोले विगत २४ वर्षदेखि विश्वभर सन् २००० देखि भव्यताका साथ मनाउने गरिएको तथ्यांक छ। यस वर्ष विश्वमा २४औं र नेपालमा १०औं विश्व स्कुल दुध दिवस "नियमित दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन, स्वस्थ र निरोगी रहन्छ विद्यार्थी जीवन" भन्ने नारा सहित भव्यताका साथ साता ब्यापि रुपमा असोज ३ गतेबाट मनाउने र असोज ९ गते सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबार मुल समारोहको आयोजना गर्ने गरि नेपाल डेरी एसोसिएसनको आयोजना एवं राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड, दुग्ध विकास संस्थान र केन्द्रिय दुग्ध सहकारी संघको सहकार्यमा साताव्यापी कार्यक्रम मनाउने रहेको छ। एसोसिएसनले सरोकारवाला सबै र आफ्ना मातहतका पालिका, जिल्ला र प्रदेशलाई १० औं विश्व स्कुल दिवस मनाउन आव्हान एवं अनुरोध गरेको छ।

हाम्रो देशको तथ्याङ्क अनुसार प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष ९२ लिटर दूध सेवन गर्नुपर्नेमा नेपालमा हाल ८५ लिटर मात्र सेवन हुने

गरेकोले अब आगामी दिनहरुमा कम्तिमा बालबालिकाहरुको लागि मात्र भए पनि ९२ लिटर अनिवार्य पुऱ्याउनु पर्ने देखिएकोले सरोकारवालाहरु यसमा लाग्नु पर्ने देखिन्छ। बालबालिकालाई दूधको महत्व बारे बताउँदै अनिवार्य दुध सेवन गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ। दुधको बारे अभिभावकहरुले र विशेष गरि शिक्षक शिक्षिकाहरुले पनि राम्रोसँग बुझेर सबै बालबालिकाहरुलाई दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराउनुपर्ने छ। विद्यार्थीहरुलाई दैनिक रुपमा दूध र दुग्ध पदार्थ सेवन गर्दा हुने फाईदाको बारेमा पनि शिक्षक शिक्षिकाको भुमिका महत्वपूर्ण हुने गर्छ। साथै विद्यालयले पनि दूध सेवनमा प्राथमिकता दिन अभिभावकहरुलाई दूधको जानकारी सहित उपभोग गराउन आग्रह गर्नुपर्छ। एसोसिएसनले समय समयमा स्कुल स्कुलमा गएर दूध तथा दुग्ध पान गराउने र विविध कार्यक्रमहरु गर्ने गरेको छ। समय समयमा कविता र वक्तृत्वकला प्रतियोगिता गरि बालबालिकामा दूध तथा दुग्ध पदार्थको जानकारी गराउने गरिएको छ।

नेपाल डेरी एसोसिएसनले शुरु गरेको विश्व विद्यालय दूध दिवसको उपलक्ष्यमा आयोजना गरिएका पछिल्ला कार्यक्रम यस प्रकार रहेका छन् :(

१. नेपाल डेरी एसोसिएसनले नेपालमा विश्व स्कुल दुध दिवस मनाउन शुरु गरि पहिलो कार्यक्रमको आयोजना पाँचखालको श्री गणेश मा.वि.मा २०७२ सालमा त्यस विद्यालयका बालबालिकाहरुलाई दूधपान गराई कार्यक्रम गरिएको थियो।

२. दोश्रो विश्व विद्यालय दुध दिवस २०७३ सालमा नेपाल डेरी एसोसिएसनको अगुवाईमा सरोकारवाला सबैलाई सहभागी गराई काठमाडौंको हाँडीगाउँमा रहेको सेन्ट जर्ज विद्यालयमा विद्यार्थीलाई दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराई जनचेतनामूलक कार्यक्रम गरि भव्यताका साथ मनाइएको थियो।

३. तेश्रो विश्व स्कुल दूध दिवस २०७४ सालमा नेपाल डेरी एसोसिएशन, दुग्ध विकास संस्थान र केन्द्रिय पशुपंक्षी तथा मत्स्य सहकारी संघको संयुक्त आयोजनामा स्वयम्भू स्थित त्रिपल जेम्स स्कुलमा प्रमूख अतिथि कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयका माननीय राज्य मन्त्री रामकुमारी चौधरी (रोजिना)को प्रमूख आतिथ्यतामा सम्पन्न गरिएको थियो।

४. चौथो विश्व स्कुल दूध दिवस २०७५ सालमा नेपाल डेरी एसोसिएशनको आयोजनामा काठमाडौं, बु. न. पा.८ स्थित महाँकाल जन जाग्रीति माध्यामिक विद्यालय,

५. पाँचौं विश्व स्कुल दुध दिवस २०७६ सालमा नेपाल डेरी एसोसिएशनको आयोजनामा काठमाडौंको श्री कृष्ण माध्यामिक विद्यालयमा सम्पूर्ण विद्यार्थी भाईबहिनीहरुलाई दुधको महत्व बुझाउँदै दुध तथा दुग्ध पदार्थ वितरण गरि मनाईको थियो।

६. छैठौं विश्व स्कुल दुध दिवस २०७७ सालमा नेपाल डेरी एसोसिएशनको आयोजनामा जोरपाटी स्थित खगेन्द्र नवजीवन केन्द्रमा रहेका अनाथ असहाय बालबालिकाहरुलाई दूध तथा दुग्ध पदार्थ

वितरण गरि सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा भव्यताका साथ मनाईको थियो ।

७. सातौं विश्व स्कुल दूध दिवस २०७८ सालमा हाँडीगाँउ स्थित टंगाल मा. वि. काठमाडौंमा नेपाल डेरी एसोसिएशनको आयोजनामा सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता गर्दै विद्यालयमा रहेका विद्यार्थीहरुलाई दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराई भव्यताका साथ मनाईएको थियो ।

८. आठौं विश्व स्कुल दूध दिवस २०७९ सालमा नेपाल डेरी एसोसिएशनको आयोजनामा कमलपोखरी स्थित कमल आधारभुत विद्यालयमा सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा विद्यार्थीहरुलाई दूध तथा दुग्ध पदार्थ बितरण गरि भव्यताका साथ मनाईएको थियो ।

९. नेपाल डेरी एसोसिएसनको आयोजनामा २०८० सालमा त्रिरत्न स्कुल स्वयम्भु, काठमाडौंमा ९ औं विश्व स्कुल दूध दिवस मनाईयो । साथै काठमाडौंको शंखमुल स्थित दृश्य बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको सहकार्यमा सहकारीको साधारणसभामा उपस्थित बालबालिकालाई दुध सेवन गराई नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रिय अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालको प्रमूख आतिथ्यतामा मनाईएको थियो ।

विश्वमा सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबारका दिन मनाईने विश्व स्कुल दूध दिवस विगत १० वर्षदेखि नेपाल डेरी एसोसिएसनले मनाउँदै आईरहेको कुरा अवगत गराउँदै यस वर्ष पनि नेपाल डेरी एसोसिएशनले मिति २०८१ असोज ९, गते अर्थात सेप्टेम्बर २५ तारिकका दिन पर्ने विश्व स्कुल दूध दिवसको अवसरमा सरोकारवाला सबैको उपस्थितिमा १० औं विश्व स्कुल दूध दिवस केन्द्रिय स्तर, प्रदेश, जिल्ला र पालिकामा नेपाल डेरी एसोसिएसनको आयोजना एवं सरोकारवाला राष्ट्रिय दूग्ध विकास बोर्ड, पशु सेवा विभाग, दुग्ध विकास संस्थान (डिडिसी), केन्द्रिय दूग्ध सहकारी संघ, डेरी साईन्स एसोसिएसन, केन्द्रिय पशुपंक्षी तथा मत्स्य सहकारी संघ, डेरी उद्योग संघ, विभिन्न संघ संस्थाहरुसँगको सहकार्यमा २०८१ असोज ९ गते उपयुक्त स्थानमा मुल समारोह गर्ने गरि २०८१ साल असोज ३ गतेबाट साता व्यापी कार्यक्रम गरि सम्पन्न गरिनेछ ।

१०. यस वर्ष दशौं विश्व स्कुल दूध दिवस सप्ताह व्यापी रुपमा कार्यक्रम गरि मनाइने छ । कार्यक्रम निम्नानुसार गरिनेछ (:

क .पहिलो दिन प्रेस रिलिज जारी गरि मिडिया मार्फत कार्यक्रमका बारेमा जानकारी दिने ।

२. दोश्रो दिन दूध तथा दुग्ध पदार्थको उपभोगका लागि जनचेतनामुलक सन्देश प्रवाह गरि स्कुलहरुमा दूधपान गराउने ३. तेश्रो दिन विभिन्न आश्रमहरुमा रहेका बालबालिकालाई दूध तथा दुग्ध पदार्थ वितरण गरि मनाउने ।

४. चौथो दिन सातै प्रदेशमा विश्व स्कुल दूध दिवसको जानकारी गराउन सरोकारवालाहरु भेला भई कार्यक्रम गरिने ।

५. पाँचौ दिन कुनै एक स्कुलमा चेतनामुलक कार्यक्रम गर्दै दूध तथा दुग्ध पदार्थको बारेमा सरोकारवालाहरु भेला भइ कार्यक्रम गरिने ।

६. छैठौं दिन पुनः प्रेस रिलिज वा पत्रकार सम्मेलन गरि सप्ताह व्यापी गरिएका कार्यक्रमको जानकारी गराई औपचारिक कार्यक्रमको बारेमा विस्तृत विवरण सहित मिडियामा प्रचारप्रसार गरिने ।

७. सातौं अथवा अन्तिम दिन सरोकारवालाहरु सबैलाई निमन्त्रणा गरि कृषि तथा पशुपंछी विकास मन्त्रालयका सचिव डा.राजेन्द्र मिश्रको प्रमुख आतिथ्यतामा सरोकारवाला सबैलाई सहभागी गराई औपचारिक कार्यक्रम गरि समापन गर्ने जानकारी गरेका छन् ।

विपद्मा परेकाहरूलाई सहयोग गर्न आग्रह

काठमाडौं असोज १४ गते साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. ले प्रेस विज्ञाप्ति प्रकाशित गरी देशमा असोज १० गते देखि परेको अविरल वर्षाको कारण पुऱ्याएको धनजनको क्षति प्रति दुःख व्यक्त गरेको छ ।

विज्ञाप्तिमा यही असोज १० गतेदेखि देशका अधिकांश स्थानमा परेको अविरल वर्षाका कारण बाढी पहिरो र डुबानका घटनाले पुऱ्याएको धनजनको क्षतिले हामीलाई स्तब्ध बनाएको छ ।

अविरल वर्षाका कारण सडक, पुल, सार्वजनिक सम्पत्ति, व्यक्तिका निजी घर तथा आवासहरु, संघ, संस्थाका भवन तथा विभिन्न कृषि बजार, कृषि फार्म, कृषि उत्पादन लगायतमा अरबौंको क्षति भएको छ ।

यसै अविरल वर्षा पछि आएको बाढी पहिरोका घटनामा परी कतिपयले ज्यान गुमाउनुभएको छ भने धेरै वेपत्ता हुनुभएको छ । मृतकहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछौं र शोकसन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दै घाइतेहरुको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछौं । साथै बाढी पहिरोमा परी वेपत्ता हुनेहरुको तत्काल खोजी कार्य अगाडि बढाउन सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरुलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

प्रतिकूल मौसमका कारण हताहती भएकाहरुको उद्धार र राहतका कार्यक्रममा संलग्न नेपाल सरकारका सुरक्षा निकाय, विभिन्न संघ(संस्थाका प्रतिनिधिहरु, सामाजिक र सहकारी संघ(संस्थाका प्रतिनिधिहरु लगायत उद्धार तथा राहत कार्यमा जुट्ने सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हार्दिक धन्यवाद सहित आभार प्रकट गर्दछौं । साथै आगामी दिनमा आइपर्ने प्राकृतिक विपदमा सबैले आ(आफ्नो तर्फबाट सक्दो सहयोग गर्न समेत अपिल गर्दछौं ।

बाढी पहिरो र प्राकृतिक विपदका कारणबाट भएको क्षति संकलन भइरहेको सन्दर्भमा साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. र यसको सञ्जालमा रहेका सदस्य संस्था, सदस्य किसान वा व्यवसायमा के कति क्षति पुगेको छ त्यसको विवरण सम्वन्धित संघ, संस्था र संस्थाका अध्यक्ष, प्रबन्धकहरुले यस संस्थामा जानकारी गराउनुहुन समेत हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

विपदमा परेका सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई सरकारको तर्फबाट भएको साथ सहयोगका साथै सहकारी अभियानले पनि साथ सहयोग गर्नुपर्छ भन्ने कुरालाई ध्यानमा राख्दै सम्पूर्ण संस्थाहरुलाई आवश्यक राहत तथा पूनर्स्थापनाको लागि जुट्न हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

मन्त्रीको उपस्थितिमा सुदुरपश्चिम प्रदेश दूधमय

❑सरस्वती मानन्धर

काठमाडौं असोज ९, नेपाल डेरी एसोसिएसन सुदुरपश्चिम प्रदेशले १०औं विश्व विद्यालय दूध दिवस "नियमित दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन, स्वास्थ र निरोगी रहन्छ विद्यार्थी जीवन" भन्ने नाराका साथ माननीय मन्त्री बीरबहादुर थापा भुमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय),को प्रमुख आतिथ्यतामा, डा.हेमराज अवस्थी प्रमुख भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, केन्द्रीय उपाध्यक्ष कर्ण हमाल, स्कुल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष हरि बहादुर.गैरा, प्रधान्नाध्यापक कर्मराज चौधरी, जनप्रतिनिधि, दुग्ध व्यवसायीहरु, पशुपालक कृषकहरु, अभिभावक सहित करिब ३०० जना बिद्यार्थीहरु उपस्थिति रहेको कार्यक्रममा सभाध्यक्ष भुपेन्द्र थापाले गरेका थिए । स्वागत मन्तव्य प्रदेश उपाध्यक्ष राम कुँवरले गरेका थिए । कार्यक्रममा पञ्चकन्यालाई दूध सेवन गराई कार्यक्रम उद्घाटन गरिएको यस कार्यक्रम सञ्चालन प्रदेश सचिव हर्क बहादुर चन्दले गरेका थिए । कार्यक्रममा उपस्थित सबै सहभागीहरुलाई खिर खुवाई दुग्ध पदार्थ समावेश भएको उपहार प्रदान गरेका थिए । बागमती प्रदेश अन्तर्गत काठमाडौं, नक्साल स्थित होलडे इन होटलमा नेपाल डेरी एसोसिएसन बागमती प्रदेशको संयोजकत्वमा कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयका सचिव डा.राजेन्द्र प्रसाद मिश्रज्यूको प्रमूख आतिथ्यतामा सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा १०औं विश्व विद्यालय दूध दिवस "नियमित दुध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन, स्वस्थ र निरोगी रहन्छ विद्यार्थी जीवन" भन्ने नाराका साथ पत्रकार सम्मेलन गरि कार्यक्रममा मोही सेवन सहित दूधपान गराई दूध तथा दुग्ध पदार्थ वितरण गरि कार्यक्रम भव्यताका साथ मनाएका थिए । साथै सिन्धुलीमा जनज्योति माध्यमिक विद्यालय फोस्रेटारका विद्यार्थीलाई दूध खुवाई १० औं विश्व स्कुल दूध दिवस मनाइएको छ । नेपाल डेरी एसोसिएसन जिल्ला समिति सिन्धुलीको आयोजनामा विद्यार्थीलाई दूध पान गराई विश्व स्कुल दूध दिवस मनाएको हो ।

नेपाल डेरी एसोसिएसन जिल्ला समिति सिन्धुलीका अध्यक्ष बलराम अधिकारीको सभापतित्व एवं कमलामाई नगरपालिकाका मेयर उपेन्द्र कुमार पोखरेलको प्रमुख आतिथ्यतामा विद्यार्थीलाई दूधबारे जानकारी दिँदै विश्व स्कुल दूध दिवस' मनाईएको हो ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि पोखेलले दूधलाई अमृतको संज्ञा दिँदै नियमित दूध तथा दुग्धजन्य पदार्थ मानव स्वास्थ्यका लागि महत्वपूर्ण भएको बताउनुभयो । दूधमा शरीरलाई आवश्यक पौष्टिक तत्व पाइने भएकाले बालबालिकालाई अनिवार्य दूध सेवन गराउनुपर्ने र यसको पहल विद्यालयबाट हुन सक्ने भएकाले स्कुलमा दूध दिवस मनाउन कार्यक्रमको प्रभावकारिता हुने समेत बताउनुभयो । विद्यालयमा विद्यार्थीलाई दूध तथा दुग्ध पदार्थबारे जानकारी गराउँदा बालबालिकालाई फाइदा पुग्ने उनको भनाई छ ।

एसोसिएसनका सिन्धुली जिल्ला अध्यक्ष बलराम अधिकारीले हाम्रो देशको तथ्याङ्क अनुसार प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष ९२ लिटर दूध सेवन गर्नुपर्नेमा नेपालमा हाल ८५ लिटर मात्र सेवन हुने गरेकोले अब आगामी दिनहरूमा कम्तीमा बालबालिकाहरूको लागि मात्र भए पनि ९२ लिटर अनिवार्य पुऱ्याउनु पर्ने बताए । एसोसिएसनले समय समयमा स्कुल, आश्रम, अस्पताल लगायत विभिन्न स्थानमा दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराउने र विविध कार्यक्रमहरू गर्ने गरेको बताए । यसले दुग्ध क्षेत्रको विकासका लागि ठूलो महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ उनले बताए ।

आज मिति २०८१ असोज ९ गते बुधबारका दिन पहिलो चरणको उद्घाटन कार्यक्रममा नेपाल डेरी एसोसिएसन र नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ अन्तर्गत कृषि उद्यम केन्द्रको सहकार्यमा "दुग्ध क्षेत्रको भविष्य, वर्तमान अवस्थामा दुग्ध क्षेत्रमा देखिएका समस्या, समाधान र चुनौति" विषयक १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम उद्योग वाणिज्य महासंघ, वस्तुगत संघका उपाध्यक्ष हेमराज ढकालको प्रमूख आतिथ्यतामा सम्पन्न भएको थियो भने दोस्रो चरणको समापन कार्यक्रम राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्डको सहयोगमा १०औं विश्व विद्यालय दूध दिवस "नियमित दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन, स्वस्थ र निरोगी रहन्छ विद्यार्थी जीवन" भन्ने नाराका साथ "दुग्ध क्षेत्रको भविष्य, वर्तमान अवस्थामा दुग्ध क्षेत्रमा देखिएका समस्या, समाधान र चुनौति" कार्यक्रम कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयका सचिव डा.राजेन्द्र प्रसाद मिश्रको प्रमूख आतिथ्यतामा सम्पन्न भएको कार्यक्रममा नेपाल डेरी एसोसिएसनका अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालको सभापतित्वमा कार्यक्रम सम्पन्न भयो । कार्यक्रकका अतिथिहरु क्रमश डा.राजेन्द्र प्रसाद यादव, राष्ट्रिय दुग्ध विकास वोर्ड कार्यकारी निर्देशक, पशुसेवा विभागका योजना प्रमुख डा.सुधीर कुमार सिंह, कृषि उद्यम केन्दका सभापति डि.बि बस्नेत, कृषि उद्यम केन्द्र (उद्योग वाणिज्य महासंघ) उपसभापति राजकुमार कार्की, उद्योग वाणिज्य महासंघका कार्यकारी सदस्य एवं डेरी उद्योग संघका नि. अध्यक्ष अरनिको राजभण्डारी, केन्द्रिय दुग्ध सहकारी संघका अध्यक्ष अम्बर कुँवर, ब.उपाध्यक्ष कृष्ण सापकोटा र महासचिव राम आचार्य, सुमित केडिय नेपाल डेरी एसोसिएसन पूर्व अध्यक्ष, डेरी साईन्स एसोसिएसनका अध्यक्ष सियाराम प्रसाद सिं, उद्योग वाणिज्य महासंघका कार्यकारी सदस्य नरेशलाल श्रेष्ठ, नेपाल डेरी एसोसिएसनका पदाधिकारीहरु लगायत डेरी उद्योगीहरु सहित सञ्चारकर्मीहरुको उपस्थिति रहेका थिए ।

कार्यक्रममा प्रस्तुतिकरण डेरी उद्योग संघको तर्फबाट अरनिको राजभण्डारी, राष्ट्रिय दुग्ध विकास वोर्डको तर्फबाट अजय पोखरेल र नेपाल डेरी एसोसिएसनको तर्फबाट विषय विज्ञ सुभाष ढकालले दिनुभएको थियो । प्रस्तुति माथि टिप्पणी शिवराम सिं, अम्बर कुँवर, लाल कुमार के.सी, नरेशलाल श्रेष्ठले

गरेका थिए । समापन समारोहमा आफ्ना विचार राख्दै कृषि उद्यम केन्द्रका सभापति डि.बि बस्नेतले यस्ता किसिमका कार्यक्रमले व्यवसाय भित्र लुकेर रहेका समस्याहरु बहिर आउने र सम्बन्धित निकायहरुलाई समस्या हल गर्न सहयोग पुग्ने बताए । बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा.राजेन्द्र यादवले व्यवसायीहरुले आफ्ना समस्याहरु विरामीले डक्टरलाई बताए झैं सबै नलुकाई भन्दा मात्र समस्या हल गर्न सहज भई सम्बन्धित निकायहरुको साथ र सहयोग रहने छ । अन्यथा सहज हुनुको सट्टा असहज हुने कुरा सम्बन्धित निकायले बुझ्न आवश्यक रहेको बताए । कृषि तथा पशुपंछी विकास मन्त्रालयका सचिव डा.राजेन्द्र प्रसाद मिश्रले नेपाल डेरी एसोसिएसनले साताव्यापी कार्यक्रम गरि विश्व स्कुल दुध दिवस मनाई सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबारका दिन मूख्य कार्यक्रम गरि सरोकारवालाहरु बिच दुग्ध क्षेत्रमा रहेका समस्याहरुको पहिचान गरि समाधानको उपायहरु बिच छलफल गरि निश्कर्ष निकाल्ने कार्य गरेकोमा एसोसिएसनले चलाएको मोही अभियान चलाएकोमा विशेष प्रशंसा गरे । सबैले आ(आफ्नो काम सहि तरिकाले गर्दा कहिल्यै कसैलाई पनि असहज नहुने कुरा बताउँदै मन्त्रालयमा आएका हरेक समस्याको समाधान गर्नु आफ्नो कर्तव्य भएको र मन्त्रालय त्यसै अनुसार चल्ने प्रतिवद्धता जनाए । उद्योग वाणिज्य महासंघका उपाध्यक्ष हेमराज ढकालले नेपाल डेरी एसोसिएसन वस्तुगत सदस्यमा चलायमान संस्था भएको र सँधै आफ्नो व्यवसायको हकहितमा लागि पर्ने संस्था भएकोले आगामी दिनहरुमा पनि यसरी नै आफ्नो कार्य जारी राख्ने कुरामा विश्वास रहेको बताए । निजी क्षेत्रको तर्फबाट एसोसिएसनलाई गर्नुपर्ने सबै किसिमका सहयोग महासंघका तर्फबाट निरन्तर रहिरहने बताए । कृषि उद्यम केन्द्रका उपसभापति राजकुमार कार्कीले उपस्थित सबै निकायलाई धन्यवाद दिँदै दूधको महत्व र आवश्यकता बारे चर्चा गरे । कार्यक्रमका सभापति एवं एसोसिएसनका अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालले कार्यक्रम गर्नुको उद्देश्य प्रष्ट पार्दै दुग्ध क्षेत्रको समस्या पहिचान गरि त्यसको समाधानमा एसोसिएसन सँधै लाग्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै सबै तह र तप्काको एसोसिएसनलाई सहयोग प्राप्त हुने कुरा बताए । कार्यक्रममा उपस्थित अतिथिहरुलाई उपहार स्वरुप घ्यु प्रदान गरिएको थियो ।

दिव्य ज्ञान......

यादवले बताए । यसरी विद्यालयमा गइ बालबालिकालाई दूध तथा दुग्ध पदार्थ वितरण गर्दै जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्दा अत्यन्तै राम्रो हुने र उपभोग बढ्ने कुरा उपाध्यक्ष दिप प्रसाद धमलाले जानकारी गराए । एसोसिएसनले यसरी लागेर साताव्यापि कार्यक्रम गरेकोमा एन प्याब्सनको तर्फबाट उपाध्यक्ष डम्बर कार्कीले धन्यवाद दिए दिँदै आगामी दिनमा पनि यस्ता कार्यक्रम निरन्तर ल्याउन अनुरोध गरे ।

दूध तथा दुग्ध पदार्थ बढि उपभोग गर्ने देशहरु विकासका हरेक कुरामा अग्रपंक्तिमा रहेका हुन्छन् । विश्वमा कुनै पनि बालबालिकाहरुले दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवनबाट बञ्चित हुन नपरोस् भनेर विश्वभर स्कुल दूध दिवस सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबारका दिन सन् २००० देखि निरन्तर आज २४ वर्षसम्म मनाउने गरेको तथ्याङ्क छ । यस वर्ष विश्वमा २४औं र नेपालमा १०औं विश्व स्कुल दूध दिवस "नियमित दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन, स्वस्थ र निरोगी रहन्छ विद्यार्थी जीवन'' भन्ने नारा सहित भव्यताका साथ साताव्यापि रुपमा असोज ३ गतेबाट मनाउने र असोज ९ गते सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधबार मुल समारोहको आयोजना गर्ने गरि नेपाल डेरी एसोसिएसनले सप्ताहव्यापी रुपमा मनाउने कार्यक्रम रहेको छ । एसोसिएसनले सरोकारवाला सबै र आफ्ना मातहतका पालिका, जिल्ला र प्रदेशलाई १० औं विश्व स्कुल दिवस मनाउन अनुरोध गरेको कुरा एसोसिएसनका केन्द्रिय अध्यक्ष प्रल्हाद दाहालले बताए ।

हाम्रो देशको तथ्याङ्क अनुसार प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष ९२ लिटर दूध सेवन गर्नुपर्नेमा नेपालमा हाल ८५ लिटर मात्र सेवन हुने गरेकोले अब आगामी दिनहरुमा कम्तिमा बालबालिकाहरुको लागि मात्र भए पनि ९२ लिटर अनिवार्य पुऱ्याउनु पर्ने देखिएकोले सरोकारवालाहरु यसमा लाग्नु पर्ने देखिन्छ । बालबालिकालाई दूधको महत्व बारे बताउँदै अनिवार्य दूध सेवन गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ । दुधको बारे अभिभावकहरुले र विशेष गरि शिक्षक शिक्षिकाहरुले पनि राम्रोसँग बुझेर सबै बालबालिकाहरुलाई दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराउनुपर्ने छ । विद्यार्थीहरु र बालबालिकालाई दैनिक रुपमा दूध र दुग्ध पदार्थ सेवन गर्दा हुने फाईदाको बारेमा पनि शिक्षक शिक्षिका र सरोकारवालाको भुमिका महत्वपूर्ण हुने गर्छ । साथै विद्यालय र सरोकारवाला निकायले पनि दूध सेवनमा प्राथमिकता दिन अभिभावकहरुलाई दूधको जानकारी सहित आग्रह गर्नुपर्छ । एसोसिएसनले समय समयमा स्कुल, आश्रम, अस्पताल लगायत विभिन्न स्थानमा दूध तथा दुग्ध पदार्थ सेवन गराउने र विविध कार्यक्रमहरु गर्ने गरेको छ । समय समयमा कविता र वक्तृत्वकला प्रतियोगिता गरि बालबालिकामा दूध तथा दुग्ध पदार्थको जानकारी गराउने गरिएको छ । यसले दुग्ध क्षेत्रको विकासका लागि ठूलो महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ ।

गाँजा खेती......

समाचार पढ्छु । रोड दुर्घटना घट्यो । माग पनि बढेको छ । एडलसेन्टलाई योगाले गर्छन । गाँजा प्रतिको धारण के हुन्छ ।

नगार्जुनले बुद्धत्व प्राप्त गरेको मान्छे देशमा विकासका सहयोगीहरुले हाम्रो सम्पदालाई कसरी हेरेका छन् । हामीसँग जडिबुटी खेती गर्ने प्रविधि छैन । नेपाली जडिबुटी खेती गर्न किसानलाई दिउँ । अधिकारिक रुपमा खेती किसान गर्छन भने दिउन् । व्यवसाय गर्नेहरुका लागि धेरै कठिनाई छ । नेपालमा झ्याउलाई बिक्री गर्न सकिन्छ । नेपाल सानो छ तर विशिष्टिकृत छौं । विश्वमा नपाइने जैविक विविधता हामीसँग छन् । जैविक रुपमा विषादी उत्पादन गर्न सक्छौं । कृषि मन्त्रालयको ५५ प्रतिशत बजेट रासायनिक मलमा खर्च भएको छ । नेपालीहरु एकजुट भएर काम गर्न नसकेको अवस्था छ । सरकारको तर्फबाट हामी डराउँछौं । गर्न सक्ने राम्रा कुरा गरौं ।

पूर्व गृह मन्त्री शेरबहादुर तामाङले कानुन बनाउने अवस्थामा पुगका छौं । कयाविनेटमा गृह कृषि, वन, उद्योग लगायत अन्य मन्त्रालयका प्रतिनिधीहरु बोलाएर समितिले बनाएका छौं । अरु जतिसुकै धेरै देशले गरे पनि हाम्रो देशको गाँजा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा जान्छ र राजनीतिक कोणबाट हेरियो भने गाँजा खेती गर्ने प्रावधान बनाई औद्योगिक प्रयोजनको लागि गाँजा उत्पादन गरेर अगाडि बढ्छौं । म मेडिकल हेम्पलाई नियमन गर्ने हो र कसलाई दिने ?

संविधानमा समाजवाद भन्छ, करपोरेट हाउसलाई होइन, भुमिहिन र किसानहरुलाई देउन् । पर्यटनलाई ढोका खुला राख्नु पर्छ । मनाङ, मुस्ताङ लगायत दूरदराजमा नेपाली जनता आयुर्वेदिक गुणयुक्त पर्ल हेम्प बोकेर किन नजाने र कृषि चक्रलाई नयाँ ढंगले किन शुरु नगर्ने ?

Reining in the rainy seasonn Helping crops flourish-Laotian farmers

The Climate REAL project implemented by FAO with financial support from the Korea International Cooperation Agency is teaching farmers techniques and offering tools to allow for successful farming in both the rainy and dry seasons.

2 September Deep in his heart, La Xayyavieng says he has "always known that agriculture is the lifeline for us to survive and to grow." The 46-year-old father of three has long harboured the wish for his children to be agents of change, bringing knowledge and experience back from neighbouring Vietnam to the family's land in Attapeu province in the southeast of the Lao People's Democratic Republic.

But as things have turned out, La himself is already creating the change. He's increased the family's income by 160 percent in just one season, thanks to a bumper watermelon crop - and without needing to set foot outside his country.

The spectacular transformation has come after he was selected as one of the residents from his home village of Phok, in Saysettha District, to take part in a project called "Building Climate-Resilient and Eco-friendly Agriculture Systems and Livelihoods" (Climate REAL). The initiative is implemented by the Food and Agriculture Organization of the United Nations with financial support from the Korea International Cooperation Agency.

For years, La's annual income was less than USD 1 350 (LAK 30 million) - barely enough to meet their basic needs. Lack of access to technologies and knowledge limited La to traditional practices, relying for income on rain-fed rice farming. Getting by in the rainy season was always problematic. Growing vegetables was not an option as they would rot or wash away and the effort would be wasted.

But the FAO project opened up new perspectives, demonstrating that successful vegetable farming could happen in both the rainy and dry seasons.

But the FAO project opened up new perspectives, demonstrating that successful vegetable farming could happen in both the rainy and dry seasons.

It was during learning and knowledge exchange visits to other project areas in Savannakhet and Champasak Provinces further to the north, that La realised what the future could hold. "I knew from the bottom of my heart that greenhouses would work for me as soon as I saw them and understood what they were," he explained.

Built with support from the project and the farmers themselves, greenhouses minimize damage caused by waterlogging or heavy rain. With this structure, La reported that he was able to earn nearly as much in just four months as he would previously earn in a whole year.

The greenhouse helps to minimise waterlogging and damage from heavy rain. While the plastic sheeting was provided by the project, farmers contributed their labour and items such as the wooden structures and nails. But for the greenhouses to be successfully used, La would further develop his skills through Farmer Field School training and would receive agricultural inputs to get started.

A key part of his skills development was agribusiness training, which provided La with guidance on understanding market needs and business operations such as record-keeping and analysis.

From the first rainy season crop of lettuce, choy sum, coriander, morning glory and shallot all grown in the greenhouse, La reported that he was able to earn nearly as much in just four months as he would previously earn in a whole year.

The Climate REAL project also supplied watermelon, cucumber and corn seeds for La to experiment with during the dry season. These proved to be a huge success, with La seeing a return-on-investment of up to 900 percent for watermelon. This was not just luck but due to a combination of the whole range of skills he acquired, from land preparation right through to harvesting.

The solar-powered, small-scale irrigation system provided under the project and shared by several nearby farmers has been a key factor in increased profits as La does not have to cover the cost of electricity to irrigate.

"In only 75 days of work, I earned an income of LAK 38.5 million (USD 1 738) from selling watermelon and LAK 2.65 million (USD 117) from selling cucumber. Where else I could earn such money from what I am passionate about ?"

He adds, "The project has given me a lot, much more than I could imagine. It is the hope and prosperity that I have always dreamed of." La has become a role model for his fellow farmers. With their hard work and the support from FAO and KOICA, farmers are better managing the limitations of the seasons and forging more secure and prosperous livelihoods. has been designated as the one of the Climate REAL project's model farmers after building his skills and knowledge from this project and earlier initiatives in the area.

Farmers in Phok Village - especially members of La's production group - are already seeking his advice for the coming planting seasons. The plan is to grow tomatoes, spring onions, lettuce and coriander, as the demand and prices are high.

To pave the way for his children, La has also already started to transfer his experience and know-how to his youngest son, Noi, who is now 17 years old and studying at secondary school in the district. La is also about to embark on expanding his greenhouses from two to ten units in the near future. For La and his fellow farmers, with their hard work and the support from FAO and KOICA, a whole new path has opened up, better managing the limitations of the seasons and bringing more secure and prosperous livelihoods.

Future CAP : Focusing on Agroecological Transition

PRESS RELEASE

Europe :

BRUSSELS, 4 SEPTEMBER 2024 - IFOAM Organics Europe welcomes the report of the 'Strategic Dialogue on the future of EU agriculture' providing a common framework for action to reach the EU's environmental goals in the agri-food system. The recommendations bridge the EU's objectives by proposing concrete steps and strategies for implementation.

The so-called 'Strategic Dialogue' shows that a transition to sustainable agri-food systems is necessary and there are solutions that work for farmers, nature and society.

Jan Plagge, IFOAM Organics Europe's President, took part in the dialogue and shares his views: "The Strategic Dialogue was not a walk in the park, but it proved to be a valuable initiative to move beyond the current polarisation on agriculture issues. The dialogue succeeded in identifying a common way forward for EU agriculture considering it should be within the planetary boundaries and reconcile environmental sustainability with a fair income for farmers. There is broad agreement that transitioning to sustainable farming systems is necessary and should pay off for farmers. This will mean a significant reform of the Common Agricultural Policy (CAP) so it adequately rewards organic farmers and offers real financial added value for the environmental services they are providing."

The European organic movement looks forward to seeing how the EU institutions will realise the recommendations, namely in the?EU's 'Vision for Agriculture and Food' and in Commission President Von der Leyen's continued support of stakeholders' engagement. We also look forward to being involved in the process of implementing these recommendations within the advisory board that will be established by the European Commission.

On organic's role as leading choice to reach this common goal, Jan Plagge continued: "The Strategic Dialogue recommendations recognise organic farming as the only regulated sustainable production system that already delivers environmental and climate protection, and as prime example of a food production system that reconciles nature protection and farmers' income. If policymakers implement the recommendations, organic farming would be further strengthened and more attractive in a food system in which the sustainable choice would be the easiest".

BUDAPEST, HUNGARY, 10 SEPTEMBER 2024 - Following week's recommendations of the strategic dialogue on the future of EU agriculture, the organic movement continues building bridges and identifying a way forward with high-level policymakers and the sector at its European Organic Congress. High on the congress' agenda is a piece of EU policy that can make or break this transition: the Common Agricultural Policy (CAP).

Ahead of the congress, starting today with an inaugural speech from Dr. István Nagy, Hungarian Minister for Agriculture, the organic movement publishes its vision on a CAP fit for the future. This states that a CAP fit for the future is in line with the Strategic Dilogue's opinion conclusion that a transition to sustainable agri-food systems is necessary and there are solutions that work for farmers, nature and

continue page 31

FAO team up to promote healthy diets at the UN General Assembly

Harlem Globetrotters and FAO team up to promote healthy diets at the UN General Assembly

Emphasis on the need for a balanced diet rich in fruits, vegetables, whole grains and lean proteins

From left to right: Patricia Zavala,

Latif 'Jet' Rivers, Corinna Hawkes and Jason 'Buckets' Barrera at the SDG Media Zone at UN HQ yesterday.

24/09/2024

On the sidelines of the UN General Assembly, Harlem Globetrotters' Jason 'Buckets' Barrera and Latif 'Jet' Rivers joined FAO's Corinna Hawkes, Director of Food Systems and Food Safety, for a lively discussion on healthy diets and reducing food waste. Moderated by Patricia Zavala of E! Entertainment at the SDG Media Zone at UN HQ, the event spotlighted how sport can promote better nutrition and food sustainability through the Globetrotters' recent collaborations with FAO.

During the exchange, both the Globetrotters and Corinna Hawkes emphasized the need for a balanced diet rich in fruits, vegetables, whole grains, and lean proteins, while warning against excessive consumption of added sugars. The Globetrotters reinforced these messages by sharing practical tips on meal planning, proper portion control, and mindful eating habits, stressing that good nutrition is essential for overall health and performance in sports. "Food is fuel," said Jet.

Buckets and Jet further emphasized the critical role of education and schools in driving behavioral change, highlighting that every small action contributes to a larger, global impact, making the world more sustainable, equitable, and healthy.

"And when does this conversation start?" wondered Patricia Zavala. "From birth," said Jet. "And that's what the science says," added Corinna.

"These kids look up to us," Jet continued. "We're global figures seen by millions... We have the chance to make an impact. They idolize us for what we do on the court, but it's essential we share how we reach this level-by taking care of our bodies. If we can inspire them to change their habits, the sky's the limit." Buckets agreed: "Kids hang on our every word. If we encourage them to eat healthily and explain the benefits, it's a message that will stick."

The panel touched on the environmental impact of food waste, highlighting the importance of reducing food loss from production to household levels. The speakers shared practical advice on minimizing food waste, such as buying food sensibly, understanding expiration dates, donating surplus food, and composting. They emphasized that reducing food waste not only helps feed those in need but also conserves resources and reduces greenhouse gas emissions, making it a critical component of achieving the Sustainable Development Goals.

"These players are the ones who carry the message," added Corinna Hawkes. "But we all have a role to play. Everyone needs to support one another-whether you're working on a farm, in a shop, or raising a family. If we work together and stay aligned, we can achieve our goals. That's why these athletes are so invaluable," said Corrinna, thanking both basketball stars.

"We teamed up with FAO because there's a world hunger crisis… [FAO's work] aligns with what we do. We love going into different countries, experiencing different cultures and we love giving back. We want to make sure we impact the world positively," explained Jet. Jet and Buckets spoke of their team mates visit to a FAO school feeding and composting project in the Dominican Republic - which was featured on their Emmy Award-winning TV show, Play It Forward on NBC in February. The players also spoke about their social media campaign with schoolchildren in Rome, which focused on promoting good nutrition and food waste reduction in schools and at home.

The Harlem Globetrotters will continue their advocacy with FAO at Junior World Food Day in Rome on October 17th, where players Darnell 'Speedy' Artis and Arysia 'Ace' Porter will inspire children to think carefully about what they eat and further raise awareness of food loss and waste reduction. With their unique blend of athleticism and entertainment, the Harlem Globetrotters are leveraging their global reach to champion important causes that align with FAO's mission to end hunger and improve food security.

Growing food out of water in Bhutan

Kinley Wangmo took to hydroponics farming, which involves growing plants in water, after the pandemic left her with no source of income.

09/09/2024

Like millions around the world, Kinley Wangmo and her family were left without a source of income during the COVID-19 pandemic and subsequent lockdowns. Unlike most of the world, this Bhutanese mother found a livelihood solution in hydroponics farming, which involves growing plants in a special nutrient-rich water instead of using soil.

What began as a simple interest soon blossomed into a profound passion. She attended online trainings and saw that this innovative technique was also full of promise for addressing the challenges of food security and land fragmentation in her landlocked Himalayan homeland.

Hydroponics uses less water and is more productive than soil-based agriculture and can be carried out all year round. Though hydroponics can be expensive and difficult to install, all it requires at its most basic level is the plants, water, a container and a source of light.

To save on the cost of importing hydroponics systems, she learned extensively from international experts and customised their approaches for Bhutanese farmers.

Using her previous experience as a contractor, undertaking everything from plumbing to electrical jobs, Kinley, who also currently runs a hardware shop, leveraged her skills and self-taught know-how to build a hydroponics system using the deep flow technique, which catches and recycles water using pipes. The system is low-cost, efficient and made using readily available materials.

It's also easy to maintain, making it accessible and practical for small-scale farmers in Bhutan's rugged terrain.

Kinley started Bhutan Hydroponics in a small-scale greenhouse in the Changzamtok area of the capital, Thimphu, back in 2020.

In early 2024, Kinley was one of the 30 recipients of funding support from the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) as part of its Peri-urban and Urban Farming project in Bhutan, implemented by the Ministry of Agriculture and Livestock.

The project helped her with land development, equipment and materials for the farm, as well as seeds on a cost-sharing basis, and technical support with installing the greenhouses, garden structures, irrigation systems and digital equipment she needed for the venture.

Her vision is steadily taking shape with the establishment of three spacious greenhouses.

"The main benefit of hydroponics is that it helps plants and vegetables grow faster than traditional soil farming, and it takes up less space," Kinley explains. "In a greenhouse, we can control everything to make sure the plants grow well."

Kinley has been steadily expanding her greenhouses and adding to the varieties of lettuce she produces for a growing market.

Kinley is keen to share her knowledge to help communities in Bhutan become more independent. "The pandemic showed us how important self-sufficiency is."

She's been a passionate advocate for increasing the use of hydroponics in the country, offering her expertise in setting up systems and selling her adapted hydroponics system at a cost that's highly favourable compared with imported equipment.

About one-third of Bhutan's population faces food insecurity. With shrinking, fragmented land holdings and many working-age adults moving from rural to urban areas, labor-intensive agriculture is becoming increasingly challenging.

The pandemic also showed the reliance of urban areas on food imported from abroad or from rural areas. In this, Bhutan's Department of Agriculture has been pushing ahead with its strategy to promote urban farming.

Kinley also advocates for self-sufficiency and safe food in urban areas, like the capital in which she lives.

"In urban areas where food security is a pressing issue, I am dedicated to making freshly harvested, nutritious food accessible to everyone. Amidst busy lifestyles and the challenge of accessing quality food, we aim to reduce food waste and promote healthier eating habits," says Kinley.

Kinley's innovative methods, tai-

lored to the available materials in Bhutan, are changing the future of food in the landlocked Himalayan country.
Bhutan's economy relies heavily on agriculture, livestock and forests; this sector supports about 57 percent of the population. Even though the agriculture sector is growing in absolute terms, the share of the national Gross Domestic Product has been steadily decreasing due to rapid growth in other economic sectors.
On top of that, agricultural productivity is being undermined by an array of factors including urbanization and rapid development, crop damage by wild animals, land fragmentation, pests and diseases, rising temperatures and a shortage of agricultural inputs. As a result, Bhutan's goals of food security and self-sufficiency are becoming harder to achieve.
FAO's project is addressing these issues by helping to move crop production closer to consumers and meeting growing demand in urban areas while showcasing new technologies for transforming agrifood systems, as well as creating more jobs and income opportunities especially for women and young people.
Now, Kinley employs nine people, mostly single mothers and youth. Her current focus is on growing lettuce, which her team has harvested three times in five months and supplied to chain of hotels in the country. She currently grows two lettuce varieties and plans to cultivate three more types and recruit more staff in the future as her business continues to grow.
"Despite the challenges, I promote technology to inspire young people and women in agriculture because it's simple," Kinley says, adding that technology makes agriculture more appealing because it is less physically arduous and cleaner than conventional farming. Since she expanded her business early this year, she has been selling lettuce and salads in the capital and nearby towns. She says that if she can further expand the business, she would be able to meet the rapidly growing market demand.
With her initiative full of innovative promise, Kinley is making an important contribution to the future of food, inspiring others and forging a new agricultural development model for Bhutan.
The Right to Food is a universal human right. This year, we are advocating for that and more. The foods that feed us need to take into account diversity, nutrition, affordability, accessibility as well as safety and sustainability. Over 2.8 billion people are still unable to afford a healthy diet. As we move toward World Food Day on October 16, FAO is emphasizing that the right to the foods, which meet all of these pillars, is crucial for a better life and a better future for all.

Future CAP ....
society. To achieve this, the CAP needs an ambitious reform to enable an agroecological transition of Europe's agriculture, while:
-Supporting all farmers who want to transform their farms sustainably using a whole-farm approach;
-Adequately rewarding farmers engaged in sustainability systems, such as organic farmers, for the benefits they already deliver to the environment and society; and
-Ensuring the sector's competitiveness.
Jan Plagge, IFOAM Organics Europe's President summarised it as follows: "The agrifood sector is facing multiple challenges, so the CAP must undergo an ambitious reform to stay relevant and deliver environmental and socio-economic sustainability. The CAP post-2027 should support both farmers who want to be and those who already are more environmentally ambitious." He specified: "It is important to encourage those ready to re-designs their farms to be more sustainable and set high environmental ambitions. Moreover, the future CAP should also adequately reward farmers already working with nature and provide benefits for ecosystems functions - this needs to be based on a whole-farm approach. As our vision for the CAP post-2027 is in line with the Strategic Dialogue on the future of agriculture's recommendations, we count on the Commission, Council and Parliament to implement this broad agreement among agriculture and environmental stakeholders that it is time for a fundamental CAP reform."
Thomas Fertl, IFOAM Organics Europe Board Member and farming sector representative elaborated on the approach: "We propose a three-stage approach to ensure proportionality between a farm's level of environmental ambition and the funding it receives, based on key areas: soil protection, impact on water, climate, and biodiversity. This would allow for high environmental ambitions, a coherent approach at farm level, while easing administration for farmers and national authorities. Our vision makes two objectives meet: Rewarding farmers who are already engaged in sustainable production methods and supporting other farmers in a gradual transition to agroecology."
The CAP should also play an important role in market regulation to strengthen farmers' role in the agrifood supply chain, increase their resilience to economic crises and ensure a decent income. Targeted measures should support farmers based on socio-economics.
The press release issued by the Organics Europe.

Caribbean Development Bank and IFAD Collaboration

The Caribbean Development Bank (CDB, the Bank) and the International Fund for Agricultural Development (IFAD) have signed a landmark Agreement to enhance the effectiveness of project procurement processes. This Agreement, which applies to joint co-financed projects, is designed to simplify procurement procedures, reduce transaction costs, and improve project planning and execution across the Caribbean.

The Procurement Framework Agreement builds on the longstanding partnership between CDB and IFAD. It establishes a collaborative structure where both institutions will mutually rely on each other's procurement policies in jointly funded projects. This innovative approach addresses the complexities arising from varying procurement frameworks of international institutions, which often result in inefficiencies during project implementation. By recognising that the two organisations share core procurement principles of economy, efficiency, transparency, fairness, and accountability, the Agreement allows for mutual reliance on their respective project procurement frameworks and establishes effective mechanisms for cooperation. This is expected to greatly facilitate a better division of labour between the two partners, along with more consistent and timely project procurement implementation.

Speaking at the ceremonial signing, Therese Turner-Jones, CDB's Acting Vice President, Operations, remarked, "This agreement is an important step in enhancing the efficiency and effectiveness of how we implement co-financed projects. By enabling the adoption of streamlined procurement arrangements in joint co-financed projects, we are reducing the burden on beneficiaries, enabling faster project execution, and ultimately delivering better development outcomes for the Caribbean region."

Donal Brown, Associate Vice-President of IFAD's Programme Management Department, stated, "The mutual reliance established by this agreement is a testament to the strong partnership between IFAD and CDB. Our collaboration will not only streamline processes but also ensure that agricultural and rural development projects in the Caribbean are implemented with the highest standards of efficiency and accountability."

The new Procurement Framework Agreement will significantly promote future collaboration between the two institutions and enhance their ability to co-finance development projects in the agriculture and rural development sectors. This partnership is poised to bring about greater coherence, development impact, and improved service delivery across the Caribbean.

WFP launches emergency food distributions

LUANG NAMTHA - After the devastating floods brought by Typhoon Yagi, the United Nations World Food Programme (WFP) in Lao PDR has initiated emergency food distributions to support the most affected communities in the country.

Following an official request for assistance from the Ministry of Labour and Social Welfare, WFP has begun rice distributions in the Luang Namtha province today, where temporary food shortages are compounded by the loss of rice crops and agricultural land. In coordination with the Government of Lao PDR and the Lao Red Cross, WFP is distributing 100 metric tonnes of rice to 14,000 severely affected people.

"We are coordinating with the National Disaster Management Committee and other humanitarians for efficient and effective response and recovery actions. These food distributions will provide some relief for people that have lost so much in Luang Namtha," said Marc-Andre Prost, WFP Representative and Country Director in Lao PDR. "We will continue working with local communities to restore livelihoods, improve food security, and strengthen disaster preparedness in the face of future climate-related shocks."

Since June, Lao PDR has experienced a series of floods, landslides and storms that have impacted an estimated 145,000 people around the country. Super Typhoon Yagi, that made landfall on 9 September, caused additional heavy rains, severe flooding and landslides, temporarily displacing 33,000 people in two districts of Luang Namtha province.

"The impact of Typhoon Yagi on our province has been severe, and we are committed to get help to those in need. We value the collaboration with WFP and the Lao Red Cross, because it helps us to raise support from the donor community and provide assistance to our people on the ground," said Sivilay Pankeo, Provincial Vice Governor and Chair of the Provincial Disaster Prevention and Control Committee.

The United Nations World Food Programme is the world's largest humanitarian organization saving lives in emergencies and using food assistance to build a pathway to peace, stability and prosperity for people recovering from conflict, disasters and the impact of climate change.

IFAD and Japan partner coffee production in Tanzania

IFAD and Japan partner with the private sector to boost small-scale producers' coffee production in Tanzania

Tokyo, 20 September 2024 - The UN's International Fund for Agricultural Development (IFAD), the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries of Japan (MAFF) and two of Japan's leading companies, coffee manufacturer UCC Ueshima Coffee Co.,Ltd. (UCC) and trading company Marubeni Corporation (Marubeni), launched a pilot project to support small-scale coffee producers in Tanzania to sustainably increase their production. The collaboration was announced at the Sustainable Coffee Production Project event held at the United Nations University in Tokyo today.

The pilot is the first project to be launched as part of the Enhanced Linkages between Private sector and Small-scale producers (ELPS) initiative led by Japan under its G7 Presidency in 2023.

The ELPS initiative aims to forge partnerships between large corporations in the Global North and small-scale producers in the Global South to promote more sustainable and productive farming practices. As the implementing agency, IFAD leverages its extensive networks with rural communities and farmers to connect them to private sector companies.

"The private sector plays a crucial role in driving investment and fostering innovation in agri-food systems. The project we are launching today is a great example. We are jointly enhancing the productivity of small-scale coffee producers in Tanzania to improve their livelihoods by increasing access to international markets," said Gérardine Mukeshimana, IFAD Vice-President.

"From IFAD's earliest days, Japan has been a vital partner in our mission to transform food systems, fight poverty and malnutrition, and foster rural development. We are excited to see our partnership extend into Japan's private sector," she added.

Mitsuo Takahashi, Parliamentary Vice-Minister for Agriculture, Forestry and Fisheries of Japan stated in his opening remarks: "The Basic Act on Food, Agriculture and Rural Areas that was revised in May this year clearly states that efforts will be made to diversify import partner countries through public-private partnerships and to promote investment in import partner countries. The ELPS initiative which was launched at the G7 Agriculture Ministers' Meeting in Miyazaki, chaired by Japan, is one effective means of putting the principles of this Basic Act into practice. Mentioned in the G7 Hiroshima Summit Leaders' Declaration last year and in the UN Secretary-General's report, this initiative has generated strong expectations globally. We hope that through the ELPS initiative, Japan's contribution to improve income and sustainability in rural areas of Tanzania will open up new horizons."

"Global demand for coffee continues to grow, making a stable supply of high-quality coffee beans a key challenge. We have been focusing on Tanzania for some time, and we believe that by supporting production areas, we can increase production that is high quality and considers the ecosystem. UCC began managing its own farms more than 40 years ago, and has since set up a specialized department to support production areas and provide ongoing support," said Fumihiko Asada, Representative Director-President of UCC. "As a private business, we want to provide the maximum resources we have and make an impact with a long-term perspective," he added.

Hidefumi Oya, Executive Officer of Marubeni said: "While a stable supply of coffee becomes more difficult due to rising demand caused by increasing global consumption and supply instability caused by climate change, we believe that working with the public sector to contribute to a stable supply is an important mission. We believe that if we can work with the public sector, such as the government and the United Nations, we can solve social issues through business."

"Coffee farmers' communities face challenges such as coffee berry diseases and leaf rust, which are common pests for coffee, and factors like availability of fertilizers. The government may not be able to overcome these challenges alone

but working together with the private sector and other institutions, I believe that we can come up with a solution," said Bowa Sijali, a Tanzania Coffee Board (TCB) representative from the Mbeya Zone, in a video message broadcasted during the event.

The project aims to improve agricultural productivity and sustainability but also increase the income of small-scale producers. It will support nine farmers organizations and cost approximately US$460,000. UCC will provide training on nurseries, agroecological farming practices, compost production, and post-harvest processes. Marubeni will conduct research on locally available resources for compost production, and monitoring and reporting. Japan is Tanzania's largest buyer of its Arabica production. The project will help ensure consistent procurement over time.

The ELPS initiative will continue to develop similar projects in partnership with private companies both in Japan and abroad. In their Joint Statement issued in April 2023, IFAD and MAFF committed to enhancing their strategic partnership to encourage private sector involvement and to make agri-food systems more resilient and sustainable. To date, MAFF has contributed approximately US$3 million to IFAD for the implementation of the ELPS initiative.

Press Release
No.: IFAD/74/2024.

IFAD is an international financial institution and a United Nations specialized agency. Based in Rome - the United Nations food and agriculture hub - IFAD invests in rural people, empowering them to reduce poverty, increase food security, improve nutrition and strengthen resilience. Since 1978, we have provided more than US$24?billion in grants and low-interest loans to fund projects in developing countries.

Summit of the Future: to ensure political determination

He highlighted the need to significantly increase financial support to small-scale farmers - who produce one-third of the world's food.

Summit of the Future: IFAD calls for political determination to reform the global financial architecture

Rome, 20 September 2024. Amid challenges like hunger, debt, inequality, and climate change, Alvaro Lario, President of the UN's International Fund for Agricultural Development (IFAD), urges world leaders at the UN's Summit of the Future in New York to "recognize that a lack of resources is not the greatest barrier - it is the political determination to invest in solutions at the scale needed". Lario underscores the need to reform the global financial architecture to fund climate adaptation and food systems transformation, ensuring fairness and efficiency to build a better future.

"Global challenges such as hunger and poverty are realistic goals that can be overcome if we share the great wealth of resources available and work together to reverse growing inequalities," added Lario.

The President of IFAD also reminded leaders that 3 billion people live in rural areas and are disproportionately affected by extreme poverty and hunger. He highlighted the need to significantly increase financial support to small-scale farmers - who produce one-third of the world's food.

"It's not just about the money, but about how we use existing resources. We need to be smart. Finance must flow to where it is needed most. The farm and the first mile are where we should be investing: in rural roads, in irrigation systems, in markets, as well as in public goods and people," said Lario.

There is a significant financing gap towards rural areas and specifically in climate adaptation. At the same time, wealthy countries spend US$630 billion annually on subsidy policies that distort markets, hurt poor farmers, and damage the environment. IFAD proposes redirecting these incentives to promote healthy, nutritious, and affordable food.

With a range of innovative financial solutions designed to bridge current funding gaps, IFAD is using methods like "risk-sharing" and guarantees to channel financing from the private sector to rural populations and food systems.

As the first UN specialized agency to receive a credit rating and issue sustainable bonds on capital markets, IFAD has raised over US$646 million since 2022 from pension funds and insurers interested in investing in a better world.

IFAD is the only UN specialized agency and international financial institution that assembles development finance to meet SDG 1 (No poverty) and SDG 2 (Zero hunger), leveraging the Fund's unique expertise in supporting small-scale producers, boosting their resilience and improving livelihoods in rural areas.

Press Release No.: IFAD/75/2024

IFAD is an international financial institution and a United Nations specialized agency. Based in Rome - the United Nations food and agriculture hub - IFAD invests in rural people, empowering them to reduce poverty, increase food security, improve nutrition and strengthen resilience. Since 1978, we have provided more than US$24?billion in grants and low-interest loans to fund projects in developing countries.

FAO commitment to accelerate gender equality efforts in agrifood systems

24/09/2024

NEW YORK - Correcting the gender gap in agrifood systems would dramatically reduce the worldwide hunger rate, raise the incomes of hundreds of millions of people and add $1 trillion to global gross domestic product, offering one of the most effective pathways towards the common objectives of the Sustainable Development Goals (SDGs).

Some 75 percent of agricultural and rural development policy documents from 68 developing countries recognize women's roles and challenges, indicating awareness of the issue. Yet only 19 percent of these have actual policy goals related to gender, underscoring the need for more focus and commitment.

With the aim of promoting greater alignment of policy and outcomes on gender, the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) has launched Commit to Grow Equality (CGE), a mechanism to accelerate gender equality and women's empowerment in agrifood systems through financing, investments and partnerships by enabling a diverse range of actors to report against a strategic set of commitments.

"We have the evidence to show us how to overcome gender gaps - evidence that calls upon all of us to act, collectively and urgently," FAO Director-General QU Dongyu said at "Commit to Grow Equality: Invest in the Future of Women and Girls", a high-level action event pitching CGE during the UN General Assembly.

Ireland, Norway and Türkiye among others, some of whom announced new resource commitments to the initiative.

"Closing these gaps and empowering women and girls in agrifood systems would greatly improve economic growth, food security, access to healthy diets and resilience for women, their households and their communities, particularly in rural areas," he said.

High-level speakers at the CGE event included ministers from Ireland, Norway and Türkiye among others, some of whom announced new resource commitments to the initiative. Others included representatives from Brazil, the United Kingdom, the United States of America, Zambia and other Members, as well as major UN agencies, multilateral institutions, non-governmental organizations and the private sector.

The CGE initiative, formally begun earlier this year, has attracted partners across sectors and could benefit up to 54 million women worldwide, more than one of every 10 women working in agrifood systems. To support this, an estimated $1 billion of investments will initially be aligned to CGE.

How it works

Central to the Commit to Grow Equality initiative is a Commitments Matrix, which enables stakeholders to consider and articulate the concrete commitments that can be brought to make a tangible difference in the lives of women and girls.

One of the overarching objectives is to increase the number and value of projects that are gender transformative from the design through implementation stages. Others include increasing linkages and synergies between financial commitments being made on climate change, resilience and other areas, and bolstering and expanding partnerships between the array of actors pursuing policies and investments to promote gender equality and women's empowerment in agrifood systems.

For donors and project sponsors as well as for Members, businesses, producer organizations and local authorities, the matrix puts particular emphasis on efforts to close the gender wage and productivity gaps, as well as ways to increase data, research and evidence.

Exemplary objectives include increasing commitments to direct procurement from women entrepreneurs, increasing gender parity in corporate leadership positions, provision of training for upskilling of women working in agrifood supply chains, policies and programmes to increase access to child care, credit and technology, and intensified efforts to collect sex and age-disaggregated data for farm plot sizes, ownership, revenues and the like.

How FAO is showing commitment Director-General Qu , highlighted three high-salience and specifics objectives FAO will pursue in the coming years.

First, FAO commits to track gen-

der-transformative actions in all of its projects and assure they feature in 10 percent of them by 2030. Gender-transformative approaches show promise in changing discriminatory social norms, are cost-effective and have high returns, improving food security, nutrition and livelihood outcomes for women, households and communities.

Second, FAO commits to promoting the dissemination and uptake in 10 countries by 2026 of the Committee on World Food Security's Voluntary Guidelines on Gender Equality and Women's and Girls' Empowerment, a critical tool for improving policy frameworks.

Third, FAO is committed to launching a gender domain in its statistical database, FAOSTAT, by 2026, which will make it possible for the public to access all available data on key dimensions of gender equality such as women's work, training and asset ownership in agrifood systems as well as data on women's food security and nutrition. Such data, and easy open access to it, will generate greater visibility of the important gaps that remain in measuring and achieving progress on gender equality in the sector.

An indication of the road ahead was offered by FAO's 2023 report on The Status of Women in Agrifood Systems, which offers a series of findings such as a 24 percent productivity gap between female- and male-managed farms of the same size, that women in wage employment in agriculture earn on average 82 cents for every dollar that men earn, and that women on average work an extra hour a day to cope with climate change.

The Director-General also noted that the UN has announced that 2026 will be the International Year of the Woman Farmer and FAO looks forward to coordinating with partners to implementing related activities.

WFP launches emergency food operation in Lebanon

29 September 2024

The agency is distributing ready-to-eat food rations, bread, hot meals and food parcels to families in shelters across the country.

BEIRUT - The World Food Programme (WFP) has launched an emergency operation to provide food assistance for up to one million people affected by the recent escalation of the conflict in Lebanon. The agency is distributing ready-to-eat food rations, bread, hot meals and food parcels to families in shelters across the country.

A further acceleration of the conflict this weekend underscored the need for an immediate humanitarian response. This comes after thousands of people had already been displaced, compounding the fragility of a population burdened by accumulated crises.

WFP, which has been on the ground providing assistance since the first day of the crisis, has to-date reached more than 66,000 people in shelters across the country. WFP has been working with donors and partners for several months to stockpile food supplies in strategic areas across the country and was able to significantly expand its assistance thanks to comprehensive preparations.

"In just a few days WFP assistance has reached thousands of newly displaced people," said Matthew Hollingworth, WFP Country Director in Lebanon. "Today, I listened to stories of families forced to flee their homes, leaving everything behind in search of safety. As the crisis deepens, we are preparing to assist up to one million people through a mix of cash and food support. However, we urgently need additional resources to sustain and scale up our response."

To continue these critical operations, WFP urgently requires USD 105 million until the end of the year and calls on the international community to mobilize resources and support the humanitarian response.

Kitchens and hot meal operations have been set up in north and central Lebanon to prepare light meals for those seeking safety in shelters. These facilities will boost WFP's ability to provide hot meals in response to the growing number of displaced people.

Partners from the food security sector have also contributed by providing hot meals to nearly 14,000 displaced people in collective shelters, demonstrating a coordinated effort to address urgent humanitarian needs.

"Lebanon is at a breaking point and cannot endure another war," said Corinne Fleischer, WFP Regional Director for the Middle East, North Africa, and Eastern Europe. "A further escalation would be highly detrimental to the people of this region, who have gone through so much already. Additionally, it would massively stretch the humanitarian community's collective operational and financial capacities. WFP is on the ground, but we urgently need funds. More urgently, the people in the region need peace."

WFP is monitoring the situation and, with currently available resources, can scale up to reach up to one million people affected by the recent escalation for one month.

The United Nations World Food Programme is the world's largest humanitarian organization saving lives in emergencies and using food assistance to build a pathway to peace, stability and prosperity for people recovering from conflict, disasters and the impact of climate change.

विषादीको प्रयोगबाट बचौं र बचाऔं

- किरा मार्ने विषादीले मानिसलाई पनि असर गर्दछ,
- अनावश्यक रुपमा विषादीको प्रयोग नगरौं,
- विषादी प्रयोग गर्नै पर्ने भए प्राविधिकको सल्लाहमा मात्र गरौं,
- विषादी प्रयोग गर्नुपूर्व त्यसको असरको बारेमा जानकारी लिऔं,
- विषादी तयार गर्दा र प्रयोग गर्दा सतर्कता अपनाऔं,
- विषादी तयार गरिएको तरकारी तथा फलफूल खानयोग्य भए नभएको यकिन गरेर मात्र उपभोग गरौं,
- विषादी प्रयोग गरिएको तरकारी तथा फलफूल विषमूक्त भएनसम्म बिक्री वितरण नगरौं,
- विषादीको प्रयोग भएका फलफूल तरकारीले क्यान्सरजन्य लगायत रोगहरु लाग्न सक्छ,
- विषादीको प्रयोगले जनस्वास्थ्यमा गम्भिर असर पर्न सक्छ,

त्यसैले विषादीको प्रयोगमा सचेत बनौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड